Ko te Pukapuka Tuatahi o Hamuera

Ko Erekana rātou ko Tāna Whānau kei Hiro

1 Nā, tērā tētahi tangata nō Ramataima Topimi,
nō te whenua pukepuke o Ēparaima, ko Erekana
tōna ingoa, he Ēparati, he tama nā Ierohama,
tama a Erihu, tama a Tohu, tama a Tupu.
2 Ā, tokorua āna wāhine; ko Hana te ingoa o
tētahi, ko Penina te ingoa o tētahi; nā, he
tamariki a Penina, kāhore ia he tamariki a Hana.
3 Ā, haere atu ai tēnei tangata i ia tau, i ia tau, i
tōna pā ki te koropiko, ki te patu whakahere ki a
Ihowā o ngā mano, ki Hiro, ā, i reira ngā tama
tokorua a Ēri, a Hōponi rāua ko Pinehaha, ngā
tohunga a Ihowā.
4 Ā, ka tae ki te rā i patu whakahere ai a
Erekana, nā, hoatu ana e ia ētahi mea ki a
Penina, ki tāna wahine, ki āna tama katoa anō,
rātou ko āna tamāhine;
5 ki tāna wahine ia, ki a Hana, e rua ngā wāhi i
hoatu e ia; i aroha hoki ia ki a Hana; otiia kua oti
tōna kōpū te tūtaki e Ihowā.
6 Ā, nui atu te whakatoi a tōna hoa tauwhāinga
ki a ia, ā mamae noa ia, nō te mea kua tūtakina
tōna kōpū e Ihowā.
7 Pēnā tonu tā te tāne mahi, i ia tau, i ia tau, i
ngā haerenga o tēnei ki runga, ki te whare o
Ihowā, ā, pēnā tonu tā tērā whakatoi i tēnei; ā,
tangi noa ia, kīhai hoki i kai.

8 Nā, ka mea tāna tahu, a Erekana ki a ia, “E
Hana, he aha koe i tangi ai? He aha hoki koe tē
kai ai? He aha anō i pōuri ai tōu ngākau? Ki tāu e
kore ianei e nui atu tōku pai i tō ngā tama kotahi
tekau?”
9 Heoi, ka whakatika a Hana i muri i a rātou i
kai ai i Hiro, i inu ai hoki. Nā, ko Eri ko te
tohunga, i runga i tōna nohoanga noho ai, i te
pou o te kūwaha o te temepara o Ihowā.
10 Ā, i tino pōuri te ngākau o tērā, ka īnoi ki a
Ihowā, ā, nui atu tāna tangi.
11 Nā, ka puaki tāna kī taurangi, i mea ia, “E
Ihowā o ngā mano, ki te āta titiro mai koe ki te
pōuri o tāu pononga wahine, ā, ka mahara ki
ahau, ā, e kore e wareware ki tāu pononga,
engari ka hōmai i tētahi tama ki tāu pononga, nā,
ka hoatu ia e ahau ki a Ihowā i ngā rā katoa e ora
ai ia; e kore anō he heu e heua ki tōna mātenga.”
12 Nā, i te mea e īnoi tonu ana ia i te aroaro o
Ihowā, ka titiro a Eri ki tōna waha.
13 Nā, ko Hana, e kōrero ana ia i roto i tōna
ngākau; ko ōna ngutu kau e komeme ana, kīhai ia
tōna reo i rangona; nā reira i mea ai a Eri e
haurangi ana ia.
14 Nā, ka mea a Eri ki a ia, “Ka tae te roa o tōu
haurangi! Whakarērea atu tāu wāina.”
15 Nā, ka utua e Hana, ka mea, “Kāhore, e tōku
ariki; he wahine ngākau pōuri ahau; kāhore ahau
i inu i te wāina, i te wai whakahaurangi rānei;
engari e ringihia ana e ahau tōku ngākau ki te
aroaro o Ihowā.
16 Kaua tāu pononga e kīia he tamāhine nā
Periara; nā te nui hoki o tōku mamae, o tōku
pōuri, ēnei kōrero āku.”

17 Kātahi ka utua e Eri, ka mea ia, “Haere
mārie; ā, mā te Atua o Īharaira e hōmai tāu mea i
īnoi ai koe ki a ia.”
18 Nā, ka mea tērā, “Kia manakohia tāu
pononga e koe.” Kātahi taua wahine ka haere, ka
kai, ā, mutu ake te pōuri o tōna mata.
19 Nā, ka maranga wawe rātou i te ata, ā, ka
koropiko ki te aroaro o Ihowā, ā, hoki ana, haere
ana ki tō rātou whare i Rama. Nā, ka mōhio a
Erekana ki a Hana, ki tāna wahine; i mahara anō
a Ihowā ki a ia.
20 Nā, ka taka ngā rā, ka hapū a Hana, ā, ka
whānau he tama; ā, huaina iho e ia tōna ingoa ko
Hamuera, i mea hoki, “Nō te mea i īnoia ia e
ahau i a Ihowā.”
21 Nā, ka haere taua tangata a Erekana me tōna
whare katoa ki runga, ki te patu i te whakahere
o te tau ki a Ihowā, me tāna kī taurangi hoki.
22 Ko Hana ia kīhai i haere; i mea hoki ki tāna
tahu, “Kia whakamutua rā anō te kai ū a te
tamaiti, ko reira ahau kawe atu ai i a ia, kia puta
ai ia ki te aroaro o Ihowā, mō tōna noho tonu
atu ki reira.”
23 Nā, ka mea a Erekana tāna tahu ki a ia,
“Meatia tā tōu whakaaro e whakapai ai; e noho,
kia whakamutua rā anō tāna kai ū otiia kia mau
te kupu a Ihowā. Heoi, noho ana taua wahine,
whakangotea ana tāna tama, ā mutu noa tāna
kai ū.”
24 Nā, i te mutunga o tāna kai ū ka mauria ia e
ia, me ētahi pūru e toru, kotahi hoki te epa
parāoa, me te pounamu wāina, kawea ana ia e ia
ki te whare o Ihowā, ki Hiro; he tamariki rawa
hoki taua tamaiti.

25 Nā, patua ana e rātou te pūru, ā, kawea ana
te tamaiti ki a Eri.
26 Ā, ka mea ia, “E tōku ariki, kia ora tōu
wairua; e tōku ariki, ko ahau te wahine i tū i tōu
taha i konei nei, i īnoi rā ki a Ihowā.
27 Ko tēnei tamaiti tāku i īnoi ai; ā, hōmai ana e
Ihowā ki ahau tāku mea i īnoi ai ahau ki a ia.
28 Nā reira kua tukua atu nei ia e ahau ki a
Ihowā; he mea tuku ia ki a Ihowā i ngā rā katoa
e ora ai ia.”
Ā, koropiko ana te tamaiti ki a Ihowā ki reira.

2

Te Īnoi a Hana

1 Nā, ka karakia a Hana, ka mea,
“E whakamanamana ana tōku ngākau ki a Ihowā;
kua ara tōku haona i a Ihowā.
Ka rahi tōku waha ki ōku hoariri,
nōku ka koa ki tāu whakaoranga.

2 “Kāhore he mea tapu, ko Ihowā anake;
kāhore kē atu, ko koe anake;
kāhore anō hoki he kāmaka hei rite mō tō
tātou Atua.

3 “Kāti te whakanui i te kōrero whakahīhī;
kei puta te whakapehapeha i ō koutou
māngai;
he Atua mōhio hoki a Ihowā,
ā, ka pāunatia e ia ngā mahi.

4 “Whati ana ngā kōpere a te hunga mārohirohi,
ā, ko te hunga i tūtuki te waewae,
ko te kaha hei whītiki mō rātou.

5 E mahi ana hei utu taro te hunga i mākona i
mua,
ā, mutu ake tā te hunga i matekai.
Heoi, kua tokowhitu a te pākoko i whānau ai;
ā, iwikore noa iho te mea kua tokomaha nei
āna tamariki.

6 “Ko Ihowā e whakamate ana,
ā, ko ia e whakaora ana;
māna e riro ai ki raro ki te rēinga,
māna e kake ai ki runga.
7 Ko Ihowā hei whakarawakore,
ko ia hei whakawhiwhi ki te taonga;
māna e whakaiti, māna anō hoki e
whakaara.
8 Whakaarahia ana e ia te iti i roto i te puehu;
ara ana i a ia te rawakore i roto i te pūranga
paru,
ā, whakanohoia iho ki roto ki ngā rangatira,
meinga ana kia whiwhi ki te torōna korōria.

“Nō Ihowā rā hoki ngā pou tūranga o te whenua;
ā, whakanohoia iho e ia te ao ki runga.
9 Māna ngā waewae o tāna hunga tapu e tiaki;
ko te hunga kino ia ka whakanohoia ki roto
ki te pōuri wahangū ai;
ehara hoki te kaha i te mea e riro ai te pāpā
i te tangata.

10 “Mongamonga noa ngā hoariri o Ihowā;
ka papā mai tāna whatitiri i te rangi ki a
rātou.
Ka whakarite whakawā a Ihowā mō ngā pito o
te whenua;

māna e hōmai he kaha ki tāna kīngi,
e whakaara te haona o tāna i whakawahi ai.”

Ngā Tama Kino a Eri

11 Nā, ka haere a Erekana ki Rama ki tōna
whare, ā, minita ana taua tamaiti ki a Ihowā i te
aroaro o te tohunga, o Eri.
12 Nā, he tama nā Periara ngā tama a Eri; kīhai
rātou i mōhio ki a Ihowā.
13 Nā, ko te tikanga tēnei a ngā tohunga i roto i
te iwi; i te patunga a tētahi i te whakahere, ka
haere te tangata a te tohunga, i te mea kei te
kōhua anō ngā kiko, me te mārau e toru nei ngā
koikoi i tōna ringa.
14 Nā, ka werohia e ia ki te peihana, ki te pāta
rānei, ki te hōpane rānei, ki te kōhua rānei; ko ngā
mea katoa i riro ake i te mārau, i tangohia e te
tohunga ki taua mea. Pēnā tonu tā rātou mahi i
Hiro ki ngā Īharaira katoa i haere ki reira.
15 Āe rā, i te mea anō hoki kāhore i tahuna
noatia ngā ngako, ka haere te tangata a te
tohunga, ka mea ki te tangata nāna te
whakahere, “Hōmai tētahi wāhi kiko kia tunua
mā te tohunga; e kore hoki ia e tango i āu kiko, i
te mea kōhua, engari i te mea mata.”
16 Ā, ki te kī mai te tangata ki a ia, “Āianei pū
tahuna ai e rātou te ngako, ā, hei reira koe tango
ai i tā tōu ngākau i pai ai.” Kātahi tērā ka mea atu,
“Kāhore; engari me hōmai e koe āianei; ā, ki te
kāhore, ka tangohia māoritia e ahau.”
17 Nā, nui atu te hara o aua taitama i te aroaro
o Ihowā; nō te mea i whakarihariha ngā tāngata
ki te whakahere a Ihowā.

Ko Hamuera te Tamaiti kei Hiro

18 Ko Hamuera ia i minita ki te aroaro o
Ihowā, he tamariki nei ia, whītiki rawa tōna
epora rīnena.
19 I hangā anō he koroka iti e tōna whaea
mōna, ā, kawea ana ki a ia i tēnei tau, i tēnei tau,
i ō rāua haerenga ko tāna tahu ki te patu i te
whakahere o te tau.
20 Nā, ka whakapai a Eri i a Erekana rāua ko
tāna wahine, ka mea, “Mā Ihowā e hōmai he uri
ki a koe i roto i tēnei wahine mō tēnei ka tukua
nei ki a Ihowā.” Nā, hoki ana rāua ki tō rāua
wāhi.
21 Nā, ka titiro a Ihowā ki a Hana, ā, ka hapū
anō ia, ka whānau, tokotoru ngā tama, tokorua
ngā kōtiro. Ā, tupu ana te tamaiti, a Hamuera, i
te aroaro o Ihowā.

Ka Kohete a Eri i āna Tama

22 Nā, kua koroheke rawa a Eri. Kua rongo
hoki ki ngā mea katoa i mea ai āna tama ki a
Īharaira katoa, ki tō rāua takotoranga hoki ki ngā
wāhine i mahi ki te whatitoka o te tapenākara o
te whakaminenga.
23 Nā, ka mea ia ki a rāua, “He aha kōrua i
mahi ai i ēnei mea? Kua rongo hoki ahau ki tēnei
iwi katoa ki ā kōrua mahi kino.
24 Kāti rā, e āku tama; ehara hoki i te pai te
kōrero e rangona nei e ahau; e mea ana kōrua i te
iwi o Ihowā kia poka kē.
25 Ki te hara he tangata ki tōna hoa, mā te Atua
te whakawā mōna; tēnā ko tēnei, ka hara te
tangata ki a Ihowā, ko wai hei kaiwawao mōna?”
Heoi, kīhai rāua i pai ki te whakarongo ki te reo
o tō rāua pāpā, nō te mea i pai a Ihowā kia
whakamatea rāua.

26 Ā, nui haere ana anō taua tamaiti, a
Hamuera, e paingia ana e Ihowā, e ngā tāngata.

27 Nā, ka haere mai tētahi tangata a te Atua ki a
Eri, ka mea ki a ia, “Ko te kupu tēnei a Ihowā,
‘Kāhore ianei ahau i puta mārama ki te whare o
tōu pāpā, i a rātou i Īhipa, i pononga ai i te whare
o Parao?
28 Kāhore rānei ahau i whiriwhiri i a ia i roto i
ngā iwi katoa o Īharaira hei tohunga mōku, hei
whakaeke whakahere ki runga ki tāku āta, hei
tahu whakakakara, hei kākahu i te epora ki tōku
aroaro? Ā, hoatu ana ki te whare o tōu pāpā ngā
whakahere ahi katoa a ngā tamariki a Īharaira?
29 Ā, he aha koutou i takahi ai i ōku patunga
tapu, i ōku whakahere, i kīia e ahau mō tōku
nohoanga; i a koe ka whakahōnore nei i āu tama
ki runga ake i ahau, ā, ka tetere nei koutou i ngā
mea papai o ngā whakahere katoa a Īharaira, a
tāku iwi?’
30 “Nā reira tēnei kupu a Ihowā, a te Atua o
Īharaira: ‘He tika i mea ahau, ko tōu whare me te
whare o tōu matua ka haere i tōku aroaro ā ake
ake.’ Nā, ko tā Ihowā kupu tēnei ināianei: ‘Kāhore
rā hoki; ka whakahōnore hoki ahau i te hunga e
whakahōnore ana i ahau, ka whakaiti anō i te
hunga e whakahāwea ana ki ahau.
31 Nanā, meāke puta ngā rā e tapahia ai e ahau
tōu ringa, me te ringa o te whare o tōu pāpā, ā,
kore iho tētahi koroheke i roto i tōu whare.
32 Ā, ka kite koe i te tūkinotanga i tōku
nohoanga, i ngā pai katoa e hoatu e te Atua ki a
Īharaira; e kore anō tōu whare e whai koroheke ā
ake ake.

33 Nā, ko te tangata āu e kore e hautopea atu i
tāku āta, ka ai ia hei whakapaunga mō ōu
kanohi, hei whakamamae mō tōu ngākau;
whakakaumātua kau hoki ngā whānau hou o tōu
whare, ka mate i tō rātou taiohinga.
34 “ ‘Ko te tohu hoki tēnei ki a koe, ka puta ki āu
tama tokorua, ki a Hōponi rāua ko Pinehaha,
kotahi anō te rā e mate ai rāua tokorua.
35 Ā, ka whakaarahia ake e ahau he tohunga
pono māku, hei mahi i tā tōku ngākau, i tā tōku
hinengaro i pai ai, māku anō e hanga he whare
pūmau mōna; ā, ka hāereere ia i ngā rā katoa i te
aroaro o tāku e whakawahi ai.
36 Ā, ko te hunga katoa e mahue iho ki tōu
whare, ka haere mai, ka piko iho ki a ia mō
tētahi pīhi hiriwa, mō tētahi wāhi taro, ka mea,
“Tēnā koe, kia uru atu ahau ki tētahi o ngā mahi
tohunga, kia kai ai ahau i tētahi kongakonga
taro.” ’ ”

3

Ka Whakaputa i a Ihowā ki a Hamuera

1 Nā, i te minita te tamaiti, a Hamuera, ki a
Ihowā i te aroaro o Eri. Ā, he taonga
mōmōhanga te kupu a Ihowā i aua rā; kāhore he
whakakitenga nui.
2 Nā, i taua wā kei te takoto a Eri i tōna wāhi,
kua tīmata hoki ōna kanohi te atarua, kāhore
hoki i āta kite.
3 Nā, kāhore anō te rama a te Atua kia pirau
noa, ā, i te takoto a Hamuera, he moe, i roto i te
temepara o Ihowā, i te wāhi i tū ai te āka a te
Atua.
4 Nā, ka karanga a Ihowā ki a Hamuera.

Ka mea tērā, “Tēnei ahau.”
5 Nā, ka rere ia ki a Eri, ka mea, “Tēnei ahau; i
karanga ake nā hoki koe ki ahau.”
Nā, ka mea tērā, “Kīhai ahau i karanga; hoki
atu ki te takoto.” Nā, haere ana ia, takoto ana.
6 Nā, ka karanga anō hoki a Ihowā, “E
Hamuera.”
Ā, ka whakatika a Hamuera, haere ana ki a
Eri, ka mea, “Tēnei ahau; i karanga ake nā hoki
koe ki ahau.”
Nā, ka mea tērā, “Kīhai ahau i karanga, e tāku
tamaiti; hoki atu ki te takoto.”
7 Nā, kāhore a Hamuera i mōhio noa ki a
Ihowā, kāhore anō hoki te kupu a Ihowā i
whakapuakina noatia ki a ia.
8 Nā, ka karanga anō a Ihowā i a Hamuera, ko
te tuatoru o ngā karangatanga. Ā, ka whakatika
ia, ka haere ki a Eri, ka mea, “Tēnei ahau; i
karanga ake nā hoki koe ki ahau.”
Nā, ka mōhio a Eri ko Ihowā tērā i karanga rā
ki te tamaiti.
9 Nā, ka mea a Eri ki a Hamuera, “Haere ki te
takoto; ā, ki te karanga ia ki a koe, ka mea ake
koe, ‘Kōrero e Ihowā; e whakarongo ana hoki tāu
pononga.’ ” Heoi, haere ana a Hamuera, ā,
takoto ana i tōna wāhi.
10 Nā, ka haere mai a Ihowā, ka tū, ka
karanga, ka pērā me ērā karangatanga, “E
Hamuera, e Hamuera.”
Kātahi ka mea a Hamuera, “Kōrero; e
whakarongo ana hoki tāu pononga.”
11 Nā, ka mea a Ihowā ki a Hamuera: “Nanā,
ka mahia e ahau he mahi i roto i a Īharaira, e
pāorooro ai ngā taringa e rua o te hunga katoa e
rangona ai.

12 Ko te rangi tēnā e puta ake ai i ahau mō Eri
ngā mea katoa i kōrerotia e ahau mō tōna whare;
i te tīmatanga ā ki te mutunga.
13 Kua mea atu nā hoki ahau ki a ia, ka
whakawākia tōna whare e ahau ā ake ake, mō te
kino i mōhiotia nā e ia; mō tā āna tama i mea ai, i
tau ai he kanga ki a rāua, ā, kīhai ia i pēhi i a
rāua.
14 Nā reira kua oati ahau mō te whare o Eri, ‘E
kore e tau te patunga tapu, te whakahere
totokore rānei, hei pure mō te kino o te whare o
Eri ā ake ake.’ ”
15 Nā, takoto tonu a Hamuera ā tae noa ki te
ata, nā, uakina ana e ia ngā tatau o te whare o
Ihowā. Ā, i wehi a Hamuera ki te whakaatu ki a
Eri i te mea i whakakitea mai ki a ia.
16 Nā, ka karanga a Eri ki a Hamuera, ka mea,
“E Hamuera, e tāku tamaiti.”

Ā, ka mea tērā, “Tēnei ahau.”

17 Nā, ka mea ia, “Tēnā koa te kupu i kōrerotia e
Ihowā ki a koe? Kaua rā e hunā ki ahau; kia
meatia tēnei e te Atua ki a koe, ētahi atu mea anō
hoki, ki te hunā e koe i ahau tētahi o ngā kupu
katoa i kōrerotia e ia ki a koe.”
18 Nā, ka kōrerotia ngā kupu katoa e Hamuera
ki a ia, kīhai hoki i hunā tētahi mea i a ia. Nā, ka
mea tērā, “Nā Ihowā rā hoki; māna e mea tā tōna
whakaaro i pai ai.”

19 Nāwai ā, ka kaumātua a Hamuera, ā, noho
ana a Ihowā ki a ia, kīhai hoki tētahi o āna kupu i
tukua e ia kia taka ki te whenua.
20 Ā, i mōhio a Īharaira katoa, o Rāna ā tae noa
ki Peerehepa, kua whakapūmautia a Hamuera
hei poropiti mā Ihowā.

21 Ā, i puta mai anō a Ihowā i Hiro; i whakaatu
anō hoki a Ihowā i a ia ki a Hamuera i Hiro, he
mea kōrero mai nā Ihowā.

4

1 Nā, puta mai ana te kupu a Hamuera ki a
Īharaira katoa.

Te Hopukanga o te Āka o te Kawenata

Nā, ka haere a Īharaira ki te whawhai ki ngā
Pirihitini, ā, ka noho ā-puni ki Epenētere; ā, i
noho te puni o ngā Pirihitini ki Apeke.
2 Nā, ka whakaritea e ngā Pirihitini ā rātou
ngohi hei whawhai ki a Īharaira; ā, ka hōrapa
haere te whawhai, nā, ka patua a Īharaira e ngā
Pirihitini; e whā mano tāngata o te ope i patua ki
te pārae.
3 Ā, nō te taenga o ngā tāngata ki te puni, ka
mea ngā kaumātua o Īharaira, “He aha tātou i
patua ai e Ihowāināianei i te aroaro o ngā
Pirihitini? Me tiki atu ki a tātou te āka o te
kawenata a Ihowā i Hiro, kia tae mai ki roto i a
tātou, hei whakaora i a tātou i te ringa o ō tātou
hoariri.”
4 Heoi, ka tonoa e te iwi ki Hiro, ā, ka mauria
mai i reira te āka o te kawenata a Ihowā o ngā
mano e noho nei i runga i ngā kerupima; i reira
anō ngā tama tokorua a Eri, a Hōponi rāua ko
Pinehaha, i te āka o te kawenata a Ihowā.
5 Ā, i te taenga mai o te āka o te kawenata a
Ihowā ki te puni, ka hāmama a Īharaira katoa, he
nui te hāmama, ā, ngateri ana te whenua.

6 Ā, ka rongo ngā Pirihitini i te reo e hāmama
ana, ka mea rātou, “He reo aha tēnei e nui nei te
hāmama i te puni o ngā Hiperu?”
Nā, ka mōhio rātou kua tae mai te āka a Ihowā
ki te puni.
7 Nā, ka wehi ngā Pirihitini; i mea hoki, “Kua
tae te Atua ki roto i te puni.” Nā, ka mea rātou,
“Auē te mate mō tātou! Kāhore hoki he mea pēnei
me tēnei i mua ake nei.
8 Auē te mate mō tātou! Mā wai tātou e
whakaora i roto i te ringa o ēnei atua nui? Ko
ngā atua ēnei nāna ngā whakapānga mate katoa
i patua ai ngā Īhipiana i te koraha.
9 Kia māia, whakatāne i a koutou, e ngā
Pirihitini, kei whakataurerekatia koutou e ngā
Hiperu, kei pērātia me rātou i whakataurerekatia
nā e koutou; nā, me whakatāne koutou, me
whawhai.”
10 Nā, ka whawhai ngā Pirihitini, ā, patua ana
a Īharaira, ā, rere ana ki tōna tēneti, ki tōna tēneti;
he tino nui rawa te parekura; e toru tekau mano
hoki o Īharaira i hinga, he hunga haere raro.
11 Nā, riro ana te āka a te Atua; i mate hoki a
Hōponi rāua ko Pinehaha, ngā tama tokorua a
Eri.

Te Matenga o Eri

12 Nā, ka rere tētahi tangata o Pineamine i te
ope, tae tonu atu ki Hiro i taua rā anō, he mea
haehae ōna kākahu, he oneone hoki i runga i
tōna mātenga.
13 Ā, nō tōna taenga, nā, e noho ana a Eri i
runga i te nohoanga i te taha o te ara, e tūtei atu
ana; he pāwera hoki nō tōna ngākau mō te āka a

te Atua. Ā, ka tae taua tangata ki te pā, ka kōrero, nā, hāmama katoa ana te pā.

14 Ā, ka rongo a Eri i te reo e hāmama ana, ka mea ia, “He reo aha tēnei e ngangau nei?”

Nā, hohoro tonu taua tangata, ā, kua tae, kua kōrero ki a Eri.

15 Nā, e iwa tekau mā waru ngā tau o Eri; kua mārō hoki ōna kanohi, tē āhei ia te kite.

16 Nā, ka mea taua tangata ki a Eri, “Ko ahau tēnei i puta mai i roto i te ope, i rere tonu mai ināianei i te ope.”

Ka mea tērā, “I pēhea te mea rā, e tāku tama?”

17 Nā, ka whakaatu a ia i kawea mai nei ngā kōrero, ka mea, “I rere a Īharaira i te aroaro o ngā Pirihitini, he nui hoki te parekura o te iwi; ā, ko āu tama tokorua, ko Hōponi, rāua ko Pinehaha, kua mate; kua riro anō hoki te āka a te Atua.”

18 Ā, nō tāna whakahuatanga i te āka a te Atua, hinga ana tērā ki muri i runga i te nohoanga, ki te taha o te kūwaha, ā, whati iho tōna kakī, mate ake; he koroheke hoki ia, he taimaha. Nā, e whā tekau ngā tau i whakarite ai ia mō Īharaira.

19 Nā, e hapū ana tāna hunaonga, te wahine a Pinehaha, meāke whānau; ā, nō tōna rongonga i te kōrero o te āka a te Atua kua riro, o te matenga anō o tōna hungawai rāua ko tāna tahu, ka piko iho ia, ka whānau; i pā whakarere mai hoki te mamae ki a ia.

20 Ā, i a ia e whakahemohemo ana, ka mea ngā wāhine e tū ana i tōna taha, “Kaua e wehi; he tāne hoki tēnei tamaiti āu.” Heoi, kāhore āna kupu i whakahoki ai, kīhai anō hoki i anga mai tōna ngākau.

21 Nā, huaina iho e ia te tama ko Ikaporo, i
mea, “Kua heke te korōria o Īharaira,” nō te mea
kua riro te āka a te Atua, mō tōna hungawai hoki
rāua ko tāna tahu.
22 I mea anō ia, “Kua heke te korōria o Īharaira;
kua riro nei hoki te āka a te Atua.”

5

Te Āka o te Kawenata i waenga i ngā Pirihitini

1 Nā, tērā kua riro te āka a te Atua i ngā
Pirihitini, kua mauria atu i Epenētere ki
Aharoro.
2 Nā, ka mau ngā Pirihitini ki te āka a te Atua,
ā, kawea ana e rātou ki te whare o Rakono,
whakatūria ake ki te taha o Rakono.
3 Ā, nō te marangatanga ake o ngā Aharori i te
aonga ake, nā, kua taka, kua tāpapa iho a
Rakono ki te whenua ki mua i te āka a Ihowā.
Nā, ka mau rātou ki a Rakono, whakanohoia ake
ana e rātou ki tōna wāhi anō.
4 Nā, i tō rātou marangatanga ake i te ata tonu
o tētahi rā, nā, kua taka a Rakono, kua tāpapa ki
te whenua ki mua i te āka a Ihowā; ā, ko te
mātenga o Rakono me ngā kapu e rua o ōna
ringa, e takoto mutu ana i runga i te paepae o te
tatau; ko te tumutumu anake o Rakono i mahue
ki a ia.
5 Koia ngā tohunga o Rakono me te hunga
katoa e haere ana ki te whare o Rakono tē takahi
ai ki runga ki te paepae o Rakono ki Aharoro, ā
mohoa noa nei.
6 Ka pēhia ia ngā Aharori e te ringa o Ihowā, ā,
hunā iho rātou e ia; i patua hoki rātou e ia ki te
pukupuku, arā a Aharoro me ōna rohe.

7 Ā, nō te kitenga o ngā tāngata o Aharoro i
taua meatanga, ka mea rātou, “E kore te āka a te
Atua o Īharaira e noho ki a tātou; he uaua mai
hoki tōna ringa ki a tātou, ki tō tātou atua hoki, ki
a Rakono.”
8 Heoi, ka unga tāngata rātou hei huihui i ngā
rangatira katoa o ngā Pirihitini ki a rātou. Nā, ka
mea, “Me aha mātou ki te āka a te Atua o
Īharaira?”
Ā, ka mea rātou, “Me kawe te āka a te Atua o
Īharaira ki Kāta.” Nā, kawea ana e rātou te āka a
te Atua o Īharaira ki reira.
9 Ā, nō te kawenga atu, kātahi ka pā te ringa o
Ihowā ki te pā, nui atu te aituā; i patua hoki e ia
ngā tāngata o te pā, te iti, te rahi, ā,
whakaputaputa ana te pukupuku i runga i a
rātou.
10 Nā, ka tukua e rātou te āka a te Atua ki
Ekerono.
Ā, i te taenga atu o te āka a te Atua ki Ekerono,
nā, ka karanga ngā Ekeroni, ka mea, “Kua kawea
mai e rātou te āka a te Atua o Īharaira ki a tātou,
hei whakamate i a tātou, i tō tātou iwi.”
11 Koia rātou ka unga tāngata atu, ka huihui i
ngā rangatira katoa o ngā Pirihitini, ā, ka mea,
“Ungā atu te āka a te Atua o Īharaira kia
whakahokia ki tōna wāhi, kei whakamatea
mātou me tō mātou iwi.” He aituā whakamate
hoki kei te pā katoa; he pēhi rawa te ringa o te
Atua ki reira.
12 Nā, ko ngā tāngata kīhai i mate, i patua ki te
pukupuku, ā, kake ana te auē o te pā ki te rangi.

6

Te Whakahokinga o te Āka o te Kawenata

1 Ā, e whitu ngā marama o te āka a Ihowā ki te
whenua o ngā Pirihitini.
2 Nā, ka karanga ngā Pirihitini ki ngā tohunga
karakia rātou ko ngā tohunga tūāhu, ka mea, “Me
aha e mātou te āka a Ihowā? Whakaaturia mai
ki a mātou hei te aha he mea mā mātou ina
kawea atu taua mea ki tōna wāhi.”
3 Nā, ka mea rātou, “Ki te tukua atu e koutou te
āka a te Atua o Īharaira, kaua e tukua tahangatia;
engari me hoatu anō he whakahere mō te hē hei
whakahokinga atu ki a ia. Ko reira koutou ora
ai, ā, ka mōhio nā te aha tōna ringa tē neke atu ai
i a koutou.”
4 Anō rā ko ērā, “He aha te whakahere mō te
hē hei whakahokinga atu ki a ia?”

Nā, ka mea rātou, “Kia rima ngā puku kōura,
kia rite ki te tokomaha o ngā rangatira o ngā
Pirihitini, kia rima hoki ngā kiore kōura; kotahi
tonu nei hoki te mate o koutou katoa, o ō koutou
rangatira anō hoki.
5 Nā, me hanga he āhua nō ō koutou puku, he
āhua anō nō ā koutou kiore i ngaro ai te
whenua; ā, ka hoatu korōria anō ki te Atua o
Īharaira; tērā pea e māmā iho tōna ringa ki a
koutou, ki ō koutou atua, ki tō koutou whenua.
6 He aha koutou i whakapakeke ai i ō koutou
ngākau, i pērā ai me ngā Īhipiana rātou ko Parao i
whakapakeke nei i ō rātou ngākau? I tāna
mahinga i ngā mea nunui i roto i a rātou, kīhai
ianei rātou i tuku i te iwi, ā, haere ana rātou?
7 “Nā reira tangohia ka hangā he kāta hou,
tīkina hoki kia rua ngā kau kutētē kāhore anō i

mau ioka, ka here ai i ngā kau ki te kāta, ā, ko ā rāua kūao me tango mai i a rāua ki te whare.

8 Nā, ka tiki i te āka a Ihowā, ka whakatakoto ki runga ki te kāta; ā, ka hoatu ki tōna taha, ki roto i tētahi pouaka, ngā mea kōura, tā koutou whakahere mō te hē hei whakahokinga ki a ia; ā, ka tuku ai kia haere.

9 Ko reira tirohia atu ai e koutou; ki te haere nā te ara o tōna rohe ki runga, ki Petehemehe, nāna tēnei kino nui i mea ki a tātou; ki te kāhore ia, kātahi tātou ka mōhio, ehara i a ia te ringa i patua ai tātou; he mea tūpono noa mai taua mea i pā mai nei ki a tātou."

10 Nā, pērā ana aua tāngata. Tīkina ana e rātou ngā kau kutētē e rua, ā, herea ana ki te kāta, ko ā rāua kūao ia i tūtakina ki te whare.

11 Ā, whakanohoia ana e rātou te āka a Ihowā ki runga ki te kāta, me te pouaka, me ngā kiore kōura, me ngā āhua o ō rātou puku.

12 Ā, tika tonu ngā kau i te ara ki te huarahi ki Petehemehe; i haere rāua rā te huanui, me te tangi haere, kīhai hoki i peka ki matau, ki mauī; ā, i aru ngā rangatira o ngā Pirihitini i a rāua, ā tae noa ki te rohe ki Petehemehe.

13 Nā, i te kokoti wīti ngā tāngata o Petehemehe i te raorao, ā, ko te marangatanga ake o ō rātou kanohi, ka kite i te āka, nā, koa ana rātou i te kitenga atu.

14 Nā, haere tonu tērā te kāta ki te māra a Hohua, a tētahi Petehemehi, ā, tū ana i reira, kei reira anō tētahi kōhatu nui. Nā, tātāngia ana e rātou te rākau o te kāta, ā, whakaekea ana ngā kau hei tahunga tinana ki a Ihowā.

15 I tangohia iho anō e ngā Rīwaiti te āka a
Ihowā, me te pouaka i te taha, i reira rā ngā mea
kōura, ā, whakatakotoria ana ki runga ki te
kōhatu nui; i whakaeke tahunga tinana anō hoki,
i patu patunga tapu ngā tāngata o Petehemehe i
taua rā ki a Ihowā.
16 Ā, nō te kitenga o ngā rangatira e rima o ngā
Pirihitini, hoki ana ki Ekerono i taua rangi anō.
17 Ā, ko ngā puku kōura ēnei i whakahokia atu
nei e ngā Pirihitini hei whakahere mō te hē ki a
Ihowā; mō Aharoro kotahi, mō Kaha kotahi, mō
Ahakerono kotahi, mō Kāta kotahi, mō Ekerono
kotahi;
18 me ngā kiore kōura, rite tonu ki te maha o
ngā pā katoa o ngā Pirihitini, nō aua rangatira
tokorima nei, o ngā pā taiepa me ngā pā koraha;
tae noa atu ki te kōhatu nui, ki Apere, i
whakatakotoria rā te āka a Ihowā ki reira; kei te
māra a Hohua Petehemehi taua kōhatu ā taea
noatia tēnei rā.

Te Āka o te Kawenata kei Kiriata Tearimi

19 Nā, ka patua ngā tāngata o Petehemehe mō
rātou i titiro ki roto ki te āka a Ihowā; koia i
patua ai e ia ngā tāngata o te iwi, e rima tekau
mano e whitu tekau. Nā, ka tangi te iwi mō te
patunga nui i patua ai te iwi e Ihowā.
20 Nā, ka mea ngā tāngata o Petehemehe, “Ko
wai hei tū ki te aroaro o Ihowā, o tēnei Atua
tapu? Me haere atu anō hoki ia i roto i a tātou ki
a wai?”
21 Kātahi rātou ka tono tāngata ki ngā tāngata o
Kiriata Tearimi, hei mea, “Kua whakahokia mai
te āka a Ihowā e ngā Pirihitini; haere mai,
mauria atu ki a koutou.”

7

1 Nā, ka haere ngā tāngata o Kiriata Tearimi ki
te tiki i te āka a Ihowā, ā, kawea ana e rātou ki te
whare o Apinarapa i te pukepuke. I whakatapua
hoki e rātou a Ereātara tāna tama hei tiaki i te
āka a Ihowā.
2 Ā, i te nohoanga o te āka ki Kiriata Tearimi, i
te mea kua maha ngā rā; e rua tekau hoki ngā
tau; nā, ka tangi te whare katoa o Īharaira ki a
Ihowā.

Ko Hamuera hei Kaiwhakawā

3 Nā, ka kōrero a Hamuera ki te whare katoa o
Īharaira, ka mea, “Ki te mea e hoki katoa ana ō
koutou ngākau ki a Ihowā, whakarērea ngā atua
kē i roto i a koutou, me Ahataroto anō hoki;
whakapūmautia hoki ō koutou ngākau ki a
Ihowā, me mahi hoki ki a ia anake, ā, māna
koutou e whakaora i roto i te ringa o ngā
Pirihitini.”
4 Kātahi ka whakarērea e ngā tama a Īharaira
ngā Paara me Ahataroto, ā, mahi ana ki a Ihowā
anake.
5 Nā, ka mea a Hamuera, “Huihuia mai a
Īharaira katoa ki Mihipa, ā, ka īnoi ahau ki a
Ihowā mō koutou.”
6 Nā, ka huihui rātou ki Mihipa, ā, utuhia ana
he wai, ringihia ana ki te aroaro o Ihowā, i
nohopuku anō hoki i taua rā, ā, ka mea i reira,
“Kua hara mātou ki a Ihowā.” Nā, ka whakawā a
Hamuera mō ngā tama a Īharaira ki Mihipa.
7 Ā, nō te rongonga o ngā Pirihitini kua huihui
ngā tama a Īharaira ki Mihipa, ka haere ngā
rangatira o ngā Pirihitini ki a Īharaira. Ā, i te

rongonga, o ngā tama a Īharaira, ka wehi rātou i ngā Pirihitini.

8 Nā, ka mea ngā tama a Īharaira ki a Hamuera, “Kei whakamutua tāu karanga ki a Ihowā, ki tō tātou Atua, mō mātou, kia whakaorangia mātou i te ringa o ngā Pirihitini.”

9 Nā, tīkina ana e Hamuera he reme, he mea ngote ū, ā, whakaekea katoatia ana hei tahunga tinana ki a Ihowā. Nā, ka karanga a Hamuera ki a Ihowā mō Īharaira, ā, ka whakarongo a Ihowā ki a ia.

10 Ā, i a Hamuera e whakaeke ana i te tahunga tinana, ka whakatata mai ngā Pirihitini ki te whawhai ki a Īharaira; otirā nui atu te papātanga o tā Ihowā whatitiri i taua rā ki runga ki ngā Pirihitini, ā, hinga ana rātou; patua iho hoki i te aroaro o Īharaira.

11 Nā, ka puta ngā tāngata o Īharaira i roto i Mihipa, ā, whāia ana ngā Pirihitini, tukitukia ana ā tae noa ki raro, ki Pētekara.

12 Nā, ka mau a Hamuera ki tētahi kōhatu nui, ā, whakatakotoria ana ki waenganui o Mihipa, o Hene, ā, huaina iho tōna ingoa, ko Epenētere; i mea hoki, “Ko Ihowā tō tātou kaiāwhina ā tae noa mai ki tēnei wā.”

13 Heoi, kua taea ngā Pirihitini, kīhai anō i haere mai i muri ki te rohe o Īharaira; i runga hoki i ngā Pirihitini te ringa o Ihowā i ngā rā katoa o Hamuera.

14 Ā, i whakahokia atu ki a Īharaira ngā pā i tangohia e ngā Pirihitini i a Īharaira, a Ekerono tae noa ki Kāta; i tangohia hoki ngā rohe o ēnā

pā e Īharaira i roto i te ringa o ngā Pirihitini. Ā, ka mau tā Īharaira rongo ki ngā Amori.

15 Ā, i whakarite a Hamuera mō Īharaira i ngā rā katoa i ora ai ia.
16 I taiāwhio haere hoki ia i tēnei tau, i tēnei tau, ki Pētēre, ki Kirikara, ki Mihipa, i whakarite anō mō Īharaira i aua wāhi katoa.
17 Ā, hoki ana ki Rama; i reira hoki tōna whare, ā, whakarite ana mō Īharaira ki reira; i hangā hoki e ia tētahi āta mā Ihowā ki reira.

8

Ka Tono ngā Iwi o Īharaira he Kīngi

1 Nā, ka koroheketia a Hamuera, ka meinga e ia āna tama hei kaiwhakarite mō Īharaira.
2 Nā, ko te ingoa o tāna mātāmua ko Hoera; ko Apia hoki te ingoa o tāna tuarua. I whakarite rāua ki Peerehepa.
3 Nā, kīhai āna tama i tika i tōna ara, engari peka kē ana rāua ki te apo, i tango hoki i te moni whakapati, ā, whakapeaua kētia ake te whakawā.
4 Kātahi ka huihui ngā kaumātua katoa o Īharaira, ka haere ki a Hamuera ki Rama.
5 Ka mea ki a ia, “Kua koroheketia koe, kāhore hoki āu tama e tika i ōu huarahi; heoi whakaritea he kīngi mō mātou hei whakarite mō mātou, hei pērā anō me o ngā iwi katoa.”

6 Otirā, i kino taua kupu ki a Hamuera, mō rātou i mea, “Hōmai he kīngi ki a mātou hei whakarite mō mātou.” Nā, ka īnoi a Hamuera ki a Ihowā.

7 Nā, ka mea a Ihowā ki a Hamuera,
“Whakarongo ki te reo o te iwi nā, ki ngā mea
katoa i kōrerotia e rātou ki a koe; ehara hoki i te
mea ko koe tā rātou i paopao ai, ko ahau ia tā
rātou i paopao mai nā hei kīngi mō rātou.
8 E rite ana ki ngā mea katoa i mea ai rātou, o
te rā iho anō i kawea mai ai rātou e ahau i Īhipa
ā tae noa ki tēnei rā; i whakarere hoki rātou i
ahau, i mahi atu ki ngā atua kē; ko tā rātou mahi
hoki tēnā ki a koe.
9 Heoi, whakarongo āianei ki tō rātou reo; otiia
kia kaha te kauwhau ki a rātou, whakaaturia
hoki ngā tikanga o te kīngi e whakakīngitia mō
rātou.”
10 Nā, ka kōrerotia e Hamuera ngā kupu katoa
a Ihowā ki te hunga i tono kīngi nei i a ia;
11 ka mea, “Ko te tikanga tēnei a te kīngi e
whakakīngitia mō koutou: ko ā koutou tama ka
tangohia e ia, ka meinga māna, mō ana hāriata,
hei tāngata eke hōiho hoki māna, hei rere anō ki
mua i ana hāriata.
12 Ka meinga hoki hei rangatira mano māna,
hei rangatira mō ngā rima tekau, hei parau i
tāna māra, hei kokoti i āna wīti, hei hanga hoki i
āna mea mō te whawhai, i āna mea mō ana
hāriata.
13 Ka tangohia hoki e ia ā koutou tamāhine hei
mahi keke, hei taka kai, hei tunu taro.
14 Me ā koutou māra, ā koutou kāri wāina, ā
koutou kāri ōriwa, ka tangohia e ia ngā mea
papai, ā, ka hoatu ki āna pononga.
15 Ka tangohia hoki e ia te whakatekau o ā
koutou purapura, o ā koutou kāri wāina, ā, ka
hoatu ki āna unaka, ki āna pononga.

16 Ka tangohia anō e ia ā koutou pononga tāne,
ā koutou pononga wāhine, ā koutou taitamariki
papai, me ā koutou kāihe, ā, ka whakamahia ki
tāna mahi.
17 Ka tangohia anō e ia ngā whakatekau o ā
koutou hipi; ka waiho anō hoki koutou hei
pononga māna.
18 Ā, ka tangi koutou i taua rā i tā koutou kīngi
i whiriwhiri ai mō koutou; e kore anō a Ihowā e
rongo ki a koutou i taua rā."

Ka Whakaheia te Īnoi hei Kīngi

19 Otirā, kīhai te iwi i pai kia whakarongo ki te
reo o Hamuera. Nā, ka mea rātou, "Kāhore;
engari me whai kīngi mātou;
20 kia rite ai hoki mātou ki ngā iwi katoa; ā, ka
whakarite tō mātou kīngi mō mātou, ka haere atu
hoki i tō mātou aroaro, hei whawhai i ā mātou
whawhai."
21 Ā, ka rongo a Hamuera i ngā kupu katoa a
te iwi, kōrerotia ana e ia ki ngā taringa o Ihowā.
22 Ā, ka mea a Ihowā ki a Hamuera,
"Whakarongo atu ki tō rātou reo, whakaritea
hoki he kīngi mō rātou."

Ā, ka mea a Hamuera ki ngā tāngata o Īharaira,
"Haere atu koutou ki tōna pā, ki tōna pā."

9

Ko Haora me ngā Kaihe Ngaro

1 Nā, tērā tētahi tangata o Pineamine, ko Kihi
tōna ingoa, he tama nā Apiere, tama a Teroro,
tama a Pekorata, tama a Apiaha, he Pineamini,
he tangata mārohirohi.

2 He tama anō tāna, ko tōna ingoa ko Haora, he
taitama, he ātaahua, he pai, kāhore he tangata o
ngā tama a Īharaira i ātaahua atu i a ia; pūrero
tonu ōna pokohiwi ki runga ake i te iwi katoa.
3 Nā, kua ngaro ngā kāihe a Kihi pāpā o Haora,
ā, ka mea a Kihi ki a Haora, ki tāna tama,
“Tangohia tētahi o ngā tamariki hei hoa mōu,
whakatika, haere ki te rapu i ngā kāihe.”
4 Nā, ka tika ia nā te whenua pukepuke o
Ēparaima, ā, haere tonu nā te whenua o Hariha;
heoi kīhai i kitea. Kātahi rāua ka tika nā te
whenua o Haarimi, heoi kāhore noa iho. Nā, ka
haere ia nā te whenua o ngā Pineamini, ā,
kāhore i kitea.
5 Ā, nō tō rāua taenga ki te whenua o Tupu, ka
mea a Haora ki tāna tangata, ki tōna hoa, “Haere
mai, tāua ka hoki; kei mutu te whakaaro o tōku
pāpā ki ngā kāihe, ā, ka mānukanuka kē ki a tāua.”
6 Nā, ka mea tērā ki a ia, “He tangata nā te
Atua tēnei kei te pā nei, he tangata e
whakahōnoretia ana; mana pū āna kupu katoa.
Nā, kia haere tāua ki reira; tērā pea e kōrerotia
mai e ia ki a tāua te haere e haere nei tāua.”
7 Anō rā ko Haora ki tāna tangata, “Engari, ki
te haere tāua he aha te mea hei mauranga atu
mā tāua ki taua tangata, kua hemo nei hoki te
taro i roto i ā tāua pūtea, ā, kāhore he hākari hei
kawenga atu ki taua tangata a te Atua. He aha
oti tā tāua?”
8 Nā, ka whakahoki taua tangata ki tā Haora,
ka mea, “Nanā, ko te whakawhā tēnei o te hekere
hiriwa kei tōku ringa; me hoatu e ahau ki taua
tangata a te Atua, kia whakaaturia mai e ia tō
tāua ara ki a tāua.”

9 (I mua hoki i roto i a Īharaira, ina haere te
tangata ki te ui tikanga i te Atua, ko tāna kī tēnei,
“Hoake, tāua ka haere ki te matakite;” he
matakite hoki tā mua ingoa mō te poropiti.)
10 Nā, ka mea a Haora ki tāna tangata, “Ka pai
tāu kupu; hoatu, tāua ka haere.” Nā, haere ana
rāua ki te pā kei reira nei taua tangata a te Atua.
11 I a rāua e piki ana i te pikitanga ki te pā, ka
tūtaki rāua ki ētahi kōtiro e puta mai ana ki te utu
wai. Nā, ka mea rāua ki a rātou, “Tēnei rānei te
matakite?”
12 Nā, ka whakahoki rātou ki a rāua, ka mea,
“Tēnei anō; nanā, kei mua atu i a koe nā. Hohoro
atuināianei tonu, nō tēnei rā hoki ia i tae mai ai
ki te pā; he patunga tapu hoki tā te iwi nei āianei
i te wāhi tiketike.
13 Tomo kau kōrua ki te pā, ka tūpono kōrua ki
a ia i te mea kāhore anō i piki noa ki te wāhi
tiketike ki te kai. E kore hoki te iwi e kai kia tae
atu rā anō ia; ko ia hoki hei whakapai i te
patunga tapu, muri iho ka kai te hunga i
karangatia. Heoi, piki atu; ko te wā hoki tēnei e
kitea ai ia e kōrua.”
14 Nā, piki ana rāua ki te pā; ā, ka uru atu rāua
ki roto ki te pā, ko Hamuera kua puta; tūtaki
tonu ki a rāua; e piki ana ki te wāhi tiketike.
15 Nā, kua whakapuakina e Ihowā ki a
Hamuera i te rā i mua atu i te taenga mai o
Haora, kua mea:
16 “Kia pēnei āpōpō ka ungā atu e ahau ki a koe
tētahi tangata nō te whenua o Pineamine, nā, me
whakawahi ia e koe hei rangatira mō tāku iwi,
mō Īharaira, ā, māna e whakaora tāku iwi i te
ringa o ngā Pirihitini; kua titiro atu hoki ahau ki

tāku iwi, nō te mea kua tae ake tā rātou karanga ki ahau."
17 Ā, nō te kitenga o Hamuera i a Haora, ka
mea a Ihowā ki a ia, "Ko te tangata tēnei i
kōrerotia rā e ahau ki a koe. Māna e whakahaere
tikanga mō tāku iwi."
18 Kātahi ka whakatata a Haora ki a Hamuera,
ki te kūwaha, ka mea, "Tēnā koe, whakaaturia
mai ki ahau, kei hea te whare o te matakite."
19 Nā, ka whakahoki a Hamuera ki a Haora, ka
mea, "Ko ahau te matakite; piki atu i mua i ahau
ki te wāhi tiketike, ka kai tahi hoki kōrua i ahau
āianei; ā, ka tukua atu koe e ahau i te ata, ka
whakaaturia hoki ki a koe ngā mea katoa i tōu
ngākau.
20 Ā, ko āu kāihe, ka toru nei ngā rā e ngaro
ana, kaua tōu ngākau e whai ki ērā; kua kitea
hoki. Kei a wai koia te hiahia katoa o Īharaira?
He teka ianei kei a koe, kei te whare katoa anō
hoki o tōu pāpā?"
21 Nā, ka whakahokia e Haora, ka mea, "He
teka ianei he Pineamini ahau, nō te iti rawa o
ngā iwi o Īharaira, ko tōku hapū hoki te iti rawa o
ngā hapū katoa o te iwi o Pineamine? He aha rā
ēnā kupu i puaki mai ai i a koe?"
22 Nā, ka mau a Hamuera ki a Haora rāua ko
tāna tangata, ā, kawea ana ki te whare, ā, hoatu
ana e ia he nohoanga ki a rāua, i runga ake o te
hunga i karangatia; e toru tekau anō hoki rātou.
23 Nā, ka mea a Hamuera ki te tuari, "Hōmai te
wāhi i hoatu e ahau ki a koe, tērā i kīia atu rā e
ahau ki a koe, 'Kia takoto tēnā ki a koe.' "
24 Nā, hāpainga ana e te tuari te hūhā me ōna
aha noa, ā, whakatakotoria ana ki te aroaro o

Haora. Nā, ka mea a Hamuera, “Nanā, ko te wāhi
i tohungia nā, waiho i tōu aroaro hei kai māu; he
mea rongoā tonu hoki māu ā tae noa ki tēnei wā,
nō tāku kīanga. ‘He hunga tēnei kua karangatia e
ahau.’ ”
Nā, kai tahi ana a Haora rāua ko Hamuera i
taua rā.
25 Ā, i tō rātou hekenga iho i te wāhi tiketike ki
te pā, ka kōrero ia ki a Haora i runga i te tuanui.
26 Nā, ka maranga wawe rātou; ā, i te mea ka
puta ake te rā, ka karangatia a Haora e Hamuera
ki runga ki te tuanui, i mea ia, “Whakatika, kia
ungā atu koe e ahau.” Nā, ka whakatika a Haora,
ā, puta atu ana rāua tokorua, a ia, a Hamuera, ki
waho.

Ka Whakawahia a Haora e Hamuera

27 I a rāua e heke ana i te pito o te pā, ka mea a
Hamuera ki a Haora, “Mea atu ki te tangata rā
kia haere atu ki mua i a tāua; kātahi tērā ka
haere; ko koe ia, tū mārie koe, kia whakapuakina
atu e ahau ki a koe te kupu a te Atua.”

10

1 Kātahi ka mau a Hamuera ki te pounamu
hinu, ringihia ana e ia ki runga ki tōna mātenga;
nā, ka kihi ia i ia, ka mea, “Ehara ianei i te mea
nā Ihowā koe i whakawahi hei rangatira mō
tōna wāhi tupu?
2 Ka mawehe atu koe i ahau āianei, ka tūpono
koe ki ētahi tāngata tokorua i te taha o te
tanumanga o Rahera, i te rohe o Pineamine, i
Tereta; ā, tērā rāua e mea ki a koe, ‘Kua kitea ngā
kāihe i haere nā koe ki te rapu. Nā, ko tōu pāpā,
mahue ake ngā whakaaro ki ngā kāihe, kei te

mānukanuka hoki tērā ki a kōrua, e mea ana, “Me
pēhea ahau ki tāku tama?” ’
3 “Kātahi ka haere tonu atu koe i reira, ā, ka tae
ki te oki o Taporo, ka tūpono ki a koe ētahi
tāngata tokotoru e haere ana ki runga, ki te Atua,
ki Pētēre, e toru ngā kūao koati e kawea ana e
tētahi, e toru ngā rohi taro e kawea ana e tētahi,
ā, ko tētahi e mau ana i te pounamu wāina.
4 Nā, ka oha rātou ki a koe, ka hōmai anō hoki
ētahi taro e rua ki a koe, ā, me tango e koe i ō
rātou ringa.
5 “Muri iho i tērā ka tae ki te puke o te Atua, kei
reira nei ngā hōia pupuri a ngā Pirihitini; ā, i tōu
taenga ki reira, ki te pā, nā, ka tūtaki koe ki te
rōpū poropiti e haere iho ana i te wāhi tiketike,
me te hātere, me te timipera, me te pūtōrino, me
te hāpa hoki ki mua i a rātou; me te poropiti anō
hoki rātou.
6 Nā, ka puta kaha mai te Wairua o Ihowā ki
runga ki a koe, ā, ka poropiti tahi koutou, a koe
me rātou, ā, ka puta tōu āhua hei tangata kē.
7 Me i reira, ki te puta ēnā tohu ki a koe,
meatia e koe te mea e tūpono atu ai tōu ringa; nō
te mea kei a koe te Atua.
8 “Nā, me haere koe i mua i ahau ki Kirikara;
nā, tēnā ahau te haere atu nā ki raro, ki a koe, ki
te whakaeke i ngā tahunga tinana, ki te patu i
ngā patunga mō te pai. Kia whitu ngā rā e tatari
ai koe kia tae atu ahau ki a koe, kātahi ka
whakaaturia e ahau ki a koe tāu e mea ai.”

Ka Poropiti a Haora

9 Koia anō, kei te tahuritanga o tōna tuarā, he
mawehe atu i a Hamuera, ka hōmai e te Atua he

ngākau kē mōna; ā, puta katoa ana aua tohu i
taua rangi anō.
10 Ā, nō tō rāua taenga ki reira, ki te puke, nā,
ko tētahi rōpū poropiti kua tūtaki ki a ia; ko te
tino putanga mai o te Wairua o te Atua ki runga
ki a ia, nā, poropiti ana ia i roto i a rātou.
11 Ā, nō te kitenga o te hunga katoa i mōhio ki
a ia i mua ake, nā, kei roto ia i ngā poropiti e
poropiti ana; kātahi ka mea te iwi tētahi ki tētahi,
“He aha tēnei kua puta nei ki te tama a Kihi? Kei
roto anō koia a Haora i ngā poropiti?”
12 Nā, ka whakahoki tētahi o taua wāhi, ka mea,
“Ha, ko wai tō rātou pāpā?” Koia te whakatauki
nei, “Kei roto anō koia a Haora i ngā poropiti?”
13 Ā, i te mutunga o tāna poropiti, ka haere ia
ki te wāhi tiketike.
14 Nā, ka mea te matua kēkē o Haora ki a rāua
ko tāna tangata, “I haere kōrua ki hea?”

Ā, ka kī atu ia, “Ki te rapu i ngā kāihe; ā, i tō
māua mōhiotanga kāhore anō rātou i kitea, haere
ana māua ki a Hamuera.”
15 Anō rā ko te matua kēkē o Haora, “Tēnā rā,
whakaaturia mai ki ahau, i pēhea a Hamuera ki
a kōrua.”
16 Nā, ka mea a Haora ki tōna matua kēkē, “I
āta whakaaturia mai e ia ki a māua kua kitea
ngā kāihe.” Otiia ko te mea o te kīngitanga, ko tā
Hamuera i kōrero rā, kīhai tērā i whakaaturia ki
a ia.

Ka Whakamihia a Haora hei Kīngi

17 Kātahi ka kārangarangatia te iwi e Hamuera
ki a Ihowā ki Mihipa,

18 nā, ka mea ia ki ngā tama a Īharaira, “Ko te
kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Īharaira: ‘Nāku a
Īharaira i kawe mai i Īhipa, nāku hoki koutou i
whakaora i roto i te ringa o ngā Īhipiana, i te
ringa anō o ngā rangatiratanga katoa, i
whakatupu kino i a koutou.’
19 Nā, kua whakakāhore nei koutou i tēnei rā ki
tō koutou Atua, e whakaora nei i a koutou i roto
i ō koutou hē katoa, i ō koutou mate; ā, kua mea
koutou ki a ia, ‘Engari, me whakarite e koe he
kīngi mō mātou.’ Nā reira, me tū koutou ināianei
ki te aroaro o Ihowā, ō koutou iwi, ō koutou
mano.”
20 Kātahi a Hamuera ka mea i ngā iwi katoa o
Īharaira kia whakatata mai; nā, ka tangohia ko te
iwi o Pineamine.
21 Nā, ka mea ia i te iwi o Pineamine kia
whakatata mai, tēnei hapū, tēnei hapū, ā, ka
tangohia ko te hapū o Matari; nā, ka tangohia ko
Haora, ko te tama a Kihi; nō tā rātou rapunga ia i
a ia, kāhore i kitea.
22 Nā reira ka ui anō rātou ki a Ihowā, “Tēnā
anō rānei he tangata kia tae mai ki konei?”

Ā, ka whakautua e Ihowā, “Nā, kei roto ia i
ngā mea nā e piri ana.”

23 Nā, ko tō rātou rerenga, ka tīkina atu ia i
reira; ā, nō tōna tūnga i waenganui i te iwi, teitei
ake ia i te iwi katoa, i ōna pokohiwi ahu ake.
24 Nā, ka mea a Hamuera ki te iwi katoa, “Kia
kite koutou i tā Ihowā i whiriwhiri ai; kāhore
hoki he rite mōna o te iwi katoa.”

Nā, ka hāmama te iwi katoa, ka mea, “Kia ora
te kīngi!”

25 Kātahi ka kōrerotia e Hamuera ki te iwi te
tikanga o te kīngitanga, ā, tuhituhia ana e ia ki te
pukapuka, whakatakotoria ana ki te aroaro o
Ihowā. Nā, ka tonoa e Hamuera te iwi katoa kia
haere ki tōna whare, ki tōna whare.
26 Me Haora anō i haere ia ki tōna whare ki
Kipea; i haere tahi anō i a ia tētahi rōpū tāngata i
whakapākia nei ō rātou ngākau e Ihowā.
27 Tērā anō ia ētahi tama a Periara, i mea, “Me
pēwhea e ora ai tātou i tēnei tangata?” Nā,
whakahāweatia ana ia e rātou, kīhai anō i kawea
he hākari e rātou ki a ia. Otiia whakarongo puku,
tonu ia.

11

Ka Hinga ngā Āmoni i a Haora

1 Nā, ka haere mai a Nahaha Āmoni ki te
whakapae i Iapehe Kireara; ā, ka mea ngā
tāngata katoa o Iapehe ki a Nahaha, “Whakaritea
mai he kawenata ki a mātou, ā, ka mahi mātou ki
a koe.”
2 Nā, ka mea a Nahaha Āmoni ki a rātou, “Ko te
mea tēnei e whakarite kawenata ai ahau ki a
koutou, kia pokaia ō koutou kanohi matau katoa;
ā, ka waiho e ahau hei tāwai mō Īharaira katoa.”
3 Anō rā ko ngā kaumātua o Iapehe ki a ia,
“Tukua mai koa ki a mātou kia whitu ngā rā, kia
tono tāngata ai mātou puta noa i ngā rohe o
Īharaira; ā, ki te kāhore he kaiwhakaora mō
mātou, nā, ka puta atu mātou ki a koe.”
4 Kātahi ka haere ngā karere ki Kipea o Haora,
ā, kōrerotia ana ēnei kupu ki ngā taringa o te iwi;
nā, nui atu te reo o te iwi katoa ki te tangi.

5 Nā, e haere mai ana tērā a Haora i te māra, i
muri i ngā kau; nā, ka mea a Haora, “Nā te aha
te iwi i tangi ai?” Nā, ka kōrerotia ki a ia ngā
kōrero a ngā tāngata o Iapehe.
6 I te rongonga o Haora i ēnei kōrero, nā, ko te
tino putanga o te Wairua o te Atua ki runga ki a
ia, ā, mura whakarere tōna riri ki taua rongo.
7 Nā, ka mau ia ki ētahi kau e rua, tapatapahia
ana e ia; tukua ana ki ngā rohe katoa o Īharaira,
he mea kawe nā ngā karere, ā, ka mea, “Ki te
kāhore tētahi e puta mai ki te aru i a Haora, ki te
aru hoki i a Hamuera, ka pēneitia āna kau.” Nā,
ka tau te wehi o Ihowā ki runga ki te iwi, ā, ka
puta rātou anō he tangata kotahi.
8 Nā, ka taua rātou e ia ki Peheke; e toru rau
mano ngā tama a Īharaira, e toru tekau hoki
mano ngā tāngata o Hūrā.
9 Nā, ka mea rātou ki ngā karere i haere mai
rā, “Kia pēnei tā koutou kī atu ki ngā tāngata o
Iapehe Kireara, ‘Āpōpō, kia mahana te rā, ka
puta he whakaoranga mō koutou.’ ” Nā, haere
ana aua karere, ā, kōrerotia ana ki ngā tāngata o
Iapehe; ā, koa ana rātou.
10 Nā reira ka mea ngā tāngata o Iapehe,
“Āpōpō ka puta atu mātou ki a koutou, ā, mā
koutou e mea ki a mātou ngā mea e pai ana ki tō
koutou whakaaro.”
11 Heoi, i te aonga ake ka wehea e Haora te iwi
kia toru ngā ngohi. Nā, haere ana rātou ki
waenganui o te puni i te whakaaraara o te ata,
patua iho ngā Āmoni ā mahana noa te rā; ā, ko
ngā toenga, i marara noa atu, ā, kīhai hoki i
waiho kia tokorua o rātou e haere tahi ana.

12 Nā, ka mea te iwi ki a Hamuera, “Ko wai
tēnei i mea nei, ‘Hei kīngi koia a Haora mō tātou?’
Hōmai aua tāngata kia whakamatea e mātou.”
13 Anō rā ko Haora, “E kore tētahi e
whakamatea āianei; ko te rā hoki tēnei i puta ai
tā Ihowā whakaora mō Īharaira.”
14 Kātahi ka mea a Hamuera ki te iwi, “Haere
mai, tātou ka haere ki Kirikara, ki reira
whakahou ai i te kīngitanga.”
15 Nā, haere ana te iwi katoa ki Kirikara, ā,
whakakīngitia ana a Haora ki reira ki te aroaro o
Ihowā ki Kirikara. Nā, patua ana e rātou ki reira
he patunga mō te pai ki te aroaro o Ihowā; ā, nui
atu te koa o Haora, rātou ko ngā tāngata katoa o
Īharaira i reira.

12

Te Poroporoaki a Hamuera

1 Nā, ka mea a Hamuera ki a Īharaira katoa,
“Nanā, kua rongo nei ahau ki tō koutou reo, ki
ngā mea katoa i kīia mai ki ahau, kua
whakakīngi hoki i tētahi kīngi mō koutou.
2 Inā, te kīngi nā, e hāereere nā i tō koutou
aroaro; ko ahau hoki, kua koroheketia ahau, kua
hina; ā, ko āku tama kei a koutou ēnā. Nō tōku
tamarikitanga hoki tōku hāereere i tō koutou
aroaro ā tae noa mai ki tēnei rā.
3 “Tēnei ahau; whakaaturia mai tōku hē i te
aroaro o Ihowā, i te aroaro anō hoki o tāna
tangata i whakawahi ai. I tango rānei ahau i te
kau a tētahi? I tango rānei ahau i te kāihe a
tētahi? I riro mai rānei i ahau ngā taonga o
tētahi? I tūkinotia rānei e ahau tētahi? I tango
rānei ahau i te utu whakapati a tētahi hei mea

kia huna ōku kanohi? Ā, ka whakahokia e ahau ki a koutou."

4 Anō rā ko rātou, "Kīhai tētahi mea a mātou i riro hē i a koe, kīhai hoki koe i tūkino i a mātou, kīhai anō hoki i tangohia e koe tētahi mea a te tangata."

5 Nā, ka mea ia ki a rātou, "Ko Ihowā hei kaiwhakaatu mō tā koutou; hei kaiwhakaatu anō hoki ināianei tāna tangata i whakawahi ai, kīhai i mau i a koutou tētahi mea a tōku ringa."

Ā, ka mea rātou, "Hei kaiwhakaatu anō ia."

6 Nā, ka mea a Hamuera ki te iwi, "Nā Ihowā i whakatū a Mohi rāua ko Ārona, nāna hoki ō koutou mātua i kawe mai i te whenua o Īhipa.

7 Nā, tū tonu koutou, ā, ka whakahaerea e ahau ki a koutou ki te aroaro o Ihowā ngā mahi tika katoa a Ihowā i mahia e ia ki a koutou, ki ō koutou mātua hoki.

8 "I te haerenga atu o Hākopa ki Īhipa, ā, ka tangi ō koutou mātua ki a Ihowā, nā, ka tonoa e Ihowā a Mohi rāua ko Ārona hei whakaputa mai i ō koutou mātua i Īhipa, hei whakanoho hoki i a rātou ki tēnei wāhi.

9 "Ā, ka wareware rātou ki a Ihowā, ki tō rātou Atua, nā, hokona ana rātou e ia ki te ringa o Hihera, rangatira o te ope a Hatoro, ki te ringa hoki o ngā Pirihitini, ki te ringa hoki o te kīngi o Moapa, ā, whawhai ana rātou ki a rātou.

10 Ā, ka tangi atu rātou ki a Ihowā, ka mea, 'Kua hara mātou, i a mātou i whakarere nei i a Ihowā, i mahi ki ngā Paara, ki a Ahataroto; otiia whakaorangia mātou i te ringa o ō mātou hoariri, ā, ka mahi mātou ki a koe.'

11 Nā, ka ungā mai e Ihowā a Ierupāra, a
Perana, a Iepeta, a Hamuera, ā, whakaorangia
ana koutou i roto i ngā ringa o ō koutou hoariri i
tētahi taha, i tētahi taha, ā, noho wehikore noa
iho ana koutou.
12 “Ā, nō tō koutou kitenga e haere mai ana a
Nahaha kīngi o ngā tama a Āmona ki a koutou,
ka mea koutou ki ahau, ‘Kāhore, engari me whai
kīngi anō mātou,’ i te mea ko Ihowā, ko tō koutou
Atua tō koutou kīngi.
13 Inā rā te kīngi i whiriwhiria nei e koutou, i
tonoa nei e koutou! Nanā, kua hoatu e Ihowā he
kīngi mō koutou.
14 Ki te wehi koutou i a Ihowā, ki te mahi ki a
ia, ki te whakarongo ki tōna reo ki te kore hoki e
tutū ki te kupu a Ihowā, kātahi koutou ko te kīngi
e kīngi ana i a koutou ka whai tonu i a Ihowā, i
tō koutou Atua.
15 Engari ki te kore koutou e rongo ki te reo o
Ihowā, ā, ka tutū anō ki te kupu a Ihowā, kātahi
ka anga mai ki a koutou te ringa o Ihowā, ka rite
ki tāna ki ō koutou mātua.
16 “Tēnā, tū tonu koutou, kia kite koutou i tēnei
mea nui ka meatia nei e Ihowā ki tō koutou
aroaro.
17 Ehara ianei tēnei i te kotinga wītiināianei?
Ka karanga ahau ki a Ihowā, ā, ka hōmai he
whatitiri, he ua, kia mōhio ai koutou, kia kite ai,
he nui tō koutou hē i meatia nei e koutou i te
aroaro o Ihowā i a koutou i tono kīngi nei mō
koutou.”
18 Nā, ka karanga a Hamuera ki a Ihowā, ā,
hōmai ana e Ihowā he whatitiri, he ua, i taua
rangi anō. Nā, nui noa atu te wehi o te iwi katoa
ki a Ihowā, ki a Hamuera.

19 Nā, ka mea te iwi katoa ki a Hamuera, “Īnoi
atu mō āu pononga ki a Ihowā, ki tōu Atua, kei
mate mātou; kua tāpiritia hoki ō mātou hara katoa
ki tēnei kino, ki tā mātou tono i te kīngi mō
mātou.”
20 Anō rā ko Hamuera ki te iwi, “Kaua e wehi;
kua oti tēnei kino katoa te mea e koutou, kaua ia
e peka atu i te whai i a Ihowā; engari me
whakapau ō koutou ngākau ki te mahi ki a
Ihowā.
21 Kaua anō hoki e peka atu; ko reira hoki
koutou whai ai i ngā mea tekateka noa, e kore e
mana, e kore anō hoki e whakaora; he mea
tekateka noa hoki.
22 E kore hoki a Ihowā e whakarere i tāna iwi,
ka mahara ia ki tōna ingoa nui; kua pai nei hoki
a Ihowā ki te mea i a koutou hei iwi māna.
23 Ko ahau hoki! E! Kia hara ahau ki a Ihowā!
Kia mutu tāku īnoi mō koutou! Tēnā ko tēnei, me
whakaako koutou e ahau ki te ara pai, ki te ara
tika.
24 Engari, kia wehi i a Ihowā; whakapaua hoki
ō koutou ngākau ki te mahi ki a ia i runga i te
pono; whakaaroa hoki ngā mea nunui i mea ai
ia ki a koutou.
25 Nā, ki te mahi tonu koutou i te hē, ka ngaro
ngātahi koutou ko tō koutou kīngi.”

13

Te Whakahere Turekore a Haora

1 E toru tekau ngā tau o Haora ka kīngi ia; ā, e
rua ōna tau e kīngi ana mō Īharaira.
2 Nā, ka whiriwhiria e Haora ētahi tāngata o
Īharaira māna, e toru mano. Ā, o aua mano, e rua

i a Haora i Mikimaha, i Maunga Pētēre, kotahi mano i a Honatana i Kipea o Pineamine; ko te nuinga ia o te iwi i tonoa atu e ia ki tōna tēneti, ki tōna tēneti.

3 Nā, ka patua e Honatana ngā hōia pupuri a ngā Pirihitini i Kepa, ā, rongo ana ngā Pirihitini. Nā, ka whakatangihia te tētere e Haora puta noa i te whenua katoa, ā, ka mea, “Kia rongo ngā Hiperu.”

4 Ā, ka rongo a Īharaira katoa i te kōrero kua patua e Haora ngā hōia pupuri a ngā Pirihitini, ā, kua whakahouhou hoki a Īharaira ki ngā Pirihitini, nā, ka huihui te iwi ki te whai i a Haora ki Kirikara.

5 Me ngā Pirihitini hoki, i huihui ki te whawhai ki a Īharaira, e toru tekau mano ngā hāriata, e ono mano ngā hōia eke hōiho, me ngā tāngata e rite ana ki te onepū i te taha o te moana te tini. Nā, ka haere rātou, ka noho ki Mikimaha, whaka te rāwhiti o Peteawene.

6 I te kitenga o ngā tāngata o Īharaira kei roto rātou i te raru, kua pāwera hoki te iwi, nā, piri ana te iwi i roto i ngā ana, i ngā wāhi ururua, i runga i ngā kāmaka, i ngā taumaihi, i roto i ngā rua.

7 Nā tērā ētahi o ngā Hiperu i whiti atu i Horano ki te whenua o Kara, o Kireara.

Ko Haora ia, i Kirikara anō ia; ā, aru wehi ana te iwi katoa i a ia.

8 Ā, e whitu ngā rā i tatari ai ia, ko te wā hoki ia i whakaritea e Hamuera; kāhore ia a Hamuera i tae ki Kirikara, ā, marara noa atu tōna nuinga.

9 Nā, ka mea a Haora, “Kawea mai te tahunga tinana ki ahau, me ngā whakahere mō te pai.”

Nā, whakaekea ana e ia te tahunga tinana.
10 Ā, ka oti tāna tahunga tinana te whakaeke,
nā, kua puta a Hamuera; ā, haere ana a Haora ki
te whakatau i a ia, ki te oha ki a ia.
11 Nā, ka mea a Hamuera, “He mahi aha tāu?”
Anō rā ko Haora, “I kite hoki ahau kua marara
noa atu tōku nuinga, ā, kāhore koe i tae mai i ngā
rā i whakaritea, heoi e huihui ana ngā Pirihitini
ki Mikimaha,
12 koia ka mea ahau, ‘Ākuanei ngā Pirihitini
haere mai ai ki ahau ki Kirikara, ā, kāhore anō
ahau kia īnoi ki a Ihowā.’ Nā, pēhia ana e ahau
tōku ngākau, ā, whakaekea ana te tahunga
tinana.”
13 Nā, ko te kīanga a Hamuera ki a Haora, “He
mahi kūware tāu; kīhai nei i pupuri i te
whakahau a Ihowā, a tōu Atua i whakahau ai ia
ki a koe; pēnei kua whakapūmautia e Ihowā
āianei tōu kīngitanga ki a Īharaira ā ake ake.
14 Ko tēnei, e kore e tū tōu kīngitanga; kua
rapua e Ihowā tētahi tangata māna, ko tā tōna
ngākau i pai ai, kua oti anō ia te whakahau e
Ihowā hei rangatira mō tāna iwi; mōu kīhai i
pupuri i tā Ihowā i whakahau ai ki a koe.”
15 Nā, whakatika ana a Hamuera, ā, haere atu
ana i Kirikara ki Kipea o Pineamine. Ā, taua ana
e Haora ngā tāngata i piri ki a ia; tata tonu aua
tāngata ki te ono rau.

Ngā Whakariteritenga mō te Pakanga

16 Nā, i Kepa o Pineamine a Haora rāua ko tāna
tama, ko Honatana, me te hunga hoki i piri ki a
rāua; i Mikimaha anō ngā Pirihitini e noho ana.

17 Nā, ka puta ngā kaipāhua i te puni o ngā
Pirihitini, e toru ngā ngohi; kotahi te ngohi i
anga nā te ara ki Opora, ki te whenua o Huara,
18 kotahi te ngohi i anga nā te huarahi ki
Petehorono; kotahi te ngohi i anga nā te ara ki te
rohe e aro nui ana ki te raorao o Tepoimi whaka
te koraha.
19 Nā, kāhore he parakimete i kitea puta noa i
te whenua katoa o Īharaira; i mea hoki ngā
Pirihitini, "Kei hangā he hoari, he tao rānei, e
ngā Hiperu!"
20 Haere ai a Īharaira katoa ki raro, ki ngā
Pirihitini ki te whakakoi i te hea, i te māripi o
tāna parau, i tāna toki, i tāna ko.
21 Otiia he whaiuru anō tā rātou mō ngā hea,
mō ngā māripi o ngā parau, mō ngā mārau, mō
ngā toki, hei oro anō hoki mō ngā wero kau.
22 Heoi, i te rā o te pakanga kāhore i kitea he
hoari, he tao i roto i te ringa o tētahi o ngā
tāngata a Haora rāua ko Honatana; otiia i kitea
anō ki a Haora rāua ko tāna tama, ko Honatana.

Ka Pōkiki a Honatana i ngā Pirihitini

23 Nā, ka haere ngā hōia pupuri a ngā
Pirihitini ki te whakawhitinga atu o Mikimaha.

14

1 Nā, i tētahi o aua rā ka mea a Honatana, tama
a Haora, ki te taitama e mau ana i āna patu,
"Haere mai, tāua ka whiti atu ki ngā hōia pupuri
a ngā Pirihitini i tāwāhi rā." Otiia kīhai i kōrerotia
e ia ki tōna pāpā.

2 Ā, i tērā pito o Kipea a Haora e noho ana i
raro i tētahi pamekaranete i Mikirono; tata tonu
āna tāngata ki te ono ngā rau;
3 me Āhia anō hoki, tama a Ahitupu, tuakana o
Ikaporo, tama a Pinehaha, tama a Ēri tohunga a
Ihowā i Hiro, ko te kaikākahu ia o te epora. Nā,
kīhai te iwi i mōhio kua riro a Honatana.
4 Nā, i waenga o ngā whitinga i whai ai a
Honatana kia whiti atu ki ngā hōia pupuri a ngā
Pirihitini, tērā tētahi pari kōhatu i tētahi taha, he
pari kōhatu hoki i tētahi taha; ko te ingoa o tētahi
ko Potete, ko te ingoa o tētahi ko Henehe.
5 I te raki tētahi pari e tū ana, i te ritenga atu o
Mikimaha; i te tonga tētahi, i te ritenga atu o
Kipea.
6 Nā, ka mea a Honatana ki te taitama e mau
ana i āna patu, "Haere mai, tāua ka haere ki ngā
hōia o ēnei kokotikore. Tērā pea a Ihowā e mahi
mō tāua. Kāhore he aha ki a Ihowā kia riro mā te
tokomaha, mā te tokoiti rānei e whakaora."
7 Anō rā ko te kaimau o āna patu ki a ia,
"Meatia ngā mea katoa e paingia ana e tōu
ngākau; anga atu, tēnei ahau hei hoa mōu, hei
pērā me tā tōu ngākau e pai ai."
8 Anō rā ko Honatana, "Nanā, me haere atu
tāua ki ngā tāngata rā, me whakaputa atu hoki ki
a rātou.
9 Ki te pēnei mai tā rātou kī ki a tāua, 'Tū mārie,
kia tae atu rā anō mātou ki a kōrua; nā, me tū
tāua i tō tāua tūranga, e kore anō e piki ki a
rātou.'
10 Engari ki te pēnei tā rātou kī, 'Piki ake ki a
mātou,' ko reira tāua piki atu ai; nō te mea kua

hōmai rātou e Ihowā ki ō tāua ringa; ā, ko tēnei hei tohu ki a tāua."

11 Nā, ka puta rāua tokorua ki ngā hōia pupuri a ngā Pirihitini; ā, ka mea ngā Pirihitini, "Nanā, ko ngā Hiperu e puta mai ana i roto i ngā rua i piri ai rātou."

12 Nā, ka oho ngā hōia pupuri ki a Honatana rāua ko tāna kaimau patu, ka mea, "Piki ake ki a mātou kia whakakitea ai tētahi mea e mātou ki a kōrua."

Nā, ka mea a Honatana ki te kaimau o āna patu, "Piki ake i muri i ahau; kua hōmai hoki rātou e Ihowā ki te ringa o Īharaira."

13 Nā, ka piki atu a Honatana, he mea ngōki atu, me tāna kaimau patu i muri i a ia; nā, hinga ana rātou i a Honatana, me te patu anō te kaimau patu i muri i a ia.

14 Nā, ko te patunga tuatahi i patu ai a Honatana rāua ko tāna kaimau patu, tata tonu ki te rua tekau ngā tāngata; ko te nui o taua wāhi, me te mea kei te hāwhe eka whenua.

15 Nā, ka pā te wiri ki te puni, ki ērā i te pārae, ki te iwi katoa anō hoki; ko ngā hōia, me ngā kaipāhua, i wiri anō hoki rātou; i rū anō te whenua; nui rawa te wiri.

16 Ā, ka titiro ngā tūtei a Haora i Kipea o Pineamine; nā, kua papahoro te ope, me te haere anō rātou, kōpiko atu, kōpiko mai.

17 Kātahi a Haora ka mea ki te iwi i reira, i a ia, "Tatauria tātou kia kitea ko wai kua riro." Ā, nō ka tatauria e rātou, nā, kāhore a Honatana rāua ko tāna kaimau patu i reira.

18 Nā, ka mea a Haora ki a Āhia, “Kawea mai te
āka a te Atua.” I ngā tama hoki a Īharaira te āka a
te Atua i taua wā.
19 Ā, i a Haora e kōrero ana ki te tohunga, ka
tino nui haere te ngangau i te puni o ngā
Pirihitini; nā, ka kī a Haora ki te tohunga,
“Pēpeke ake tōu ringa.”
20 Nā, ka huihui a Haora rātou ko tōna nuinga,
ā, haere ana ki te whawhai. Nā, e anga mai ana
tērā te hoari a tētahi, a tētahi, ki tōna hoa, ki tōna
hoa; nui atu te pōkaikaha.
21 Nā, ko ngā Hiperu i roto i ngā Pirihitini i
mua atu, i haere tahi atu nei me rātou ki te puni
i te whenua i tētahi taha, i tētahi taha; nā, huri
ana anō hoki rātou ki te taha i a Īharaira, ki ngā
hoa o Haora rāua ko Honatana.
22 Nā pērā anō ngā tāngata katoa o Īharaira i
piri nei ki te whenua pukepuke o Ēparaima, i tō
rātou rongonga kua whati ngā Pirihitini, nā, kei
te whai haere anō hoki i a rātou i roto i te
pakanga.
23 Heoi, whakaorangia ana a Īharaira, i taua rā
e Ihowā; ā, puta kē ana te whawhai ki
Peteawene.

Te Oati Pōnānā a Haora

24 Ā, i hēmanawa ngā tāngata o Īharaira i taua
rā; i whakaoati hoki a Haora i te iwi, i mea, “Ki te
kai tētahi tangata i te kai ā ahiahi noa, ka kangā
ia, kia whai utu rā anō ahau i ōku hoariri.” Nā
reira kīhai tētahi o te iwi i ānga ki te kai.
25 Nā, ko te haerenga o ngā tāngata katoa o te
whenua ki tētahi ngahere; ā, he honi kei runga i
te whenua.

26 Ā, nō te taenga o te iwi ki te ngahere, nā, e
turuturu iho ana te honi; otiia kīhai i pā te ringa
o tētahi tangata ki tōna waha; i wehi hoki te iwi i
te oati.
27 Ko Honatana ia kīhai i rongo i te whakaoati
a tōna pāpā i te iwi; nā, ka kōkiritia e ia te pito o
te tokotoko i tōna ringa, ā, toua ana ki roto ki te
honikoma, whakahokia ana e ia tōna ringa ki
tōna waha, ā, ka mārama ōna kanohi.
28 Kātahi ka oho tētahi o te iwi, ā, ka mea, “I
tino whakaoatitia te iwi e tōu pāpā; i mea ia, ‘Kia
kangā te tangata e kai ana i tētahi kai āianei.’ Ā, e
hemo ana te iwi.”
29 Kātahi a Honatana ka mea, “Raru ana te
whenua nei i tōku pāpā. Titiro hoki, kua mārama
ōku kanohi, nōku i kai i tētahi wāhi iti o te honi
nei.
30 Tērā noa ake mehemea pea i kai noa atu te
iwi ināianei i ngā mea i pāhuatia mai i ō rātou
hoariri i tūpono atu ai rātou? Ko tēnei kāhore i
rahi te parekura o ngā Pirihitini.”
31 Nā, patua iho e rātou ngā Pirihitini i taua
rangi i Mikimaha atu ā tae noa ki Aitarono; ā, e
tino hemo ana te iwi.
32 Nā, ko te rerenga atu o te iwi ki ngā taonga;
ka mau ki ngā hipi, ki ngā kau, ki ngā kūao kau,
patua iho ki te whenua, kainga tahitia ana e te
iwi me ngā toto.
33 Kātahi ka kōrerotia ki a Haora ka meatia,
“Nanā, kua hara te iwi ki a Ihowā, e kainga
tahitia ana tā rātou kai me ngā toto.”

Nā, ka mea ia, “He mahi hīanga tā koutou;
hurihia mai he kōhatu nui ki ahau āianei.”

34 Ka mea anō a Haora, “Tomotomo atu koutou
ki roto ki te iwi mea atu hoki ki a rātou, Kawea
mai ki ahau, e tērā, e tērā, tāna kau, tāna hipi, ka
patu ai ki konei hei kai mā koutou; kaua hoki e
hara ki a Ihowā, e kai i te toto.”
Kātahi ka kawea mai e te iwi katoa i taua pō te
kau a tēnā, a tēnā, ā, patua iho ana ki reira.
35 Nā, ka hangā e Haora he āta mā Ihowā. Koia
tēnei ko te āta tuatahi i hangā e ia mā Ihowā.

Ka Whakawhara a Honatana ki te Mate

36 Nā, ka mea a Haora, “Tātou ka haere ki raro,
ka whai i ngā Pirihitini i te pō, ka pāhua i a rātou
ā mārama noa te ata; kaua anō e waiho tētahi
tangata o rātou.”
Nā, ka mea rātou, “Meatia rā ngā mea katoa e
pai ana ki tōu whakaaro.”
Nā, ka mea ake te tohunga, “Kia whakatata
tātou ki a Ihowā.”
37 Nā, ka tono whakaaro a Haora i te Atua, “Me
haere rānei ahau ki raro, ki te whai i ngā
Pirihitini? E hōmai rānei rātou e koe ki te ringa o
Īharaira?” Otiia kāhore he kupu i whakahokia ki
a ia i taua rā.
38 Nā, ka mea a Haora, “Neke mai, e ngā
rangatira katoa o te iwi; kia mōhio ai, kia kite ai
koutou nō hea tēnei hara i tēnei rā.
39 Tā te mea, e ora ana a Ihowā e whakaora nei
i a Īharaira, ahakoa nō tāku tama, nō Honatana,
ka mate ia, mate rawa.” Otiia kāhore he tangata
o te iwi katoa hei whakahoki kupu ki a ia.
40 Kātahi ia ka mea ki a Īharaira katoa, “Hei
tētahi taha koutou, hei tētahi taha māua ko tāku
tama, ko Honatana.”

Nā, ka mea te iwi ki a Haora, “Meatia rā te
mea e pai ana ki tōu whakaaro.”
41 Kātahi a Haora ka mea ki a Ihowā, ki te Atua
o Īharaira, “Kia tika te hōmaitanga o te rota.” Nā,
ka mau ko Honatana rāua ko Haora; i mawhiti
hoki te iwi.
42 Nā, ka mea a Haora, makā te rota mō māua
ko tāku tama, ko Honatana. Nā, ka mau ko
Honatana.
43 Kātahi ka mea a Haora ki a Honatana,
“Whakaaturia mai ki ahau, i aha koe.”
Kātahi ka whakaaturia e Honatana ki a ia, ka
mea, “He tika i whakamātau kau atu ahau i tētahi
wāhi iti o te honi ki te pito o te tokotoko i tōku
ringa; nā, ka mate nei ahau.”
44 Anō rā ko Haora, “Kia meatia tēnei e te Atua,
tērā atu anō hoki; ka mate rawa hoki koe, e
Honatana.”
45 Nā, ka mea te iwi ki a Haora, “Kia mate a
Honatana nāna nei tēnei whakaoranga nui i roto
i a Īharaira? Kāhore rā hoki. E ora ana a Ihowā, e
kore e taka tētahi makawe o tōna mātenga ki te
whenua; i te mahi tahi nei hoki ia me te Atua i
tēnei rā.” Heoi, whakaorangia ana a Honatana e
te iwi, ā, kīhai i mate.
46 Kātahi ka hoki a Haora i te whai i ngā
Pirihitini; ā, haere ana ngā Pirihitini ki tō rātou
nā wāhi.

Te Kīngitanga me te Whānau a Haora

47 Ā, nō ka riro i a Haora te kīngitanga o
Īharaira, ka whawhai ia ki ōna hoariri katoa i
tētahi taha, i tētahi taha, ki a Moapa, ki ngā tama
a Āmona, ki a Ēroma, ki ngā kīngi anō o Topa, ki

ngā Pirihitini, ā, hē ana rātou i a ia i ngā wāhi katoa i tahuri ai ia.
48 Ā, i puta tōna toa, ā, patua ana ngā Amareki,
ā, ora ake i a ia a Īharaira i te ringa o ōna
kaipāhua.
49 Nā, ko ngā tama a Haora, ko Honatana, ko
Ihui, ko Marikihua; ā, ko ngā ingoa ēnei o āna
tamāhine tokorua: ko te ingoa o te mātāmua ko
Merapa, ko te ingoa o tō muri ko Mikara.
50 Ā, ko te ingoa o te wahine a Haora ko
Ahinoama, he tamāhine nā Ahimāta; ko te ingoa
hoki o te rangatira o tāna ope ko Āpanēre, tama a
Nere matua kēkē o Haora.
51 Ko Kihi hoki te pāpā o Haora; ā, he tama nā
Apiere a Nere pāpā o Āpanēre.
52 Ā, he nui te whawhai ki ngā Pirihitini i ngā
rā katoa o Haora; ā, ka kite a Haora i tētahi
mārohirohi, i tētahi māia, nā, ka tangohia e ia
māna.

15

Te Pakanga ki ngā Amareki

1 Nā, ka mea a Hamuera ki a Haora, “I tonoa
mai ahau e Ihowā ki te whakawahi i a koe hei
kīngi mō tāna iwi mō Īharaira; nā, whakarongo
mai ki te reo o ngā kupu a Ihowā.
2 Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: ‘E
whakaaro ana ahau ki tā Amareke i mea ai ki a
Īharaira, ki tāna whanganga i a ia i te ara i tōna
haerenga mai i Īhipa.
3 Nā, tīkina, patua a Amareke, whakangaromia
rawatia ā rātou mea katoa, kaua hoki rātou e
tohungia; engari whakamatea ngātahitia te tāne

me te wahine te pōtiki me te mea ngote ū, te kau
me te hipi, te kāmera me te kāihe.' "
4 Nā, ka huihuia te iwi e Haora, ā, taua ana e
ia ki Teraimi, e rua rau mano, he hunga haere i
raro, me ngā tāngata hoki o Hūrā, kotahi tekau
mano.
5 Nā, ko te haerenga atu o Haora ki te pā o
Amareke, ā, whakatakoto pehipehi ana i roto i te
awaawa.
6 I mea hoki a Haora ki ngā Keni, "Whakatika,
mawehe atu, haere ki raro i roto i ngā Amareki,
kei hunā tahitia koe e ahau me rātou; i puta hoki
tā koutou atawhai ki ngā tamariki katoa a
Īharaira i tō rātou haerenga mai i Īhipa." Heoi, ka
mawehe ngā Keni i roto i a Amareki.
7 Nā, tukitukia ana e Haora ngā Amareki i
Hāwira atu ā tae noa koe ki Huru, ki te ritenga
atu o Īhipa.
8 Hopukia oratia ana hoki e ia a Akaka kīngi o
Amareke, ko te iwi katoa hoki i whakangaromia
rawatia e ia ki te mata o te hoari.
9 Otiia i tohungia e Haora rātou ko te iwi a
Akaka, me ngā mea papai o ngā hipi, o ngā kau,
o ngā mea mōmona hoki, me ngā reme, me ngā
mea pai katoa, kīhai hoki i aro ki te whakangaro
i a rātou; engari ngā mea e whakaparahakotia
ana, e rukea ana, ko ēnā a rātou i whakangaro ai.

Ka Whakaparahako a Haora e Ihowā

10 Kātahi ka puta te kupu a Ihowā ki a
Hamuera, ka mea:
11 "Kua puta kē ōku whakaaro i meinga ai e
ahau a Haora hei kīngi; kua hoki atu hoki ia i te
whai i ahau, ā, kīhai hoki i whakamana i āku

kupu." Nā, ka oho te riri i a Hamuera; ā, pau katoa taua pō i a ia e tangi ana ki a Ihowā.

12 Nā, ka maranga wawe a Hamuera i te ata ki te whakatau i a Haora; ā, ka kōrerotia ki a Hamuera, ka meatia, "I tae mai a Haora ki Karamere, nā, whakatūria ana e ia he tohu māna, ā, haere āwhio atu ana, kua pahemo atu, kua riro ki raro, ki Kirikara."

13 Nā, ka tae atu a Hamuera ki a Haora, ā, ka mea a Haora ki a ia, "Kia manaakitia koe e Ihowā, kua whakamanā e ahau te kupu a Ihowā."

14 Nā, ka mea a Hamuera, "He aha koia tēnei tangi o ngā hipi i roto nei i ōku taringa, me te tangi o ngā kau e rongo nei ahau?"

15 Anō rā ko Haora, "He mea mau mai e rātou i ngā Amareki; i tohungia hoki e te iwi ngā mea papai o ngā hipi, o ngā kau, hei mea patunga tapu ki a Ihowā, ki tōu Atua; ā, ko te toenga, whakangaromia iho e mātou."

16 Kātahi ka mea a Hamuera ki a Haora, "Kāti! Kia kōrerotia e ahau ki a koe tā Ihowā i mea ai ki ahau i tēnei pō."

Anō rā ko tērā, "Kōrero."

17 Ā, ka mea a Hamuera, "I a koe e iti ana ki tōu whakaaro, kīhai ianei koe i meinga hei upoko mō ngā iwi o Īharaira, i whakawahia e Ihowā hei kīngi mō Īharaira?

18 Nā, ka tono a Ihowā i a koe kia haere, ka mea, 'Tīkina, whakangaromia te hunga hara, ngā Amareki, whawhai hoki ki a rātou ā poto noa rātou.'

19 He aha koe tē whakarongo ai ki te reo o
Ihowā, i aurara atu ai ki ngā taonga parakete, i
mahi ai i te kino i te tirohanga a Ihowā?”
20 Nā, ka mea a Haora ki a Hamuera, “Inā, i
whakarongo anō ahau ki te reo o Ihowā, i haere
i te ara i tonoa ai ahau e Ihowā, kua kawea mai
anō hoki e ahau a Akaka kīngi o Amareke; ko ngā
Amareki anō hoki, whakangaromia iho e ahau.
21 Nā te iwi hoki i tango ētahi o ngā taonga, o
ngā hipi, o ngā kau, ngā mea tino papai o ngā
mea e whakangaromia ana hei mea patunga
tapu ki a Ihowā, ki tōu Atua, ki Kirikara.”
22 Anō rā ko Hamuera:
“Ki tā Ihowā, he pērā rānei te āhuareka
o ngā tahunga tinana, o ngā patunga tapu,
me te whakarongo ki te reo o Ihowā?
Nanā, pai atu te whakarongo i te patunga tapu,
te ngākau mahara i te ngako o ngā hipi toa.
23 Rite tonu hoki te tutū ki te hara mākutu;
te whakatuturi ki te kino, ki te karakia
whakapakoko.
He whakaparahako nāu ki te kupu a Ihowā,
ka whakaparahako hoki ia ki a koe hei
kīngi.”
24 Nā, ka kī a Haora ki a Hamuera, “Kua hara
ahau, i ahau i takahi nei i te kupu a Ihowā, i āu
kupu anō hoki; i wehi hoki ahau i te iwi, i
whakarongo ki tō rātou reo.
25 Tēnā rā, whakarērea noatia iho tōku hara,
kia hoki atu tāua, kia koropiko ai ahau ki a
Ihowā.”
26 Anō rā ko Hamuera ki a Haora, “E kore ahau
e hoki tahi tāua; he mea hoki kua
whakaparahako koe ki te kupu a Ihowā, ā, kua

whakaparahako a Ihowā ki a koe hei kīngi mō Īharaira.”
27 Ā, i te tahuritanga o Hamuera ki te haere, ka mau tērā ki te pito o tōna kākahu, ā, kua pakaru.
28 Nā, ka mea a Hamuera ki a ia, “Kua haea mai e Ihowāināianei tōu kīngitanga i roto i a Īharaira, kua hoatu ki tōu hoa e pai atu ana i a koe.
29 E kore anō hoki te Kaha o Īharaira e teka; e kore anō hoki e puta kē ōna whakaaro; nō te mea ehara ia i te tangata e puta kē ai ōna whakaaro.”
30 Anō rā ko tērā, “Kua hara ahau; otiia whakahōnoretia ahau āianei i te aroaro o ngā kaumātua o tōku iwi, i te aroaro o Īharaira, kia hoki tahi tāua, kia koropiko ai ahau ki a Ihowā, ki tōu Atua.”
31 Heoi, hoki ana a Hamuera i muri i a Haora, ā, karakia ana a Haora ki a Ihowā.
32 Kātahi a Hamuera ka mea, “Kawea mai ki ahau a Akaka kīngi o Amareke.”
Nā, ka āta hīkoi a Akaka ki a ia. Ā, ka mea a Akaka, “He pono kua pahemo kē te ngau kino a te mate.”
33 Anō rā ko Hamuera,
“Nā tāu hoari i kore ai ngā uri o ngā wāhine,
ka pēnā anō tōu whaea te urikore i roto i ngā wāhine.”
Nā, hāua iho a Akaka e Hamuera i te aroaro o Ihowā i Kirikara.
34 Kātahi ka haere a Hamuera ki Rama; ko Haora ia i haere ki runga ki tōna whare, ki Kipea o Haora.
35 Kīhai hoki a Haora i tirotirohia e Hamuera i muri iho ā taea noatia te rā i mate ai ia; heoi

tangihia ana a Haora e Hamuera. I puta kē anō hoki ngā whakaaro o Ihowā i meinga ai e ia a Haora hei kīngi mō Īharaira.

16

Ka Whakawahia a Rāwiri hei Kīngi

1 Nā, ka mea a Ihowā ki a Hamuera, “Kia pēhea ake te roa o tāu tangi mō Haora, kua whakakāhoretia nei hoki ia e ahau hei kīngi mō Īharaira? Whakakīia tāu haona ki te hinu, ā, haere, ka tonoa koe e ahau ki a Hehe o Pēterehema; kua kitea hoki e ahau he kīngi māku i roto i āna tama.”

2 Nā, ka mea a Hamuera, “Me pēhea ahau e haere ai? Ki te rongo hoki a Haora, ka patua ahau e ia.”

Anō rā ko Ihowā, “Kawea atu i tōu ringa tētahi kūao kau, hei te uwha, ka mea atu, ‘I haere mai ahau ki te patu whakahere ki a Ihowā.’

3 Me karanga hoki a Hehe ki te patunga tapu, ā, māku e whakaatu ki a koe tāu e mea ai; me whakawahi anō e koe māku te tangata e kōrero ai ahau ki a koe.”

4 Nā, meatia ana e Hamuera tā Ihowā i kōrero ai, ā, haere ana ki Pēterehema. Nā, ka haere mai ngā kaumātua o te pā ki te whakatau i a ia me te wiri anō, ā, ka mea, “E haere mai ana rānei koe i runga i te rangimārie?”

5 Anō rā ko ia, “I runga i te rangimārie; i haere mai ahau ki te patu whakahere ki a Ihowā; whakatapua koutou, ka haere tātou ki te patunga tapu.” I whakatapua anō e ia a Hehe rātou ko āna tama, ā, karangatia ana rātou e ia ki te patunga tapu.

6 Ā, nō tō rātou taenga, nā, ka titiro atu ia ki a
Eriapa, ā, ka mea, “He pono kei te aroaro o
Ihowā tāna tangata e whakawahi ai.”
7 Nā, ka mea a Ihowā ki a Hamuera, “Kaua e
titiro ki tōna āhua, ki tōna roa rānei, i a ia e tū nā;
kua whakaparahako hoki ahau ki a ia. E kore
hoki e rite tā Ihowā ki tā te tangata titiro; he
titiro hoki tā te tangata ki te kanohi; ko tā Ihowā
ia he titiro ki te ngākau.”
8 Kātahi ka karangatia e Hehe a Apinarapa, ā,
ka meinga kia haere atu mā te aroaro o
Hamuera. Nā, ka mea ia, “Ehara anō tēnei i tā
Ihowā i whiriwhiri ai.”
9 Kātahi ka meinga e Hehe a Hamaha kia haere
atu. Nā, ka mea ia, “Ehara anō tēnei i tā Ihowā i
whiriwhiri ai.”
10 Nā, meinga ana e Hehe āna tama tokowhitu
kia haere atu mā te aroaro o Hamuera. Ā, ka
mea a Hamuera ki a Hehe, “Kīhai ēnei i
whiriwhiria e Ihowā.”
11 Nā, ka mea a Hamuera ki a Hehe, “Kei konei
katoa rānei āu tamariki?”
Ā, ka mea ia, “Tēnei anō tētahi, tō muri rawa;
nā, kei te tiaki hipi ia.”
Anō rā ko Hamuera ki a Hehe, “Tonoa atu he
tangata ki te tiki i a ia; e kore hoki tātou e noho
ki te kai kia tae mai rā anō ia ki konei.”
12 Nā, ka tono tangata atu tērā, ā, tīkina ana ia.
Nā, he kiri pūwhero ia, he kanohi ātaahua, he pai
ki te titiro atu.
Nā, ka mea a Ihowā, “Whakatika, whakawahia
ia, koia hoki ia.”
13 Kātahi ka mau a Hamuera ki te haona hinu,
ā, whakawahia ana ia i roto i ōna tuākana; ko te
tino putanga mai o te Wairua o Ihowā ki runga

ki a Rāwiri i taua rangi anō ā ahu ake nei. Nā, whakatika ana a Hamuera, haere ana ki Rama.

Ka Whakatangi Hāpa a Rāwiri mō Haora

14 Nā, kua mawehe atu i a Haora te Wairua o Ihowā, ā, ka takakinotia ōna whakaaro e tētahi wairua kino nō Ihowā.
15 Ā, ka mea ngā tāngata a Haora ki a ia, “Nanā, he wairua kino nō te Atua te whakararu nei i a koe.
16 Nā, kia kī mai koa tō mātou ariki ki āna pononga, e tau nei i tōu aroaro, kia rapua he tangata mōhio ki te whakatangi hāpa; kia tau mai ai te wairua kino a te Atua ki a koe, ka whakatangi ia ki tōna ringa, ā, ka mārie koe.”
17 Nā, ka mea a Haora ki āna tāngata, “Tēnā rā, tirohia tētahi kaiwhakatangi pai, ka kawe mai ki ahau.”
18 Kātahi ka oho tētahi o ngā taitama, ka mea, “Nanā, kua kite ahau i tētahi o ngā tama a Hehe o Pēterehema, he mōhio ki te whakatangi, he toa, he pakari, he tangata hāpai patu, he kōrero tūpato, he tangata ātaahua, kei a ia anō hoki a Ihowā.”
19 Heoi, ka tono tāngata a Haora ki a Hehe, hei mea, “Tēnā a Rāwiri, tāu tama i ngā hipi nā, tonoa mai ki ahau.”
20 Nā, ka mau a Hehe ki tētahi kāihe, he taro te pīkaunga, me tētahi ipu wāina, me tētahi kūao koati, ā, ungā ana kia kawea e tāna tama, e Rāwiri, ki a Haora.
21 Nā, ka tae a Rāwiri ki a Haora, ā, tū ana i tōna aroaro. Ā, nui atu te aroha o tērā ki a ia; meinga ana ia e ia hei kaimau patu māna.

22 Nā, ka tono tāngata a Haora ki a Hehe hei
mea atu ki a ia, “Tukua a Rāwiri kia tū i tōku
aroaro; kua manakohia hoki ia e ahau.”
23 Ā, i ngā wā i puta mai ai te wairua kino i te
Atua ki a Haora, ka mau a Rāwiri ki te hāpa, ka
whakatangi ki tōna ringa. Heoi, ka tā te manawa
o Haora, ā, ka mārie, ā, mahue ake ia i te wairua
kino.

17

Ka Wero a Koriata ki te Ope Īharaira

1 Nā, kua huihui ngā Pirihitini i ā rātou ope ki
te whawhai, ā, ka whakaminea ki Hokoho o
Hūrā, noho ana i waenganui o Hokoho, o Ateka,
i Epeheramime.
2 I huihui anō a Haora rātou ko ngā tāngata o
Īharaira, i noho ki te raorao o Eraha; ā, ka
whakatakoto i ā rātou ngohi mō te whawhai ki
ngā Pirihitini.
3 Nā, i runga ngā Pirihitini i te maunga i tēnei
taha e tū ana, me Īharaira i te maunga i tērā taha
e tū ana; he whārua hoki i waenganui o rātou.
4 Nā, ko te putanga o tētahi tangata, he papatū,
i roto i te puni o ngā Pirihitini, ko tōna ingoa, ko
Koriata, nō Kāta, e ono whatīanga kotahi hoki
whanganga a te ringa tōna roa.
5 Ā, he parāhi te pōtae o tōna mātenga, he
pukupuku unahi hoki tōna kākahu; ko te taimaha
o te pukupuku e rima mano hekere parāhi.
6 He whakapuru tao parāhi kei ōna waewae, ā,
i ōna pokohiwi he tīmata parāhi.
7 Rite tonu hoki ki te rākau a te kaiwhatu te
kakau o tāna taoroa. Nā, ko te taimaha o te tete

o tāna taoroa e ono rau hekere rino; i mua anō i
a ia e haere ana te kaimau o tāna whakangungu
rākau.
8 Nā, ka tū ia, ā, ka karanga ki ngā ngohi a
Īharaira, ka mea ki a rātou, “He aha koutou i puta
mai ai ki te whakatakoto i ā koutou ngohi?
Ehara ianei ahau i te Pirihitini, ko koutou he
pononga nā Haora? Whiriwhiria he tangata mā
koutou, ā, kia heke iho ia ki ahau.
9 Ki te kaha ia ki te whawhai ki ahau, ki te
patu i ahau, nā, ko mātou hei pononga mā
koutou; ki te kaha ia ko ahau i a ia, ki te patu i a
ia, nā hei pononga koutou mā mātou, ā, me mahi
koutou ki a mātou.”
10 I mea anō taua Pirihitini, “Tēnei tāku
whakatara ināianei mō ngā ngohi a Īharaira;
hōmai he tangata ki ahau kia whawhai māua.”
11 Ā, i te rongonga o Haora rātou ko Īharaira
katoa ki ēnei kupu a te Pirihitini, hopī noa iho
rātou, nui atu te wehi.

Ko Rāwiri i roto i te Puni a Haora

12 Nā, he tama a Rāwiri nā taua Ēparati o
Pēterehema Hūrā, ko Hehe nei tōna ingoa,
tokowaru hoki āna tama. Ā, i ngā rā o Haora kua
koroheketia taua tangata i roto i ngā tāngata.
13 Nā, tokotoru ngā tama a Hehe, ko ngā
kaumātua, i haere, i aru i a Haora ki te pakanga;
ko ngā ingoa ēnei o āna tama tokotoru i haere nei
ki te pakanga, ko Eriapa te mātāmua, ko tō muri
iho i a ia ko Apinarapa, ā, ko Hamaha te tuatoru.
14 Ko Rāwiri hoki tō muri rawa; nā, aru ana ngā
mea kaumātua tokotoru i a Haora.

15 Nā, haere ai a Rāwiri, ā, ka hoki atu i a Haora
ki te tiaki i ngā hipi a tōna pāpā i Pēterehema.

16 Nā, i te ata, i te ahiahi, ka whakatata mai
taua Pirihitini, ka whakaatu i a ia, e whā tekau
ngā rā.

17 Nā, ka mea a Hehe ki tāna tama, ki a Rāwiri,
“Tēnā, maua atu tētahi wāhi o tēnei wīti pāhūhū,
kia kotahi epa, mā ōu tuākana, me ēnei taro
kotahi tekau, rere atu ki te puni, ki ōu tuākana.
18 Maua atu hoki ēnei tīhi kotahi tekau ki tō
rātou rangatira mano, ka tirotiro atu kei te pēhea
ōu tuākana, ka tango mai ai i ā rātou tohu.
19 Nā, i te raorao o Eraha a Haora me rātou, me
ngā tāngata katoa hoki o Īharaira e whawhai ana
ki ngā Pirihitini.”

20 Nā, ka maranga wawe a Rāwiri i te ata, tukua
atu ana e ia ngā hipi ki te kaitiaki, ā, mauria ana
aua mea e ia, haere ana; pērā ana ia me tā Hehe
i whakahau ai ki a ia. Ā, nō tōna taenga ki te
parepare e haere ana te ope ki te whawhai, e
hāmama ana, mō te whai.
21 Kua oti hoki i a Īharaira rātou ko ngā
Pirihitini ngā ngohi te whakatakoto, tēnei ngohi
hei whawhai ki tērā ngohi.
22 Nā, tukua ana e Rāwiri tāna pīkaunga, ki te
ringa o te kaitiaki o ngā pīkaunga, ā, rere ana ki
te taua, ka tae, ka oha ki ōna tuākana.
23 I a ia anō e kōrero ana ki a rātou, nā, ko taua
papatū, ko te Pirihitini o Kāta, ko Koriata tōna
ingoa, e haere mai ana i roto i ngā ngohi a ngā
Pirihitini, ā, ka kōrero ko aua kōrero rā anō, ā, ka
rongo a Rāwiri.

24 Ā, i te kitenga o ngā tāngata katoa o Īharaira i
taua tangata, rere ana rātou i tōna aroaro, ā, nui
atu tō rātou wehi.
25 Nā, ka mea ngā tāngata o Īharaira, “I kite
rānei koutou i taua tangata i haere mai nei? He
pono he whakatara mō Īharaira i haere mai ai ia.
Nā, ko te tangata e patua ai ia, nui atu ngā
taonga e hōmai e te kīngi ki a ia, ka hōmai anō e
ia tāna tamāhine ki a ia, ka whakarangatiratia
anō te whare o tōna pāpā i roto i a Īharaira.”
26 Nā, ka kōrero a Rāwiri ki ngā tāngata e tū ana
i tōna taha, ka mea, “Ka pēheatia te tangata e
patua ai tēnei Pirihitini, e mutu ai te tāwai o
Īharaira? Ko wai hoki tēnei Pirihitini kokotikore i
whakatara ai ia ki ngā ngohi a te Atua ora?”
27 Nā, ka pēnei te whakahoki a te iwi ki a ia, ka
mea rātou, “Ka pērā anō te hanga ki te tangata, e
patua ai ia.”
28 Ā, nō te rongonga o Eriapa, o tōna tuakana
mātāmua, i a ia e kōrero ana ki aua tāngata, ko te
tino muranga o te riri o Eriapa ki a Rāwiri, ka
mea ia, “He aha koe i haere mai ai? I tukua e koe
ki a wai aua hipi torutoru rā i te koraha? E
mōhio ana ahau ki tōu whakapehapeha, ki te
kino anō hoki o tōu ngākau, he mātakitaki hoki i
te whawhai i haere mai ai koe ki raro nei.”
29 Nā, ka mea a Rāwiri, “I aha koia ahau?
Kāhore rānei he take?”
30 Nā, ka tahuri atu ia i a ia ki tētahi atu, ā, ka
kōrero atu ko aua kupu anō; ā, rite tonu ki te
kupu tuatahi te kupu i whakahokia mai e te iwi
ki a ia.

31 Ā, nō ka rangona ngā kupu i kōrerotia e
Rāwiri, kōrerotia ana e rātou ki a Haora; ā, ka tono
ia kia tīkina ia.
32 Nā, ka mea a Rāwiri ki a Haora, “Kei hopī te
ngākau o tētahi ki a ia; mā tāu pononga e haere
ki te whawhai ki tēnei Pirihitini.”
33 Nā, ka mea a Haora ki a Rāwiri, “E kore e
taea e koe te haere ki tēnei Pirihitini whawhai
ai; he tamariki nei hoki koe, he tangata hāpai
patu ia nō tōna tamarikitanga ake.”
34 Nā, ka mea a Rāwiri ki a Haora, “I te tiaki tāu
pononga i ngā hipi a tōna pāpā. Nā, ko te
haerenga mai o tētahi raiona, o tētahi pea,
kāhakina atu ana he reme i roto i te kāhui;
35 nā, ka puta atu ahau ki te whai i a ia, ā,
patua ana ia e ahau; tangohia mai ana hoki te
reme i roto i tōna waha. Ā, nō tōna
whakatikanga mai ki ahau, hopukia ana tōna
kumikumi e ahau, patua iho kia mate.
36 I patua rūruatia te raiona me te pea e tāu
pononga; ā, ka rite tēnei Pirihitini kokotikore ki
tētahi o rāua; mōna i whakatara ki ngā ngohi a te
Atua ora.”
37 I mea anō a Rāwiri, “Mā Ihowā nāna nei ahau
i whakaora i te wae o te raiona, i te wae o te pea,
māna ahau e whakaora i te ringa o tēnei
Pirihitini.”
Anō rā ko Haora ki a Rāwiri, “Haere, hei a koe
anō a Ihowā.”
38 Nā, ka whakakākahuria a Rāwiri e Haora ki
ōna kākahu, i pōtaea anō tōna mātenga e ia ki te
pōtae parāhi; i whakakākahuria anō hoki e ia he
pukupuku rino ki a ia.

39 Ā, whītikiria ana e Rāwiri tāna hoari ki waho
ake o ōna kākahu; ka anga, ka haere; kīhai hoki i
whakamātauria e ia.
Nā, ka mea a Rāwiri ki a Haora, “E kore e tika
tāku haere i ēnei, kāhore hoki i whakamātauria e
ahau.” Nā, whakarērea atu ana e Rāwiri.
40 Nā, ka maua atu e ia ko tāna tokotoko i tōna
ringa; i whiriwhiria anō ētahi kōhatu māeneene e
rima māna i roto i te awa, ā, whaowhina ana ki
roto ki tāna pēke hēpara, arā ki te pūtea; i tōna
ringa anō tāna kōtaha, nā, ko tōna whakatatanga
atu ki te Pirihitini.

Ka Patua e Rāwiri a Koriata

41 Ā, i haere tonu mai te Pirihitini, i whakatata
mai ki a Rāwiri; ko te kaimau anō o tāna
whakangungu rākau i haere i mua i a ia.
42 Ā, nō te tirotirohanga o te Pirihitini, ka kite i
a Rāwiri, whakahāwea ana ki a ia; he taitamariki
hoki ia, he kiri pūwhero, he ātaahua hoki.
43 Nā, ka mea te Pirihitini ki a Rāwiri, “He kurī
ahau i haere mai ai koe me ngā tokotoko ki
ahau?” Nā, kangā iho a Rāwiri e te Pirihitini ki
ōna atua.
44 I mea anō te Pirihitini ki a Rāwiri, “Haere mai
ki ahau, ā, ka hoatu e ahau ōu kikokiko mā ngā
manu o te rangi, mā ngā kararehe o te pārae.”
45 Kātahi ka mea a Rāwiri ki te Pirihitini, “I
haere mai koe ki ahau me te hoari, me te taoroa,
me te tīmata; ko ahau ia ka haere atu nei ki a koe
i runga i te ingoa o Ihowā o ngā mano, o te Atua
o ngā taua a Īharaira, o tāu i whakatara ake nā.
46 Ko āianei koe tukua mai ai e Ihowā ki tōku
ringa, ā, ka patua koe e ahau, ka tangohia tōu
upoko i a koe, ā, ka hoatu āianei ngā tinana o te
ope o ngā Pirihitini mā ngā manu o te rangi, mā

ngā kararehe mohoao o te whenua, ā, ka mōhio te whenua katoa he Atua anō tō Īharaira.
47 Ā, ka mōhio tēnei whakaminenga katoa, ehara te hoari, te taoroa rānei, i tā Ihowā mea hei whakaora; nā Ihowā hoki te whawhai, ā, māna koutou e hōmai ki ō mātou ringa."

48 Nā, ka whakatika te Pirihitini, ka haere mai, ka whakatata ki te whakatūtaki i a Rāwiri, nā, ka hohoro a Rāwiri, ā, rere ana ki te taua kia tūtaki ki te Pirihitini.
49 Nā, kua totoro iho te ringa o Rāwiri ki roto ki te pēke, kei te tango i tētahi kōhatu i roto, piua atu ana e ia. Nā, kua tū te rae o te Pirihitini, toremi atu te kōhatu ki roto ki tōna rae; nā, hinga tāpapa iho ana ia ki te whenua.

50 Heoi he kōtaha, he kōhatu tā Rāwiri, ā, hinga ana i a ia te Pirihitini, patua ana e ia, mate rawa. Otiia, kāhore he hoari i te ringa o Rāwiri.

51 Kātahi ka rere a Rāwiri, ā, tū ana i runga i te Pirihitini, nā, ka mau ki tāna hoari, unuhia ana e ia i roto i te takotoranga, nā, whakamatea ana ia, ā, tapahia ana tōna upoko ki taua hoari.

Ā, nō te kitenga o ngā Pirihitini kua mate tō rātou toa, whati ana rātou.
52 Nā, ka whakatika ngā tāngata o Īharaira rātou ko Hūrā, hāmama ana, nā, whāia ana e rātou ngā Pirihitini ā tae noa koe ki te raorao, ki ngā kūwaha o Ekerono. Nā, hinga ana ngā mea i patua o ngā Pirihitini i te ara ki Haaraimi ā tae noa ki Kāta, ki Ekerono.

53 Nā, ka hoki ngā tama a Īharaira i te whai i ngā Pirihitini, nā, kei te pāhua i tō rātou puni.

54 Nā, ka mau a Rāwiri ki te upoko o te
Pirihitini, ā, kawea ana ki Hiruhārama: ko āna
mea ia mō te patu i waiho e ia i tōna tēneti.

Ka Whakamōhio a Rāwiri ki a Haora

55 Nā, i te kitenga o Haora i a Rāwiri e haere atu
ana ki te tū i te Pirihitini, ka mea ia ki a Āpanēre,
ki te rangatira ope, “E Āpanēre, he tama nā wai
tēnā tamaiti?”
Ka mea a Āpanēre, “E ora ana tōu wairua, e te
kīngi, kāhore ahau e mōhio.”
56 Nā, ka mea te kīngi, “Ui atu he tama nā wai
taua tamaiti.”
57 Nā, i te hokinga mai o Rāwiri i te patu i te
Pirihitini, ka mau a Āpanēre ki a ia, ā, kawea ana
ki te aroaro o Haora, me te pane anō o te
Pirihitini i tōna ringa.
58 Nā, ka mea a Haora ki a ia, “E tama, nā wai
koe tamaiti?”
Anō rā ko Rāwiri, “He tama ahau nā tāu
pononga, nā Hehe o Pēterehema.”

18

Te Kawenata i waenganui a Honatana rāua ko Rāwiri

1 Ā, ka mutu tāna kōrero ki a Haora, nā, piri
tonu te wairua o Honatana ki te wairua o Rāwiri,
ā, aroha ana a Honatana ki a ia me te mea ko
tōna wairua ake.
2 Nā, ka mau a Haora ki a ia i taua rā, kīhai
hoki ia i tukua kia hoki ki te whare o tōna pāpā.
3 I whakarite kawenata anō a Honatana rāua
ko Rāwiri; i arohaina hoki ia e ia, me te mea ko
tōna wairua ake.

4 I huia anō e Honatana tōna koroka i runga i a
ia, ā, hoatu ana ki a Rāwiri, me ōna kākahu, tae
noa ki tāna hoari, me tāna kōpere, me tōna
whītiki.
5 Nā, ka haere a Rāwiri ki ngā wāhi katoa i
tonoa ai ia e Haora, ka mahi tūpato; ā, ka meinga
ia e Haora hei rangatira mō ngā tāngata
whawhai, ā, pai tonu ia ki te titiro a te iwi katoa,
ki te titiro anō hoki a ngā tāngata a Haora.
6 Nā, i tō rātou haerenga mai, i te hokinga mai
o Rāwiri i te patu i te Pirihitini, ka puta ngā
wāhine i ngā pā katoa o Īharaira, me te waiata,
me te kanikani, me ngā timipera, me te koa, me
ngā mea whakatangi, ki te whakatau i a Kīngi
Haora.
7 Nā, ka waiata whakatene ngā wāhine i a
rātou e tākaro ana, ka mea,
“Nā Haora āna mano,
nā Rāwiri āna tekau mano i patu.”
8 Nā, nui rawa te riri o Haora; he mea kino
hoki taua kupu ki tōna whakaaro. Nā, ka mea ia,
“Tekau ā rātou mano i hoatu ai ki a Rāwiri, he
mano kau nei a rātou i hōmai nei ki ahau; ko te
aha ake māna ki te kāhore te kīngitanga?”
9 Nā, whakatau ana te kanohi o Haora ki a
Rāwiri nō taua rā tonu iho.

Ka Pūhaehae a Haora ki a Rāwiri

10 Nā, i te aonga ake ka puta kaha mai he
wairua kino i te Atua ki a Haora, ā, ka poropiti
ia i waenganui o te whare; ā, ka whakatangi te
ringa o Rāwiri i te hāpa, ko tāna hanga i tēnā rā, i
tēnā rā. He tao anō i te ringa o Haora.
11 Ko te tino werohanga a Haora i te tao; i mea
hoki ia, “Me patu a Rāwiri e ahau, kia titi rawa ki

te pakitara." Nā, karohia ana e Rāwiri; e rua ngā mawhititanga i tōna aroaro.

12 Nā, ka wehi a Haora i a Rāwiri, nō te mea i a ia a Ihowā, ā, kua mawehe i a Haora.
13 Koia i wehea atu ai ia e Haora i a ia, ā, meinga ana ia e ia ko tāna rangatira mano. Nā, ka haere atu ia, ka haere mai i te aroaro o te iwi.
14 Nā, tūpato tonu te whakahaere a Rāwiri i ōna ara katoa; i a ia anō a Ihowā.
15 Ā, i te kitenga o Haora he tangata tūpato rawa ia, ka wehi ia i a ia.
16 Ā, i aroha a Īharaira katoa rātou ko Hūrā ki a Rāwiri, nō te mea i haere atu ia, i haere mai i tō rātou aroaro.

Ka Mārena a Rāwiri i te Tuahine a Haora

17 Nā, ka mea a Haora ki a Rāwiri, "Nanā, tāku tamāhine mātāmua, a Merapa, me hoatu e ahau hei wahine māu, otiia ko koe hei toa māku, hei whawhai i ngā whawhai a Ihowā." I mea hoki a Haora, "Kaua tōku ringa e pā ki a ia; engari kia pā te ringa o ngā Pirihitini ki a ia."
18 Nā, ka mea a Rāwiri ki a Haora, "Ko wai ahau, he oranga aha hoki tōku, he hapū aha tō tōku pāpā i roto i a Īharaira, e meinga ai ahau hei hunaonga mā te kīngi?"
19 I te wā ia e hōmai ai a Merapa, te tamāhine a Haora mā Rāwiri, nā, ka hoatu ia hei wahine mā Atariere o Mehora.
20 Nā, i aroha a Mikara, te tamāhine a Haora ki a Rāwiri, ā, ka kōrerotia ki a Haora, ā, he mea āhuareka tēnā ki tōna whakaaro.
21 Nā, ka mea a Haora, "Me hoatu ia e ahau ki a ia, ā, hei rore ia mōna e pā ai te ringa o ngā Pirihitini ki a ia." Koia a Haora i mea ai ki a

Rāwiri, “Ko āianei te rua o ōu meatanga hei hunaonga māku.”

22 Nā, ka whakahau a Haora ki āna tāngata, “Kōrero puku ki a Rāwiri, mea atu, ‘Nanā, e whakaahuareka ana te kīngi ki a koe, e aroha ana hoki āna tāngata katoa ki a koe; nā reira ko koe hei hunaonga mā te kīngi.’ ”

23 Nā, kōrerotia ana aua kupu e ngā tāngata a Haora ki ngā taringa o Rāwiri. Ā, ka mea a Rāwiri, “He mea noa iho koia ki a koutou kia meinga ahau hei hunaonga mā te kīngi, he rawakore nei hoki ahau, he ware?”

24 Nā, ka kōrero ngā tāngata a Haora ki a ia, ka mea, “Ko ngā kupu ēnei i puaki mai i a Rāwiri.”
25 Nā, ka mea a Haora, “Kia pēnei tā koutou kī ki a Rāwiri, ‘Kāhore o te kīngi hiahia ki te kaipākūhā; engari ki ngā kiri matamata kotahi rau o ngā Pirihitini; kia whai utu ai i ngā hoariri o te kīngi.’ ” I whakaaro hoki a Haora kia hinga a Rāwiri i te ringa o ngā Pirihitini.

26 Ā, nō ka kōrerotia e āna tāngata ēnei kupu ki a Rāwiri, āhuareka tonu ki a Rāwiri kia meinga ia hei hunaonga mā te kīngi. Ā, kāhore anō ngā rā kia rite.
27 Nā, ka whakatika a Rāwiri, ā, haere ana rātou ko āna tāngata, nā, patua iho e ia o ngā Pirihitini e rua rau ngā tāngata; ā, kawea ana e Rāwiri ō rātou kiri matamata. Nā, hoatu ana e rātou ki te kīngi te mea e rite ana, kia meinga ai ia hei hunaonga mā te kīngi. Nā, ka hōmai e Haora a Mikara, tāna tamāhine hei wahine māna.

28 Ā, i kite a Haora, i mōhio, kei a Rāwiri a
Ihowā; ā, i arohaina ia e Mikara tamāhine a
Haora.
29 Nā, ka nui rawa atu te wehi o Haora i a
Rāwiri; ā, he ito a Rāwiri ki a Haora i ngā rā katoa.
30 Kātahi ka whakaputa ngā rangatira o ngā
Pirihitini, ā, i ngā wā katoa i whakaputa ai rātou,
nui atu te tika o te ngārahu a Rāwiri i tā ngā
tāngata katoa a Haora; koia i tino matea nuitia ai
tōna ingoa.

19

Ka Whakawhiua a Rāwiri e Haora

1 Nā, ka kōrero a Haora ki a Honatana, ki tāna
tama, rātou ko āna tāngata katoa, kia
whakamatea a Rāwiri.
2 Otiia nui atu te whakaahuareka o Honatana,
tama a Haora, ki a Rāwiri. Nā, ka kōrero a
Honatana ki a Rāwiri, ka mea, “E whai ana tōku
pāpā, a Haora kia whakamatea koe; nā, kia
tūpato ki a koe i te ata, me noho ki te wāhi ngaro,
ka huna ai i a koe.
3 Ā, ka puta atu ahau, ka tū ki te taha o tōku
pāpā i te māra kei reira nei koe, nā, ka kōrerotia
koe e ahau ki tōku pāpā, ā, ko tāku e kite ai ka
kōrerotia e ahau ki a koe.”
4 Nā, ka kōrerotia paitia a Rāwiri e Honatana ki
tōna pāpā, ki a Haora; i mea ia ki a ia, “Kei hara
te kīngi ki tāna mononga, ki a Rāwiri; kāhore hoki
ōna hara ki a koe, he nui rawa hoki te pai o āna
mahi ki a koe.
5 I whakamomori atu nā hoki ia ki te mate, ā,
patua iho te Pirihitini, nā, he nui te
whakaoranga i whakaora ai a Ihowā i a Īharaira

katoa. I kite koe, i koa hoki, ā, he aha rā koe ka
hara ai ki ngā toto harakore, ka whakamate noa
iho ai i a Rāwiri?”
6 Nā, ka whakarongo a Haora ki te reo o
Honatana; ā, ka oati a Haora, “E ora ana a
Ihowā, e kore ia e whakamatea.”
7 Nā, ka karangatia a Rāwiri e Honatana, ā,
whakaaturia ana e Honatana ēnei mea katoa ki a
ia. Nā, kawea ana a Rāwiri e Honatana ki a
Haora; ā, noho ana ia ki tōna aroaro, pērā i mua.

Ka Āwhina a Miraka i a Rawiri kia Whakarere mai i a Haora

8 Nā, he whawhai anō tērā; ā, haere ana a
Rāwiri ki te whawhai ki ngā Pirihitini, ā, patua
iho rātou e ia, he nui te parekura, ā, whati ana
rātou i tōna aroaro.
9 Nā, kua puta he wairua kino i a Ihowā ki a
Haora, i a ia e noho ana i tōna whare, me tāna
tao i tōna ringa; ā, ko Rāwiri i whakatangi i te
hāpa ki tōna ringa.
10 Nā, ka whai a Haora kia werohia a Rāwiri ki
te tao, kia titi pū ki te pakitara. Otiia, i
whakahipa ia i te aroaro o Haora, ā, ākina kautia
ana e tērā te tao ki te pakitara; ko Rāwiri ia i rere,
i mawhiti i taua pō.
11 Nā, ka tono karere a Haora ki te whare o
Rāwiri, ki te whanga ki a ia, kia whakamatea ia i
te ata. Nā, ka kōrerotia ki a Rāwiri e Mikara, e tāna
wahine; i mea, “Ki te kāhore koe e whakaora i a
koe i tēnei pō, āpōpō koe whakamatea ai.”
12 Heoi, ka tukua iho a Rāwiri e Mikara nā te
matapihi; ā, ka haere ia, ka rere, ka ora.
13 Nā, ka mau a Mikara ki tētahi whakapakoko,
ā, whakatakotoria ana e ia ki te moenga, i

whakatakotoria iho anō e ia tētahi urunga
huruhuru koati ki tō tērā urunga, hīpokina iho ki
te kākahu.
14 Ā, nō te tononga a Haora i ngā tāngata ki te
tiki i a Rāwiri, ka mea tērā, “E mate ana ia.”
15 Nā, ka tono anō a Haora i ngā karere kia
kite i a Rāwiri, ka mea, “Kawea mai ki ahau i
runga i te moenga, kia whakamatea ia e ahau.”
16 Ā, i te taenga atu o ngā karere, nā, ko te
whakapakoko i te moenga, me te urunga
huruhuru koati i te wāhi ki tōna pane.
17 Nā, ka mea a Haora ki a Mikara, “Nā te aha
koe i tinihanga nei ki ahau, i tuku nei i tōku
hoariri kia haere, ā, mawhiti atu ana ia?”
Anō rā ko Mikara ki a Haora, “Nāna rā i kī mai
ki ahau, ‘Tukua ahau kia haere; kia whakamate
ahau i a koe hei aha?’ ”

Ka Haere a Rāwiri ki a Hamuera kei Rama

18 Heoi, ka rere a Rāwiri, ā, mawhiti atu ana;
tae tonu atu ki a Hamuera, ki Rama, ā, kōrerotia
ana ki a ia ngā mea katoa i mea ai a Haora ki a
ia. Nā, ka haere rāua ko Hamuera, ā, noho ana
rāua ki Naioto.
19 Ā, i kōrerotia te kōrero ki a Haora, “Ko Rāwiri
tērā kei Naioto o Rama e noho ana.”
20 Nā, ka tono tāngata a Haora ki te hopu i a
Rāwiri; nā, i tō rātou kitenga i te rōpū poropiti e
poropiti ana, me Hamuera e tū ana hei tumuaki
mō rātou, ka tau iho te Wairua o te Atua ki ngā
tāngata a Haora, ā, poropiti ana hoki rātou.
21 Ā, nō ka kōrerotia ki a Haora, ka tono ia i
ētahi atu tāngata, ā, ka poropiti anō rātou. Nā, ko
te toru o ngā tononga tāngata anō a Haora, ā,
poropiti ana anō hoki rātou.

22 Kātahi ka haere ko ia hoki ki Rama, ā, ka tae
ki te puna nui i Heku; ā, ka ui ia, ka mea, “Kei
hea a Hamuera rāua ko Rāwiri?”
Ka mea ko tētahi, “Nanā, kei Naioto o Rama.”
23 Nā, ka haere ia ki reira, ki Naioto o Rama; ā,
ka tau iho te Wairua o te Atua ki a ia anō hoki;
nā, ka haere ia, me te poropiti haere, ā tae noa
ki Naioto o Rama.
24 Ā, i huia hoki e ia ōna kākahu, ā, poropiti
ana anō ia i te aroaro o Hamuera; ā, takoto
tahanga ana ia i taua rā katoa, me taua pō katoa.
Nā reira tā rātou kupu, “Kei roto anō koia a
Haora i ngā poropiti?”

20

Te Hoatanga o Rāwiri me Honatana

1 Nā, ka rere a Rāwiri i Naioto o Rama, ā, ka
tae, ka kōrero ki a Honatana, “I aha ahau? He
aha tōku hē? He aha hoki tōku hara i te aroaro o
tōu pāpā, i whai ai ia kia whakamatea ahau?”
2 Nā, ka mea tērā ki a ia, “Kāhore rāpea, e kore
koe e mate. Nanā, e kore e meatia e tōku pāpā
tētahi mea, nui, iti rānei; ki te kāhore e
whakakitea mai e ia ki ahau; ā, he aha tēnei mea
e hunā ai e tōku pāpā i ahau? Ehara tēnā.”
3 Nā, ka oati anō a Rāwiri, ka mea, “E tino mōhio
ana tōu pāpā kua manakohia ahau e koe; koia ia
i mea ai, ‘Kei mōhiotia tēnei e Honatana, kei pōuri
ia.’ Otiia, e ora ana a Ihowā, e ora ana hoki tōu
wairua, he hīkoinga kotahi noa ko te mate mōku.”
4 Kātahi a Honatana ka mea ki a Rāwiri, “He aha
nei te mea e hiahiatia ana e tōu wairua, ka
meatia tonutia e ahau māu.”

5 Nā, ka mea a Rāwiri ki a Honatana, “Nanā, āpōpō ka kōwhiti te marama, ā, ko te tikanga kia noho tahi ai ahau me te kīngi ki te kai; nā, tukua ahau kia haere, kia piri ai ahau ki te pārae ā te ahiahi rā anō o te toru o ngā rā.
6 Ki te ui ia tōu pāpā mō tōku ngaro, ko reira koe ka kī atu, ‘I tono kaha a Rāwiri ki ahau kia tukua ia kia rere ki tōna pā, ki Pēterehema; kei reira hoki te patunga tapu o te tau mā te hapū katoa.’
7 Ki te pēnei mai tāna kī, ‘E pai ana!’ Ka mau te rongo ki tāu pononga; e nui rawa ia tōna riri, kātahi koe ka mōhio kua takoto te kino i a ia.
8 Nā reira, kia pai tāu mahi ki tāu pononga, nāu nei hoki i mea tāu pononga kia uru taua ki tā Ihowā kawenata. Otiia ki te mea he kino tōku, māu ahau e whakamate; kia kawea atu hoki ahau e koe ki tōu pāpā hei aha?”
9 Nā, ka mea a Honatana, “Kaua tēnā e meatia ki a koe; engari ki te mōhio kau ahau kua takoto i tōku pāpā kia whakapākia he kino ki a koe, e kore ianei e kōrerotia e ahau ki a koe?”
10 Kātahi a Rāwiri ka mea ki a Honatana, “Mā wai e kōrero ki ahau, ki te pakeke te kupu e whakahokia e tōu pāpā ki a koe?”
11 Anō rā ko Honatana ki a Rāwiri, “Haere mai, tāua ka haere ki te pārae.” Nā, haere ana rāua tokorua ki te pārae.
12 Nā, ka mea a Honatana ki a Rāwiri, “Ko Ihowā, ko te Atua o Īharaira, hei kaititiro; māku e rapu te whakaaro o tōku pāpā i tēnei wā pea āpōpō, i te toru rānei o ngā rā; ki te mea he pai mō Rāwiri, e kore ianei ahau e tuku tonu atu, e whakaatu ki a koe?

13 Kia meatia tēnei e Ihowā ki a Honatana, me
ētahi atu mea; pēnā he kino tā tōku pāpā e pai ai
mōu, ā, ka kore ahau e whakaatu ki a koe, ka
tuku i a koe kia haere i runga i te rangimārie; ā,
kia noho a Ihowā ki a koe kia pērā me ia i noho
ki tōku pāpā.
14 Ā, kaua anō e waiho i tōku oranga anake tāu
whakaputa i tō Ihowā aroha ki ahau, kia kaua
ahau e mate;
15 kauaka anō hoki e hautopea atu tōu aroha
ki tōku whare ā ake ake; kauaka rawa, ina
hautopea atu e Ihowā ngā hoariri katoa o Rāwiri
i te mata o te whenua."

16 Heoi, ka whakarite kawenata a Honatana ki
te whare o Rāwiri, ka mea, "Kia rapu utu anō a
Ihowā i te ringa o ngā hoariri o Rāwiri."
17 Ā, i mea a Honatana kia oati anō a Rāwiri; he
aroha hoki nōna ki a ia; i aroha hoki ia ki a ia,
me te mea ko te aroha ki tōna wairua ake.

18 Kātahi a Honatana ka mea ki a ia, "Āpōpō te
kōwhiti ai te marama; ā, ka kitea tōu
ngaromanga, ka takoto kau hoki tōu nohoanga.
19 Ā, ka toru ōu rā e noho ana, kia hohoro tōu
haere ki raro, ā, ka tae ki te wāhi i piri ai koe i te
rā i kōrerotia ai, ā, ka noho ki te taha o Ētere
kōhatu.
20 Ā, māku e kōpere ētahi pere kia toru ki tōna
taha, ānō e kōpere ana ki tētahi kōperenga pere.
21 Nā, ka tono ahau i te tamaiti, 'Tīkina, rapua
ngā pere.' Ki te mea atu ahau ki te tamaiti, 'Nei
nā ngā pere, kei tēnei taha ōu, tīkina mai,' kātahi
koe ka haere mai; e mau ana hoki te rongo ki a
koe, kāhore hoki he rawa, e ora ana a Ihowā.

22 Ki te pēnei ia tāku kī atu ki te tamaiti, ‘Nā, ko
ngā pere, kei tua atu i a koe,’ kātahi koe ka haere
atu; he mea tono hoki koe nā Ihowā.
23 Nā, ko tēnei mea i kōrerotia nei e tāua, nanā,
kei waenganui i a tāua a Ihowā ā ake ake.”
24 Heoi, piri ana a Rāwiri ki te pārae; ā, i te
kōwhititanga o te marama ka noho te kīngi ki te
kai.
25 Ā, i te noho te kīngi ki tōna nohoanga ō mua
iho, ki te nohoanga i te pakitara; i whakatika
anō hoki a Honatana, ā, ka noho a Āpanēre ki te
taha o Haora; nā, e takoto kau ana tō Rāwiri wāhi.
26 Ahakoa rā kīhai i puaki tētahi kupu a Haora i
taua rā; i mea hoki ia, “Kua pā tētahi mea ki a ia,
kāhore anō kia kore noa tōna poke; inā kāhore
anō kia kore noa tōna poke.”
27 Nā, i te aonga ake, arā i te rua o ngā rā o te
marama, e takoto kau ana anō tō Rāwiri wāhi.
Nā, ka mea a Haora ki tāna tama, ki a Honatana,
“Nā te aha te tama a Hehe tē haere mai ai ki te
kai inanahi, ināianei?”
28 Nā, ka utua e Honatana ki a Haora, “I tono
kaha a Rāwiri ki ahau kia tukua ia kia haere ki
Pēterehema;
29 i mea mai hoki ia, ‘Tukua ahau kia haere, he
patunga tapu hoki tā tō mātou hapū i taua pā; nā
tōku tuakana pū anō hoki ahau i poroaki mai.
Nā, ki te mea kua manakohia ahau e koe, tukua
ahau kia rere atu kia kite i ōku tuākana.’ Koia ia
tē haere mai ai ki te tēpu a te kīngi.”
30 Ko te tino muranga o te riri o Haora ki a
Honatana, ka mea ki a ia, “E te tama a te wahine
parori kē, tutū! Kāhore rānei ahau i te mōhio kua
tango koe i te tama a Hehe, hei mea whakamā ki

a koe tonu, hei mea whakamā hoki ki te
hahaketanga o tōu whaea?
31 I ngā rā katoa e ora ai te tama a Hehe ki
runga ki te whenua, e kore koe e tū, me tōu
rangatiratanga. Nā, tonoa kia tīkina ia ki ahau,
kua tino takoto hoki te mate mōna."
32 Nā, ka whakahoki a Honatana ki tōna pāpā,
ka mea ki a ia, "Kia whakamatea ia mō te aha? I
aha ia?"
33 Nā, ko te werohanga a Haora i te tao ki a ia,
hei patu mōna. Kātahi a Honatana ka mōhio kua
takoto i tōna pāpā te mate mō Rāwiri.
34 Heoi, ka whakatika atu a Honatana i te tēpu,
mura tonu hoki tōna riri, kīhai anō i kai i te rua o
ngā rā o te marama; i pōuri hoki ia mō Rāwiri,
mōna i meinga e tōna pāpā kia whakamā.
35 Nā, i te ata ka haere a Honatana ki te pārae i
te wā i whakaritea ki a Rāwiri, rāua ko tētahi
tamaiti nohinohi.
36 Nā, ka mea ia ki taua tamaiti, "Rere atu ki te
rapu i ngā pere e kōperea atu ana e ahau." Ko te
rerenga atu o te tamaiti, nā, kōperea atu ana e ia
he pere ki kō noa atu i a ia.
37 Ā, nō te taenga atu o te tamaiti ki te wāhi i te
pere i kōperea nei e Honatana, ka karanga a
Honatana i muri i te tamaiti, ka mea, "Kāhore
iana te pere i kō atu i a koe nā?"
38 Nā, ka karanga anō a Honatana i muri i taua
tamaiti, "Kia kakama, kia hohoro, kaua e tū." Nā,
kohikohia ana ngā pere e te tamaiti a Honatana,
ā, haere mai ana ki tōna rangatira.
39 Otiia kīhai tētahi mea i mōhiotia e taua
tamaiti; engari a Honatana rāua ko Rāwiri, i
mōhio rāua ki tōna tikanga.

40 Nā, ka hoatu e Honatana āna patu ki tāna
tamaiti, ka mea ki a ia, “Haere, kawea atu ki te
pā.”
41 Ā, nō te haerenga o taua tamaiti, nā, ka
whakatika mai a Rāwiri i te taha ki te tonga, ā, ka
tāpapa ki te whenua, e toru hoki ōna pikonga
iho. Nā, ka kihi rāua i a rāua, ka tangi hoki tētahi
ki tētahi, ā, rahi noa ake tā Rāwiri.
42 Nā, ka mea a Honatana ki a Rāwiri, “Haere i
runga i te rangimārie. Kua oati nei hoki tāua i
runga i te ingoa o Ihowā, kua mea tāua, ‘Hei
waenganui a Ihowā i a tāua hei waenganui hoki
i ōku uri, i ōu uri mō ake tonu atu.’ ” Nā,
whakatika ana ia, ā, haere ana; ko Honatana
hoki i haere ki te pā.

21

Ka Rere atu a Rāwiri i a Haora

1 Kātahi ka tae a Rāwiri ki Nopo ki te tohunga ki
a Ahimereke, ā, wiri ana a Ahimereke i te
tūtakitanga ki a Rāwiri, ā, ka mea ki a ia, “He aha
koe i haere mai ai, tōu kotahi, kāhore nā hoki ōu
hoa?”
2 Nā, ka mea a Rāwiri ki te tohunga, ki a
Ahimereke, “He mea i whakahaua ai ahau e te
kīngi; i mea mai hoki ia ki ahau, ‘Kei mōhiotia e
tētahi he kupu o te take ka tonoa atu nei koe e
ahau, i whakahaua atu nei koe e ahau.’ Nā, ko
ngā tāngata, kei te wāhi i kīia e ahau mō rātou.
3 Nā, he aha kei raro i tōu ringa? Hōmai ētahi
taro ki tōku ringa, kia rima; ētahi atu mea rānei
kei konei.”
4 Nā, ka utu te tohunga ki a Rāwiri, ka mea,
“Kāhore he taro noa i tōku ringa; engari tēnei te

taro tapu; ki te mea rāia kāhore i tata ngā tāngata
ki te wahine."
5 Nā, ka whakahoki a Rāwiri ki te tohunga, ka
mea ki a ia, "He pono kīhai tētahi wahine i tukua
kia tata ki a mātou i ēnei rā e toru; nōku i haere
mai nei e tapu ana anō ngā mea o ngā tamariki,
ahakoa rā he haere noa tēnei; tērā noa atu ia te
tapu ināianei o ō rātou mea."
6 Nā, ka hoatu te mea tapu e te tohunga ki a ia;
kāhore hoki o reira taro, heoi anō ko te taro
aroaro, i tangohia nei i te aroaro o Ihowā, kia
whakatakotoria ai he taro mahana i te rā i
tangohia ai.
7 Nā, i reira tētahi o ngā tāngata a Haora i taua
rā, e whakawarea ana ki te aroaro o Ihowā, ko
tōna ingoa ko Roeke Ēromi, ko te mea tino nui o
ngā kaitiaki hipi a Haora.
8 Nā, ka mea a Rāwiri ki a Ahimereke, "Kāhore
ianei i konei i raro i tōu ringa tētahi tao, hoari
rānei? Kīhai hoki i maua mai e ahau tāku hoari
me āku patu, he mea whakapōtatutatu hoki te
take a te kīngi."
9 Anō rā ko te tohunga, "Ko te hoari a Koriata,
a te Pirihitini, i patua nā e koe ki te raorao o
Eraha; nanā, koia tēnei he mea takai ki te kākahu
i muri o te epora. Ki te tangohia tēnā e koe māu,
tangohia; kāhore atu hoki, ko tēnā anake."
Nā, ka mea a Rāwiri, "Kāhore ōna rite, hōmai ki
ahau."

Ko Rāwiri kei Kata

10 Kātahi a Rāwiri ka whakatika, ā, rere ana i
taua rā anō i te wehi i a Haora, ā tae tonu atu ki
a Ākihi kīngi o Kāta.

11 Nā, ka mea ngā tāngata a Ākihi ki a ia, “Ehara
ianei tēnei i a Rāwiri, i te kīngi o te whenua? Kīhai
ianei rātou i waiata mōna, tētahi ki tētahi i roto i
ngā kanikani, i mea:
‘Nā Haora āna mano i patu,
nā Rāwiri ko āna tekau mano’?”
12 Nā, mau tonu iho ēnei kupu i te ngākau o
Rāwiri, ā, nui atu tōna wehi i a Ākihi kīngi o Kāta.
13 Nā, ka whakaahua kē ia ki tō rātou aroaro,
ā, ka whakahaurangi i a ia i roto i a rātou; ka
haehae hoki i ngā tatau o te kūwaha, ā, ka tuku i
tōna hūhare kia tārere iho ki tōna kumikumi.
14 Kātahi a Ākihi ka mea ki āna tāngata, “Nanā,
kua kite koutou i te tangata nei e haurangi ana;
he aha i kawea mai ai ki ahau?
15 He onge nō āku tāngata haurangi i kawea
mai ai tēnei e koutou hei mahi i ngā mahi a te
haurangi ki ahau? Me uru mai koia tēnei tāhake
ki tōku whare?”

22

Te Patunga o ngā Tohunga

1 Nā, ka haere atu a Rāwiri i reira, ā, rere ana
ki te ana o Aturama. Ā, ka rongo ōna tuākana,
me te whare katoa o tōna pāpā, nā, ka haere ki
reira, ki a ia.
2 I huihui anō ki a ia ngā tāngata katoa e pēhia
ana e te aha, e te aha, me ngā tāngata i a rātou
nei ētahi taonga tārewa, me ngā tāngata katoa e
mamae ana te ngākau. Ā, ko ia hei rangatira mō
rātou, tata tonu ki te whā rau ngā tāngata i piri ki
a ia.

3 Nā, ka haere atu a Rāwiri i reira ki Mihipa o
Moapa, ka mea ki te kīngi o Moapa, “Tukua tōku
pāpā me tōku whaea kia haere mai ki a koutou,
kia mōhio rā anō ahau ki tā te Atua e mea ai ki
ahau.”
4 Nā, ka kawea rāua e ia ki te aroaro o te kīngi
o Moapa, ā, noho ana rāua ki a ia i ngā rā katoa i
noho ai a Rāwiri i te pourewa.

5 Nā, ka mea a Kara poropiti ki a Rāwiri, “Kaua
e noho ki te pourewa, whakatika, haere ki te
whenua o Hūrā.” Nā, ka haere a Rāwiri, ā, noho
ana i te nehenehe i Harete.

Ka Patua e Haora ngā Tohunga o Nopo

6 Ā, nō te rongonga o Haora kua kitea a Rāwiri
rātou ko ōna hoa, nā, i Kipea a Haora e noho ana,
i raro i tētahi rākau, i Rama, me tāna tao i tōna
ringa, me te tū āna tāngata katoa i tōna taha.
7 Ka mea a Haora ki āna tāngata e tū ana i tōna
taha, “Whakarongo mai ki ahau, e ngā
Pineamini; e hōmai rānei e te tama a Hehe he
māra ki a koutou katoa, he kāri wāina, e meinga
rānei koutou katoa e ia hei rangatira mano, hei
rangatira rau.
8 I whakatenetene mai ai koutou ki ahau; ā,
kāhore tētahi hei whakaatu ki ahau i te
whakaritenga kawenata a tāku tama rāua ko te
tama a Hehe. Kāhore tētahi o koutou e pōuri
mōku, e whāki rānei ki ahau, nā tāku tama i
whakatūtehu tāku tangata ki ahau, kia whanga
puku, pēnei me tēnei ināianei?”

9 Kātahi ka oho mai ko Roeke Ēromi, he
kaitohutohu nō ngā tāngata a Haora, ka mea, “I

kite ahau i te tama a Hehe e haere ana ki Nopo,
ki a Ahimereke tama a Ahitupu.
10 Nā, uia ana e tērā he tikanga māna i a
Ihowā; i hoatu anō e ia he ō mōna; ko te hoari
hoki a Koriata Pirihitini i hoatu anō e ia ki a ia."
11 Kātahi te kīngi ka unga tāngata atu hei
karanga i te tohunga, i a Ahimereke tama a
Ahitupu rātou ko te whare katoa o tōna pāpā, i
ngā tohunga e noho ana i Nopo, ā, ka haere
katoa mai rātou ki te kīngi.
12 Nā, ka mea a Haora, "Whakarongo mai, e te
tama a Ahitupu."
Ā, ka mea tērā, "Tēnei ahau, e tōku ariki."
13 Anō rā ko Haora ki a ia, "He aha kōrua ko te
tama a Hehe i whakatenetene mai ai ki ahau, ā,
hoatu ana e koe he taro māna, he hoari, uia ana
anō e koe he tikanga māna i te Atua, kia
whakatika mai ai ia ki ahau whanga ai; koia anō
tēnei ināianei?"
14 Nā, ka utu a Ahimereke ki te kīngi, ka mea,
"Ha, ko wai o āu tāngata katoa hei rite mō Rāwiri
te pono? Ko te hunaonga hoki ia a te kīngi, e
haere ana i tāu ngare, e whakahōnoretia ana
hoki i roto i tōu whare?
15 Nō tēnei rā koia i tīmata ai ahau ki te ui mea
māna i te Atua? Kāhore rāpea! Kaua tētahi mea e
whakairia mai e te kīngi ki tāna pononga, ki
tētahi rānei o te whare o tōku pāpā. Kāhore hoki
tāu pononga i mōhio ki tētahi aha o tēnei, ahakoa
iti, ahakoa rahi."
16 Nā, ka mea te kīngi, "Ko te mate anake mōu,
e Ahimereke, mōu, mō te whare katoa anō o tōu
pāpā."

17 Nā, ka mea te kīngi ki ngā kaitiaki e tū ana i
tōna taha, “Tahuri atu, whakamatea ngā tohunga
a Ihowā; he mea ko ō rātou ringa anō kei a
Rāwiri; i mōhio hoki rātou e rere ana ia, ā, kīhai i
whakaatu mai ki ahau.”
Otiia kīhai i pai ngā tāngata a te kīngi kia totoro
atu ō rātou ringa, kia rere ki runga ki ngā
tohunga a Ihowā.
18 Nā, ka mea te kīngi ki a Roeke, “Tahuri atu, e
rere ki runga ki ngā tohunga.” Nā, tahuri ana a
Roeke Ēromi, ā, rere ana ki runga ki ngā tohunga,
ā, e waru tekau mā rima ngā tāngata i patua e ia
i taua rā, he hunga kākahu i te epora rīnena.
19 I patua anō hoki e ia a Nopo, te pā o ngā
tohunga, ki te mata o te hoari, te tāne, te wāhine,
ngā tamariki, ngā mea ngote ū, ngā kau, ngā
kāihe, ngā hipi, ki te mata o te hoari.
20 Nā, i mawhiti tētahi o ngā tama a Ahimereke
tama a Ahitupu, tōna ingoa ko Apiātara; ā, rere
ana ki te whai i a Rāwiri.
21 Ā, nā Apiātara i kōrero ki a Rāwiri tā Haora
patunga i ngā tohunga a Ihowā.
22 Nā, ka mea a Rāwiri ki a Apiātara, “I mōhio
anō ahau i taua rā i a Roeke Ēromi i konā, ka
whakaaturia e ia ki a Haora. Nāku i mate ai ngā
tāngata katoa o te whare o tōu pāpā.
23 E noho koe ki ahau, kaua e wehi; ko te
tangata hoki e whai ana i te mate mōku, e whai
ana i te mate mōu; nā, kei ahau nei koe, ka
tiakina koe.”

23

Ka Whakaorangia e Rāwiri te Kāinga o Keira

1 Nā, ka kōrerotia te kōrero ki a Rāwiri, “Nanā,
kei te whawhai ngā Pirihitini ki Keira, ā, e pāhua
ana i ngā patunga wīti.”
2 Nā reira i ui ai a Rāwiri ki a Ihowā, i mea ai,
“Me haere rānei ahau ki te patu i ēnei Pirihitini?”
Nā, ka mea a Ihowā ki a Rāwiri, “Haere, patua
ngā Pirihitini, whakaorangia hoki a Keira.”
3 Nā, ka mea ngā tāngata a Rāwiri ki a ia, “Nanā,
e wehi nei tātou i konei i Hūrā, ā tērā noa ake ki
te haere ki Keira, ki ngā taua a ngā Pirihitini.”
4 Kātahi a Rāwiri ka ui anō ki a Ihowā; ā, ka
whakahokia mai te kōrero e Ihowā ki a ia,
“Whakatika, haere ki raro, ki Keira; kua hoatu
hoki ngā Pirihitini e ahau ki tōu ringa.”
5 Nā, haere ana a Rāwiri rātou ko āna tāngata ki
Keira, ā, whawhai ana ki ngā Pirihitini, ā, āia
mai ana e ia ā rātou kararehe, patua iho hoki
rātou, he nui te parekura. Nā, whakaorangia ana
ngā tāngata o Keira e Rāwiri.
6 Nā, i te rerenga o Apiātara tama a Ahimereke
ki a Rāwiri ki Keira, i maua mai e ia tētahi epora i
tōna ringa.
7 Ā, ka kōrerotia ki a Haora, kua tae a Rāwiri ki
Keira, ā, ka mea a Haora, “Kua tukua mai ia e te
Atua ki tōku ringa; ka tūtakina nei hoki ia ki roto,
i a ia ka tomo nei ki te pā whai tatau, whai
tūtaki.”
8 Nā, ka karangatia te iwi katoa e Haora ki te
whawhai, kia haere ki raro, ki Keira, ki te
whakapae i a Rāwiri rātou ko āna tāngata.
9 Nā, kua mōhio a Rāwiri e whakatakoto puku
ana a Haora i te kino mōna; ā, ka mea ia ki a
Apiātara tohunga, “Kawea mai te epora.”

10 Kātahi a Rāwiri ka mea, “E Ihowā e te Atua o
Īharaira, kua tino rongo tāu pononga e mea ana a
Haora kia haere mai ki Keira ki te whakangaro i
te pā, he mea mōku.
11 Tērā rānei e tukua ahau e ngā tāngata o
Keira ki tōna ringa? E haere mai rānei a Haora, e
pērā rānei me tā tāu pononga i rongo ai? E
Ihowā, e te Atua o Īharaira, tēnā rā, whakaaturia
mai ki tāu pononga.”
Nā, ka mea a Ihowā, “Ka haere mai anō ia.”
12 Anō rā ko Rāwiri, “Tērā rānei ngā tāngata o
Keira e tuku i a mātou, ko āku tāngata ki te ringa
o Haora?”
Nā, ka mea a Ihowā, “Ka tuku anō.”
13 Kātahi a Rāwiri ka whakatika, rātou ko āna
tāngata me te mea e ono rau ā haere atu ana i
Keira; i haere rātou i tā rātou haere noa atu. Ā,
kōrerotia ki a Haora kua rere atu a Rāwiri i Keira,
nā, kīhai ia i haere atu.

Ko Rāwiri kei roto i te Whenua Pukepuke

14 Nā, ka noho a Rāwiri ki te koraha, ki ngā
pourewa, ka noho ki te whenua pukepuke i te
koraha o Tiwhi. Ā, rapua ana ia e Haora i ngā rā
katoa; otiia kīhai ia i tukua e te Atua ki tōna
ringa.
15 Nā, kua kite a Rāwiri kua puta mai a Haora, e
whai ana kia whakamatea ia; i te koraha anō
hoki o Tiwhi a Rāwiri, i roto i te ngahere.
16 Nā, ka whakatika a Honatana tama a Haora,
ā, haere ana ki a Rāwiri ki te ngahere, ā,
whakakahangia ana e ia tōna ringa i roto i te
Atua.

17 I mea hoki ia ki a ia, “Kaua e wehi; e kore
hoki te ringa o Haora, o tōku pāpā e pono ki a
koe; ā, ko koe anō hei kīngi mō Īharaira, ko ahau
hoki ki muri i a koe; e mōhiotia ana anō tēnei e
Haora, e tōku pāpā.”
18 Nā, whakarite kawenata ana rāua i te aroaro
o Ihowā; ā, noho ana a Rāwiri i te ngahere, ko
Honatana hoki i haere ki tōna whare.
19 Kātahi ngā Tiwhi ka haere ki a Haora ki
Kipea, ka mea, “He teka ianei kei te piri a Rāwiri i
roto i a mātou, i ngā pourewa i te ngahere i
Maunga Hakira, i te taha ki te tonga o
Hehimono?”
20 Nā, tēnā rā, e te kīngi, kua hiahia rawa nei
hoki tōu ngākau ki te haere ki raro; haere ake, ā,
mā mātou te tuku i a ia ki te ringa o te kīngi.
21 Nā, ka mea a Haora, “Kia manaakitia koutou
e Ihowā; mō koutou i aroha ki ahau.
22 Nā, haere, whakatikaia rawatia, kia
mōhiotia, kia kitea, tōna wāhi e hāereere ai, i
kitea hoki ia e wai ki reira; e kōrerotia ana hoki
ki ahau he tūpato rawa ia.
23 Tirohia iho, kia mōhio hoki ki ngā piringa
katoa e piri ai ia, ka hoki mai ai ki ahau inā tino
tika, ā, ka haere tahi atu tātou. Nā, ki te mea kei
te whenua nei ia, māku ia e rapu atu i roto i ngā
mano katoa o Hūrā.”
24 Nā, whakatika ana rātou, haere ana ki Tiwhi
ki mua i a Haora; i te koraha ia o Maono a Rāwiri
rātou ko āna tāngata, i te māhia i te tonga o
Hehimono.
25 Nā, ka haere a Haora rātou ko āna tāngata ki
te rapu i a ia. Ā, ka kōrerotia ki a Rāwiri, nā, ka
haere atu ia ki raro, ki tētahi kāmaka, ā, noho

ana i te koraha o Maono. Ā, ka rongo a Haora,
nā, ka whāia e ia a Rāwiri i te koraha o Maono.
26 Nā, i tēnei taha o te maunga a Haora e haere
ana, i tērā taha hoki o te maunga a Rāwiri rātou
ko āna tāngata; ā, ka hohoro a Rāwiri te haere atu
i te wehi i a Haora; e karapotia ana hoki a Rāwiri
rātou ko āna tāngata e Haora rātou ko āna
tāngata, kia hopukia.
27 Otiia ko te taenga mai o te karere ki a Haora
hei mea, “Kia hohoro te haere mai; kua huaki
mai hoki ngā Pirihitini ki te whenua.”
28 Heoi, ka hoki atu a Haora i te whai i a Rāwiri,
ā, haere ana ki te whawhai ki ngā Pirihitini; nā
reira i huaina ai te ingoa o tērā wāhi, ko te
Kōhatu o ngā Wehewehenga.
29 Nā, haere atu ana a Rāwiri i reira, ā, noho
ana i ngā pourewa i Enekeri.

24

Ka Tohungia anō e Rāwiri a Haora hei Ora anō

1 Ā, nō te hokinga o Haora i te whai i ngā
Pirihitini, nā, ka kōrerotia te kōrero ki a ia, “Nanā,
kei te koraha o Enekeri a Rāwiri.”
2 Kātahi ka tākiritia e Haora ētahi tāngata, e toru
mano, he hunga whiriwhiri i roto i a Īharaira
katoa, ā, haere ana ki te rapu i a Rāwiri rātou ko
āna tāngata ki ngā kāmaka o ngā koati mohoao.
3 Ā, ka tae ki ngā taiepa hipi i te ara, he ana
hoki kei reira, ā, ka haere atu a Haora ki te uhi i
ōna waewae, heoi i ngā wāhi i roto rawa o te ana
a Rāwiri rātou ko āna tāngata e noho ana.
4 Nā, ka mea ngā tāngata a Rāwiri ki a ia, “Nā,
ko te rā tēnei i mea ai a Ihowā ki a koe, ‘Nanā, ka

hoatu e ahau tōu hoariri ki tōu ringa, ā, ka meatia e koe ki a ia tā tōu hinengaro e pai ai.' "
Kātahi ka whakatika a Rāwiri, ā, tapahia pukutia ana e ia te pito o te koroka o Haora.
5 Ā muri iho, ka whakawiri te ngākau o Rāwiri i roto i a ia, mōna i tapahi i te pito o te koroka o Haora.
6 Nā, ka mea ia ki āna tāngata, "Mā Ihowā ahau e ārai kei meatia tēnei mea ki tōku ariki, ki tā Ihowā i whakawahi ai, kia totoro atu tōku ringa ki a ia, ko tā Ihowā hoki ia i whakawahi ai."
7 Ko ngā kupu ēnei a Rāwiri i haukotia ai e ia āna tāngata, ā, kīhai i tukua kia whakatika ki a Haora. Nā, whakatika ana a Haora i roto i te ana, ā, haere ana i tōna ara.
8 Ka whakatika a Rāwiri i muri, ā, puta ana anō i te ana, ka karanga i muri i a Haora, ka mea, "E tōku ariki, e te kīngi." Ā, i te tirohanga o Haora ki muri i a ia, ka tuohu te mata o Rāwiri, ā, piko ana ki te whenua.
9 Nā, ka mea a Rāwiri ki a Haora, "He aha koe i whakarongo ai ki ngā kupu a te tangata ina mea, 'Kei te rapu a Rāwiri i te hē mōu'?
10 Nā, kua kite nei ōu kanohi i tēnei rā i tā Ihowā hōmaitanga i a koe ināianei ki tōku ringa i roto i te ana; ā, i kī mai ētahi kia patua koe; otiia i tohu tōku kanohi i a koe; i mea hoki ahau, 'E kore tōku ringa e totoro ki tōku ariki; ko tā Ihowā ia i whakawahi ai.'
11 Titiro mai anō hoki, e tōku pāpā, āe rā, tirohia mai te pito o tōu koroka i tōku ringa nei; tā te mea i ahau nei i tapahi ai i te pito o tōu koroka, ā, kīhai i patu i a koe. Nā, ka mōhio koe, ka kite, kāhore he kino, he tutū rānei i tōku ringa;

kāhore anō ōku hara ki a koe; heoi e whāia nei
ahau e koe kia whakamatea.
12 “Mā Ihowā e whakarite tā tāua whakawā,
mā Ihowā anō e rapu he utu mōku i a koe; ko
tōku ringa ia e kore e pā ki a koe.
13 E kī nei hoki te whakatauki onamata, ‘Nō te
hunga kino mai te kino’; nā, e kore tōku ringa e
pā ki a koe.
14 “He whai i a wai i puta mai ai te kīngi o
Īharaira? Ko wai tēnei te arumia nei e koe? He
kurī mate, he puruhi.
15 Mā Ihowā e whakarongo, e whakarite tā
tāua whakawā, māna e titiro mai, e tohe tāku
tohe, e whakaora hoki ahau i roto i tōu ringa.”
16 Ā, i te mutunga o tā Rāwiri kōrero i ēnei kupu
ki a Haora, ka mea a Haora, “Ko tōu reo tēnā, e
tāku tama, e Rāwiri?” Nā, ka puaki nui te reo o
Haora ka tangi.
17 Nā, ka mea ia ki a Rāwiri, “Tika rawa koe i
ahau; he pai hoki tāu utu ki ahau, ko tāku utu ia
ki a koe he kino.
18 Kua whakakitea mai nei hoki e koe ināianei
te pai o tāu mahi ki ahau; i tā Ihowā tukunga
putanga hoki i ahau ki tōu ringa, nā, kīhai koe i
patu i ahau.
19 Ki te tūpono hoki te tangata ki tōna hoariri,
tērā rānei ia e tukua paitia atu e ia kia haere?
Nā, mā Ihowā e hōmai te pai ki a koe hei utu mō
tāu mahi ki ahau i tēnei rā.
20 “Nā, e mōhio ana tēnei ahau ko koe pū anō
hei kīngi, ā, ka pūmau ki tōu ringa te kīngitanga o
Īharaira.
21 Nā, oatitia mai a Ihowā ki ahau e kore e
hautopea atu e koe ōku uri i muri i ahau, e kore

anō hoki e hunā e koe tōku ingoa i roto i te whare o tōku pāpā."
22 Nā, oati ana a Rāwiri ki a Haora, ā, haere ana a Haora ki tōna whare; ko Rāwiri ia rātou ko āna tāngata i haere ki te pourewa.

25

Te Matenga o Hamuera

1 Nā, ka mate a Hamuera, ā, ka huihui a Īharaira katoa ki te tangi ki a ia, ā, tanumia iho ia ki tōna whare ki Rama. Nā, ka whakatika a Rāwiri, ā, haere ana ki te koraha o Parana.

Ko Rāwiri rāua ko Apikaira

2 Ā, i Maono tētahi tangata, kei Karamere ōna taonga; he nui rawa taua tangata, e toru mano āna hipi, kotahi mano ngā koati. Heoi, kei te kutikuti tērā i āna hipi ki Karamere.
3 Nā, ko te ingoa o taua tangata ko Nāpara, ko Apikaira hoki te ingoa o tāna wahine; ā, he pai ngā whakaaro o te wahine, he mata ātaahua anō hoki; he pakeke ia te tāne, i kino hoki āna mahi; nō te whare anō ia o Karepe.
4 Ā, ka rongo a Rāwiri i te koraha kei te kutikuti a Nāpara i āna hipi.
5 Ka ungā ētahi taitama e Rāwiri, kotahi tekau; i mea hoki a Rāwiri ki ngā taitama, "Haere ki runga ki Karamere, ā, ka tae ki a Nāpara ka oha ki a ia, me te whakahua anō i tōku ingoa.
6 Ā, kia pēnei tā koutou kī atu ki taua tangata e noho ora mai nei, 'Kia mau te rongo ki a koe, kia mau te rongo ki tōu whare, kia mau te rongo ki āu mea katoa.

7 “ ‘Nā, kua rongo nei ahau he kaikutikuti āu;
nā, āu hēpara i a mātou rā, kīhai rātou i ahatia e
mātou, kīhai rawa hoki tētahi o ā rātou mea i
ngaro i ngā rā katoa o rātou ki Karamere.
8 Māu e ui ki āu taitama, ā, ka kōrerotia e rātou
ki a koe. Nā, kia manakohia ngā taitama nā e
koe; kua tae mai hoki mātou i te rā pai. Tēnā,
hōmai tā tōu ringa i tūpono ai ki āu pononga, ki
tāu tama hoki, ki a Rāwiri.’ ”
9 Nā, i te taenga o ngā tāngata a Rāwiri,
kōrerotia ana e rātou ēnei kupu katoa ki a Nāpara,
me te whakahua anō i te ingoa o Rāwiri, ā, heoi
anō tā rātou?
10 Nā, ka utu a Nāpara ki tā ngā tāngata a
Rāwiri, ka mea, “Ko wai a Rāwiri? Ko wai hoki te
tama a Hehe? He tini ngā pononga i ēnei rā e
tahuti ana i ō rātou rangatira.
11 Me tango koia e ahau tāku taro, tōku wai, me
āku mea hoki i patua nei e ahau mā āku
kaikutikuti, me hoatu mā ngā tāngata kāhore nei
e mōhiotia e ahau nō hea rānei rātou?”
12 Nā, ka tahuri ngā tāngata a Rāwiri ki tō rātou
ara, ā, hoki ana, haere ana, kōrerotia ana e rātou
ki a ia ēnei mea katoa.
13 Nā, ka mea a Rāwiri ki āna tāngata, “Whītikiria
ā koutou hoari, e tēnei, e tēnei.” Nā, whītikiria ana
e rātou tāna hoari, tāna hoari; i whītiki anō a
Rāwiri i tāna hoari. Nā, ka haere ki runga, ka
whai i a Rāwiri; tata tonu aua tāngata ki te whā
ngā rau; e rua hoki ngā rau i noho ki ngā taonga.
14 Otiia ka kōrero tētahi o ngā taitama ki a
Apikaira wahine a Nāpara ka mea, “Nanā, i
tonoa mai ētahi tāngata e Rāwiri i te koraha, ki te

oha ki tō mātou rangatira; heoi
whakatūpehupehu ana ia ki a rātou.
15 Otiia, pai rawa aua tāngata ki a mātou, kīhai
hoki i aha ki a mātou, kīhai anō i ngaro tētahi
mea a mātou i ngā rā katoa i hāereere tahi ai
mātou me rātou, i ā mātou rā i te pārae.
16 He taiepa rātou ki a mātou i te pō, i te ao, i
ngā rā katoa i tata ai mātou ki a rātou, i a mātou e
tiaki ana i ngā hipi.
17 Tēnā rā, māu e whakaaro, e titiro ki tāu e
mea ai; kua takoto hoki he kino mō tō mātou
rangatira, rātou ko tōna whare katoa; koia rawa
hoki kia tama ia nā Periara, kāhore tētahi e āhei
te kōrero ki a ia."

18 Nā, hohoro tonu a Apikaira, maua atu ana e
ia he taro e rua rau, he wāina e rua ngā ipu, he
hipi e rima, he mea kua oti te taka, he kānga
pāhūhū e rima ngā mēhua, he tautau karepe
maroke kotahi rau, he papa piki e rua rau, he
mea whakawaha ki te kāihe.
19 Nā, ka mea ia ki āna taitama, "Hoake ki mua
i ahau; tēnā ahau te haere atu nā i muri i a
koutou." Kīhai hoki i kōrerotia e ia ki tāna tahu, ki
a Nāpara.

20 Nā, i a ia e haere atu ana i runga i tōna
kāihe, ā, e heke atu ana i te wāhi ruru o te
maunga, nā, ko Rāwiri rātou ko āna tāngata e
heke mai ana, e tika mai ana ki a ia; nā, pono
tonu atu ia ki a rātou.
21 Heoi, kua kī a Rāwiri, "Maumau tiaki noa
ahau i ngā mea katoa a tēnei korokē i te koraha,
kāhore rawa hoki tētahi o āna mea katoa i ngaro;
nā, utua mai ana e ia te pai ki te kino.

22 Kia meatia tēnei e te Atua ki ngā hoariri o
Rāwiri me ētahi mea anō hoki, ki te waiho e ahau
o āna mea katoa i te aonga ake kia kotahi nei
tamaiti tāne."
23 Nā, i te kitenga o Apikaira i a Rāwiri, hohoro
tonu ia, marere ana ki raro i te kāihe, tāpapa ana
i te aroaro o Rāwiri, me te piko anō ki te whenua.
24 Nā, ka takoto ia ki ōna waewae, ā, ka mea,
"Hei runga i ahau, e tōku ariki, hei runga i ahau
te kino; nā, kia kōrero tāu pononga wahine ki ōu
taringa, whakarongo mai hoki ki ngā kupu a tāu
pononga.
25 Kaua te ngākau o tōku ariki e mea ki tēnei
tangata a Periara, ki a Nāpara; ko tōna ingoa
hoki, ko ia, rite tahi; ko Nāpara tōna ingoa; kei a
ia anō te wairangi. Ko ahau ia, ko tāu pononga
wahine, kīhai i kite i ngā taitama a tōku ariki i
tonoa ake rā e koe.
26 "Nā, e tōku ariki, e ora ana a Ihowā, e ora
ana hoki tōu wairua, i a Ihowā kua pupuri nei i
a koe i te hara o te whakaheke toto, kei pā tōu
ringa ake ki te rapu utu, kia rite āianei ki a
Nāpara ōu hoariri, me te hunga e rapu ana i te
hē mō tōku ariki.
27 Nā, ko tēnei manaakitanga i kawea mai nei
e tāu pononga ki tōku ariki, tukua kia hoatu ki
ngā taitama i raro i ngā waewae o tōku ariki.
28 "Tēnā rā, whakarērea noatia iho te kino a tāu
pononga wahine; he mea kua takoto rawa tā
Ihowā whakapūmau i te whare o tōku ariki; e
whawhai ana hoki tōku ariki i ngā whawhai a
Ihowā; ā, e kore e mau tētahi hē ōu i ōu rā katoa.
29 Ahakoa whakatika mai tētahi tangata ki te
whai i a koe, ki te rapu i tōu wairua, heoi ka

paiherea te wairua o tōku ariki ki roto ki te paihere ora ki a Ihowā, ki tōu Atua; ko ngā wairua ia o ōu hoariri ka piua atu me te mea nō waenga pū i te kōtaha.

30 “Ā tēnei ake, kei tā Ihowā meatanga ki tōku ariki i ngā mea katoa i kōrerotia e ia hei pai mōu, ā, ka whakatūria koe e ia hei rangatira mō Īharaira.
31 Nā, e kore tēnei e waiho hei whakapōuri mōu, hei whakararu rānei mō te ngākau o tōku ariki, arā tāu whakaheke noa i te toto, te rapu rānei a tōku ariki i te utu mōna ake. E puta rāia tā Ihowā pai ki tōku ariki, nā, kia mahara ki tāu pononga wahine.”

32 Nā, ka mea a Rāwiri ki a Apikaira, “Kia whakapaingia a Ihowā, te Atua o Īharaira, nāna nei koe i tono mai i tēnei rā ki te whakatau i ahau.
33 Kia whakapaingia anō tōu whakaaro tika, kia whakapaingia anō koe, mōu i pupuri i ahau i tēnei rā i te hara o te whakaheke toto, i te rapu utu hoki a tōku ringa ake.
34 Nā, e ora ana a Ihowā, te Atua o Īharaira, nāna nei ahau i pupuri kei kino ki a koe, me i kāhore koe i hohoro te haere mai ki te whakatau i ahau, inā, kīhai i toe ki te awatea āpōpō tētahi mea a Nāpara kia kotahi nei tamaiti tāne.”

35 Heoi, ka tangohia e Rāwiri i tōna ringa ngā mea i kawea mai e ia ki a ia, ā, ka mea ki a ia, “Haere i runga i te rangimārie ki tōu whare; titiro, kua whakarongo nei ahau ki tōu reo, kua whakapai hoki ki a koe.”

36 Nā, haere ana a Apikaira ki a Nāpara, ā, i te
mea hākari tērā i roto i tōna whare, koia anō kei
te hākari a te kīngi, ā, koa ana te ngākau o Nāpara
i roto i a ia, he nui hoki tōna haurangi. Nā, kīhai
i kōrerotia e ia tētahi mea ki a ia, ahakoa iti,
ahakoa rahi, ā, mārama noa te ata.
37 Ā, i te ata i te mea ka kore atu te wāina i a
Nāpara, nā, kōrerotia ana e tāna wahine ki a ia
ēnei mea katoa; nā, mate iho tōna ngākau i roto i
a ia, heoi kua rite ia ki te kōhatu.
38 Ā, ka tekau ngā rā, ka patua a Nāpara e
Ihowā, ā, ka mate.

39 Ā, nō te rongonga o Rāwiri kua mate a
Nāpara, ka mea ia, "Kia whakapaingia a Ihowā i
tohe nei i te tohe ki a Nāpara mō tōku tāwainga; i
pupuri nei i tāna pononga kei kino, ā,
whakahokia atu ana e Ihowā te kino a Nāpara ki
runga ki tōna mātenga ake."

Nā, ka tono tāngata a Rāwiri ki te kōrero ki a
Apikaira, ki te tiki i a ia hei wahine māna.
40 Ā, i te taenga o ngā tāngata a Rāwiri ki a
Apikaira ki Karamere, ka kōrero ki a ia, ka mea,
"I tonoa mai mātou e Rāwiri ki te tiki mai i a koe
hei wahine māna."

41 Nā, ka whakatika tērā, ā, piko ana tōna mata
ki te whenua, ka mea, "Tēnei tāu pononga hei
pononga wahine, hei horoi i ngā waewae o ngā
tāngata a tōku ariki."
42 Nā, hohoro ana a Apikaira, ā, whakatika
ana, eke ana ki te kāihe; tokorima hoki āna kōtiro
i haere tahi me ia; nā, aru ana ia i ngā karere a
Rāwiri, ā, ka waiho hei wahine māna.

43 I tangohia anō e Rāwiri a Ahinoama o
Ietereere; ā, ka waiho rāua tokorua hei wāhine
māna.
44 Heoi, kua hoatu e Haora a Mikara tāna
tamāhine, te wahine a Rāwiri, ki a Parati tama a
Raihi, o Karimi.

26

Ka Tohungia anō e Rāwiri a Haora, he mea Tuarua

1 Nā, ka haere ngā Tiwhi ki a Haora ki Kipea,
ka mea, “He teka ianei kei te piri a Rāwiri ki
Maunga Hakira, ki te wāhi e anga ana ki
Hehimono?”
2 Kātahi a Haora ka whakatika, ā, haere ana ki
raro, ki te koraha o Tiwhi, e toru hoki mano āna
tāngata, he hunga whiriwhiri i roto i a Īharaira,
ki te rapu i a Rāwiri i te koraha o Tiwhi.
3 Ā, i noho a Haora ki Maunga Hakira, ki tērā e
anga ana ki Hehimono, ki te huarahi; ko Rāwiri
ia i noho ki te koraha; ā, ka kite ia kua tae atu a
Haora ki te koraha ki te whai i a ia,
4 nā, tonoa ana ētahi tūtei e Rāwiri, ā, ka mōhio
ia he tino tika te haerenga mai o Haora.
5 Nā, ka whakatika a Rāwiri, ā, ka haere ki te
wāhi i puni ai a Haora. Nā, ka titiro a Rāwiri ki te
takotoranga o Haora rāua ko Āpanēre tama a
Nere, ko te rangatira o tāna ope. Nā, kei te takoto
a Haora i te parepare, i tētahi taha anō hoki ōna,
i tētahi taha, te puninga o te iwi.
6 Nā, ka oho a Rāwiri ki a Ahimereke Hiti rāua
ko Āpihai tama a Teruia, ko te teina o Ioapa, ka
mea, “Ko wai e haere hei hoa mōku ki raro, ki a
Haora ki te puni rā?”
Ka mea a Āpihai, “Ko tāua e haere.”

7 Nā, ko te haerenga o Rāwiri rāua ko Āpihai ki
te iwi i te pō; nā, kei te takoto tērā a Haora i te
parepare me tāna tao pou rawa ki te whenua i te
taha o tōna urunga; i tētahi taha ōna, i tētahi taha
ko Āpanēre hoki rātou ko te iwi e takoto ana.
8 Kātahi a Āpihai ka mea ki a Rāwiri, “Kua tukua
pūtia e te Atua tōu hoariri ināianei ki tōu ringa;
nā, kia kotahi tāku werohanga i a ia āianei ki te
tao, titi pū ki te whenua; e kore anō e tuaruatia.”
9 Anō rā ko Rāwiri ki a Āpihai, “Kaua ia e
whakangaromia; ko wai hoki e harakore ki te
totoro tōna ringa ki tā Ihowā i whakawahi ai?”
10 I mea anō a Rāwiri, “E ora ana a Ihowā, mā
Ihowā ia e patu; tērā e tae mai tōna rā e mate ai;
ka uru rānei ia ki te whawhai, ā, ka ngaro.
11 Mā Ihowā e ārai kei totoro tōku ringa ki tā
Ihowā i whakawahi ai. Engari, tangohia te tao i
tōna urunga, me te ipu wai, ā, kia haere tāua.”
12 Heoi, tangohia ana e Rāwiri te tao me te ipu
wai i te urunga o Haora; ā, haere ana rāua; kīhai
hoki tētahi i kite, kīhai i mōhio, kīhai hoki i oho, i
te moe katoa hoki rātou; nā Ihowā hoki i mea kia
au tā rātou moe.
13 Kātahi a Rāwiri ka haere ki tērā taha, ā, tū
ana i runga i te tihi o tētahi puke i tawhiti; he nui
te takiwā atu ki a rātou.
14 Nā, ka karanga a Rāwiri ki te iwi, ki a
Āpanēre hoki tama a Nere, ka mea, “E kore rānei
koe e ō mai e Āpanēre?”

Kātahi ka whakahokia e Āpanēre, “Ko wai koe e
karanga mai nā ki te kīngi?”

15 Nā, ka mea a Rāwiri ki a Āpanēre, “He teka
ianei he toa koe, ko wai hoki hei rite mōu i roto i

a Īharaira? He aha koe tē tiaki ai i tōu ariki, i te kīngi? I haere atu hoki tētahi o te iwi ki te whakangaro i te kīngi, i tōu ariki.

16 Ehara tēnei i te mea pai i meatia nei e koe. E ora ana a Ihowā, ka tika te mate mō koutou, kīhai hoki i tiaki i tō koutou ariki, i tā Ihowā i whakawahi ai. Nā, tirohia kei hea te tao a te kīngi me te ipu wai i tōna urunga?"

17 Nā, kua mōhio a Haora ki te reo o Rāwiri, ā, ka mea, "Nōu tēnā reo, e tāku tama, e Rāwiri?"

Anō rā ko Rāwiri, "Nōku te reo, e tōku ariki, e te kīngi."

18 I mea anō ia, "Nā te aha tēnei whai a tōku ariki i tāna pononga, i aha hoki ahau? He aha hoki te hē o tōku ringa?

19 Tēnā rā, kia rongo mai tōku ariki te kīngi ki ngā kupu a tāna pononga. Ki te mea nā Ihowā koe i whakaoho kia tahuri mai ki ahau, kia manako mai ia ki te whakahere; tēnā ko tēnei, nā ngā tama a te tangata, kia kangā rātou i te aroaro o Ihowā; mō rātou i pei nei i ahau kei tata ki tō Ihowā wāhi tupu, mō te kī mai, 'Haere, e mahi ki ngā atua kē.'

20 Tēnā rā, kaua ōku toto e maringi ki te whenua i tawhiti atu i te aroaro o Ihowā; i haere mai hoki te kīngi o Īharaira ki te rapu i tētahi puruhi, me te mea ko tētahi e whai ana i te pātiri i runga i ngā maunga."

21 Nā, ka mea a Haora, "Kua hara ahau; hoki atu, e tāku tama, e Rāwiri; e kore hoki ahau e mahi i te kino ki a koe ā muri ake nei, nō te mea he taonga nui ki tōu whakaaro tōku wairua ināianei. Nanā, he mahi kūware tāku, nui atu tōku hē."

22 Nā, whakahoki a Rāwiri, ka mea, “Nanā, te
tao nei, e te kīngi! Tukua mai nei tētahi o ngā
taitamariki kia haere mai ki te tiki.
23 Ā, mā Ihowā e hoatu ki ia tangata, ki ia
tangata tōna tika me tōna pono; kua hōmai nei
hoki koe e Ihowā i tēnei rā ki tōku ringa, ā, kīhai
ahau i pai kia totoro tōku ringa ki tā Ihowā i
whakawahi ai.
24 Nanā, kua nui nei tōu ora ki tāku tirohanga
atu i tēnei rā, kia pērā anō hoki te nui o tōku ora
ki tā Ihowā titiro, ā, kia whakaorangia ahau e ia
i ngā mate katoa.”
25 Kātahi a Haora ka mea ki a Rāwiri, “Kia
manaakitia koe, e tāku tama, e Rāwiri; ka oti rā i
a koe ngā mahi nunui, ā, he pono ka puta tōu
mana.”
Heoi, haere ana a Rāwiri i tōna huarahi; ā, hoki
ana a Haora ki tōna wāhi.

27

Ko Rāwiri kei Waenganui i ngā Pirihitini

1 Nā, ka mea a Rāwiri i roto i tōna ngākau,
“Kātahi ahau ka ngaro i te ringa o Haora a tētahi
rā. Kāhore atu he mea pai mōku i te hohoro o
tōku mawhiti atu ki te whenua o ngā Pirihitini,
kia ngākaukore ai a Haora ki te rapu anō i ahau i
ngā rohe katoa o Īharaira; pēnei ka mawhiti atu
ahau i roto i tōna ringa.”
2 Nā, whakatika ana a Rāwiri, ā, haere ana
rātou ko ōna hoa e ono rau ki a Ākihi tama a
Maoko, ki te kīngi o Kāta.
3 Nā, ka noho a Rāwiri ki a Ākihi ki Kāta, a ia me
āna tāngata, me te whare anō o tēnei, o tēnei, a
Rāwiri hoki rātou ko āna wāhine tokorua, ko

Ahinoama o Ietereere, ko Apikaira o Karamere, wahine a Nāpara.

4 Ā, ka kōrerotia ki a Haora, kua rere a Rāwiri ki Kāta, nā, mutu ake tāna rapu i a ia.

5 Nā, ka mea a Rāwiri ki a Ākihi, “Ki te mea kua manakohia nei ahau e koe, kia hōmai e rātou tētahi wāhi ki ahau i roto i tētahi o ngā pā i te koraha, hei nohoanga mōku; he aha hoki tāu pononga i noho ai ki a koe i roto i te pā kīngi?”

6 Nā, ka hōmai e Ākihi ki a ia i taua rā a Tikiraka; nā reira ngā kīngi o Hūrā i whiwhi ai ki Tikiraka ā mohoa noa nei.

7 Nā, ko te maha o ngā rā i noho ai a Rāwiri ki te whenua o ngā Pirihitini, kotahi tau, e whā marama.

8 Kātahi a Rāwiri ka haere, rātou ko āna tāngata, ka whakaeke i ngā Kehuri, i ngā Kireti, i ngā Amareki; ko ērā hoki ngā iwi kua noho noa ake ki tērā whenua i tōu haerenga ki Huru ā te whenua o Īhipa atu ana.

9 Nā, patua iho e Rāwiri tērā whenua; kīhai hoki i whakaorangia tētahi tāne, wahine rānei; ā, tangohia ana e ia ngā hipi, ngā kau, ngā kāihe, ngā kāmera, me ngā kākahu, ā, hoki ana, haere ana ki a Ākihi.

10 Nā, ka mea a Ākihi, “Ko hea i whakaekea e koutou i tēnei rā?” Anō rā ko Rāwiri, “Ko te tonga o Hūrā, ko te tonga o ngā Ierameeri, ko te taha anō ki te tonga o ngā Keni.

11 Kīhai hoki i whakaorangia e Rāwiri tētahi tāne, wahine rānei, hei kawe i a rātou ki Kāta;” i mea hoki, “Kei kōrero rātou i tā tātou, kei mea, ‘I pēnei a Rāwiri.’ ” Ā, ko tāna hanga anō tēnei i ngā

rā katoa i noho ai ia ki te whenua o ngā Pirihitini.
12 Nā, whakapono tonu a Ākihi ki tā Rāwiri, ā, ka mea, “Kua tino mea rawa ia i a ia kia whakariharihangia e tōna iwi, e Īharaira; nā reira hei tangata tūturu ia māku, ake ake.”

28

Ka Kōrero a Haora ki te Wairua o Hamuera

1 Nā, i aua rā kua huihuia e ngā Pirihitini ā rātou taua mō te pakanga, hei whawhai ki a Īharaira. Nā, ka mea a Ākihi ki a Rāwiri, “Kia tino mōhio koe me haere tahi tāua ki te whawhai, koutou ko āu tāngata.”

2 Anō rā ko Rāwiri ki a Ākihi, “Mā reira koe ka mōhio ai ki ngā mahi a tāu pononga.”

Ā, ka mea a Ākihi ki a Rāwiri, “Koia ahau ka mea nei i a koe hei tiaki mō tōku upoko i ngā rā katoa.”

3 Nā, kua mate a Hamuera, kua uhungatia hoki e Īharaira katoa, kua tanumia ki Rama, ki tōna pā ake. Kua whakakorea atu hoki e Haora i te whenua te hunga i ngā waka atua, i ngā rapa māori hoki.

4 Nā, ka huihui ngā Pirihitini, ā, haere mai ana, puni ana ki Huneme; i huihuia anō e Haora a Īharaira katoa, ā, puni ana ki Kiripoa.

5 Ā, nō te kitenga o Haora i te taua a ngā Pirihitini, ka wehi, tūiri rawa tōna ngākau.

6 Nā, i te uinga a Haora ki a Ihowā, hore rawa he kupu a Ihowā i whakahokia mai ki a ia, e ngā moe, e ngā Urimi, e ngā poropiti rānei.

7 Kātahi a Haora ka mea ki āna tāngata, “Rapua māku tētahi wahine he atua māori tōna kia haere ahau ki a ia ki te rapu tikanga i a ia.”

Anō rā ko āna tāngata ki a ia, “Tērā tētahi wahine he atua māori tōna, kei Eneroro.”

8 Nā, ka whakaahua kē a Haora i a ia, ā, kākahu ana i ētahi kākahu kē, haere ana ia me āna tāngata tokorua; ka tae ki taua wahine i te pō, ka mea atu ia, “Tēnā koa, hirihiria te atua māori, ā, whakaputaina ake ki ahau tāku e kī atu ai.”

9 Nā, ka mea taua wahine ki a ia, “Ha, kua mōhio anō koe ki tā Haora i mea ai, ki tāna hautopenga atu i te hunga atua māori, i ngā rapa māori, o te whenua nei. He aha rā koe i mea māhanga mai ai mō tōku wairua, kia mate ai ahau?”

10 Nā, ka oatitia a Ihowā e Haora ki a ia, i mea ia, “E ora ana a Ihowā, e kore tētahi hē e pā ki a koe mō tēnei mea.”

11 Kātahi te wahine ka mea, “Ko wai kia whakaputaina ake e ahau ki a koe?”

Anō rā ko ia, “Ko Hamuera tāu e whakaputa ake ai ki ahau.”

12 Ā, nō te kitenga o te wahine i a Hamuera, nui atu tōna reo ki te hāmama; ā, ka kōrero te wahine ki a Haora, ka mea, “He aha koe i tinihanga ai ki ahau? Ko Haora hoki koe.”

13 Nā, ka mea te kīngi ki a ia, “Kaua e wehi; i kite hoki koe i te aha?”

Nā, ka mea te wahine ki a Haora, “Kei te kite ahau i tētahi atua e haere ake ana i te whenua.”

14 Anō rā ko tērā ki a ia, “He āhua aha tōna?”

Ka mea ia, “He koroheke te haere ake nei; he koroka hoki te kākahu.”

Nā, ka mōhio a Haora ko Hamuera. Tuohu ana tōna mata ki te whenua, piko ana ia.

15 Nā, ka mea a Hamuera ki a Haora, “He aha koe i whakaohooho ai i ahau, i mea ai kia haere ake ahau?”

Anō rā ko Haora, “Nui atu tōku mate; e whawhai ana hoki ngā Pirihitini ki ahau, ā, kua mahue ahau i te Atua, kāhore ake hoki he kupu āna e whakahokia mai ki ahau e ngā poropiti, e ngā moe rānei; koia ahau i karanga ai ki a koe, hei ako i ahau ki tāku e mea ai.”

16 Kātahi a Hamuera ka mea, “He aha rā koe i ui ai ki ahau, kua mahue nei hoki koe i a Ihowā, hei hoariri anō ia ki a koe?

17 Nā, kua meatia e Ihowā mōna ake tāna i whakapuakina e ahau; kua haea atu hoki te kīngitanga i tōu ringa, kua hoatu ki tōu hoa, arā ki a Rāwiri.

18 Mōu kīhai i rongo ki te reo o Ihowā, kīhai i whakaputa i tōna riri āritarita ki a Amareke; nā reira a Ihowā i mea ai i tēnei mea ki a koe i tēnei rā.

19 Ko tēnei, ka hoatu anō a Īharaira Ihowā me koe hoki ki te ringa o ngā Pirihitini, ā, āpōpō koutou ko āu tama tae ake ai ki ahau. Ā, ka hoatu e Ihowā te taua a Īharaira ki te ringa o ngā Pirihitini.”

20 Kātahi ka hinga tonu iho a Haora, tōna roa katoa ki te whenua, nui rawa hoki tōna wehi mō ngā kupu a Hamuera; kāhore anō he kaha i roto i a ia; kīhai hoki ia i kai taro noa pau noa taua rā, pau noa taua pō.

21 Nā, ka haere taua wahine ki a Haora; ā, ka kite e pororaru rawa ana ōna whakaaro, ka mea ki a ia, “Nanā, kua whakarongo nei tāu ononga

ki tōu reo, ā, whakamomori ana ahau ki te mate, whakarongo ana ahau ki āu kupu i kōrerotia e koe ki ahau.
22 Nā, tēnā, whakarongo mai hoki āianei ki te reo o tāu pononga, kia whakatakotoria e ahau tētahi wāhi taro ki tōu aroaro; me kai anō koe, kia whai kaha ai koe ina haere i tōu huarahi."
23 Otiia i whakakāhore ia, i mea, "E kore ahau e kai."
Heoi, tohea ana ia e āna tāngata rātou ko te wahine; nā, ka rongo ia ki tō rātou reo, ā, whakatika ake ana i te whenua, noho ana ki runga ki te moenga.
24 Nā, he kūao kau tā taua wahine i te whare, he mea whāngai. Nā, hohoro tonu tāna patu, tīkina ana e ia he parāoa, pokepokea ana, tunua iho e ia ētahi keke rēwenakore.
25 Kawea mai ana e ia ki te aroaro o Haora, ki te aroaro anō o āna tāngata. Nā, kai ana rātou, ā, whakatika ana, haere atu ana i taua pō.

29

Ka Whakahoea a Rāwiri e ngā Pirihitini

1 Nā, ka huihuia e ngā Pirihitini ā rātou taua katoa ki Apeke, i te noho hoki a Īharaira ki te puna i Ietereere.
2 Ā, ka haere ngā rangatira o ngā Pirihitini me ō rātou rau, me ō rātou mano, ka haere atu anō a Rāwiri rātou ko āna tāngata, me Ākihi, i te hiku.
3 Kātahi ngā rangatira o ngā Pirihitini ka mea, "He aha tā ēnei Hiperu i konei?"
Anō rā ko Ākihi ki ngā rangatira o ngā Pirihitini, "Ehara ianei tēnei i a Rāwiri, i te

tangata a Haora kīngi o Īharaira i noho nei ki
ahau i ēnei rā, i ēnei tau rānei, ā, kāhore ahau i
kite i tētahi hē ōna, o te rā anō i riro mai ai ia ki
ahau ā mohoa noa nei?”
4 Otiia, ka riri ngā rangatira o ngā Pirihitini ki
a ia, ā, ka mea ngā rangatira o ngā Pirihitini ki a
ia, “Whakahokia tēnei tangata kia hoki ki te wāhi
i whakaritea e koe mōna; ā, kaua ia e haere tahi
tātou ki te whawhai; kei whawhai ia ki a tātou i
te tatauranga; he aha hoki tāna mea hei
whakamārie mō tōna rangatira? He teka ianei ko
ngā upoko o ēnei tāngata?
5 Ehara ianei tēnei i a Rāwiri i waiata rā rātou
tētahi ki tētahi, i ngā kanikani, i mea rā,

‘Nā Haora āna mano i patu,
nā Rāwiri ko āna tekau mano’?”

6 Kātahi a Ākihi ka karanga ki a Rāwiri, ka mea
ki a ia, “E ora ana a Ihowā, tika tonu tāu, pai
tonu hoki ki tāku titiro tōu haerenga atu me tōu
haerenga mai i a tāua nei i te ope. Kāhore nei
hoki i mau i ahau tētahi hē ōu, o te rā anō i haere
mai ai koe ki ahau ā taea noatia tēnei rā. Otiia ki
te titiro a ngā rangatira kāhore ōu pai.
7 Nā, hoki atu āianei, haere hoki i runga i te
rangimārie; kei kino tāu mahi ki te titiro a ngā
rangatira o ngā Pirihitini.”

8 Nā, ka mea a Rāwiri ki a Ākihi, “I aha hoki
ahau? Ko te aha hoki a tāu pononga i kitea e koe,
o te rā i noho ai ahau ki tōu aroaro ā taea noatia
tēnei rā, ka kore ai ahau e haere ki te whawhai
ki ngā hoariri o tōku ariki, o te kīngi?”

9 Nā, ka whakahoki a Ākihi, ka mea ki a Rāwiri,
“E mōhio ana anō ahau he pai koe ki tāku titiro,
rite tonu anō ki te anahera a te Atua. Otiia, ko

ngā rangatira o ngā Pirihitini hei kī mai, ‘Kaua tēnei e haere tahi tātou ki te whawhai.’
10 Heoi, maranga wawe i te ata, me ngā tāngata anō a tōu ariki i haere tahi mai nei koutou, ā, ka maranga wawe koutou i te ata, ka mārama, haere.”
11 Heoi, ka maranga wawe a Rāwiri, rātou ko āna tāngata, ā, haere ana i te ata, hoki ana ki te whenua o ngā Pirihitini. Ko ngā Pirihitini ia i haere ki runga, ki Ietereere.

30

Te Pakanga ki ngā Amareki

1 Ā, nō ka tae a Rāwiri rātou ko āna tāngata ki Tikiraka i te toru o ngā rā, nā, kua huaki ngā Amareki ki te tonga, ki Tikiraka anō. Patua ana a Tikiraka e rātou, tahuna ake ki te ahi;
2 whakaraua ana hoki e rātou ngā wāhine me ngā mea o reira, te iti, te rahi; kīhai i whakamatea tētahi, engari i kāhakina atu, ā, haere ana i tō rātou ara.
3 Heoi, i te taenga o Rāwiri rātou ko āna tāngata ki te pā, kua oti te tahu ki te ahi, ā, kua whakaraua atu ā rātou wāhine, ā rātou tama, ā rātou tamāhine.
4 Kātahi ka puaki te reo o Rāwiri rātou ko āna tāngata, tangi ana rātou, ā, kāhore noa ō rātou kaha ki te tangi.
5 I riro whakarau anō ngā wāhine tokorua a Rāwiri, a Ahinoama o Ietereere, rāua ko Apikaira wahine a Nāpara o Karamere.
6 Nā, mamae rawa a Rāwiri, nō te mea i kupukupu te nuinga kia ākina ia ki te kōhatu; i

mamae hoki te ngākau o te iwi katoa, o tērā, o tērā, ki ā rātou tama, ki ā rātou tamāhine. Ko Rāwiri ia i whakapakari i a ia i roto i a Ihowā, i tōna Atua.

7 Nā, ka mea a Rāwiri ki a Apiātara tohunga, tama a Ahimereke, “Tēnā, maua mai te epora ki ahau.” Nā, maua ana te epora e Apiātara ki a Rāwiri.

8 Nā, ka ui a Rāwiri ki a Ihowā, ka mea, “Ki te whai ahau i tēnei taua e mau rānei rātou i ahau?”

Nā, ka mea ia, “Whāia; ka mau pū hoki rātou i a koe, ā, ka riro katoa mai āu i a koe.”

9 Heoi, haere ana a Rāwiri rātou ko āna tāngata e ono rau, kua tae ki te awa, ki Pehoro, ki te wāhi i noho ai te hunga i mahue iho.

10 Otiia whai tonu ana a Rāwiri rātou ko ngā tāngata e whā rau; e rua hoki ngā rau i noho; i ruha rawa hoki, tē whiti ai i te awa, i Pehoro.

11 Nā, ka tūpono atu rātou ki tētahi tangata o Īhipa i te pārae, ā, kawea ana ia ki a Rāwiri. Nā, ka hoatu he taro māna, ā, kai ana ia; i whakainu anō rātou i a ia ki te wai.

12 I hoatu anō e rātou tētahi wāhi o te keke piki me ētahi tautau karepe e rua. Nā, ka kai ia, ā, ka hoki tōna wairua ki a ia; e toru hoki ngā rā, e toru ngā pō ōna kīhai nei ia i kai i te kai, kīhai i inu i te wai.

13 Nā, ka mea a Rāwiri ki a ia, “Nā wai koe? Nō hea hoki koe?”

Anō rā ko ia, “He tamaiti ahau nō Īhipa, he pononga nā tētahi Amareki; i whakarērea hoki ahau e tōku ariki, he pānga nōku e te mate ka toru ēnei rā.

14 I huakina e mātou te tonga o ngā Kereti, me
te wāhi i a Hūrā, me te tonga o Karepe; i tahuna
anō e mātou a Tikiraka ki te ahi."
15 Nā, ka mea a Rāwiri ki a ia, "E taea rānei
ahau te kawe e koe ki raro ki te ope rā?"
Anō rā ko ia, "Oati mai ki ahau ki te Atua hoki,
e kore ahau e whakamatea e koe, e kore e tukua
ki ngā ringa o tōku rangatira, ā, ka kawea koe e
ahau ki raro ki taua ope."
16 Ā, nō tāna kawenga i a ia ki raro, kua wawā
noa atu rātou ki te mata o te whenua katoa, e kai
ana, e inu ana, e kanikani ana, mō ngā taonga
nui katoa, taonga parakete, i riro i a rātou i te
whenua o ngā Pirihitini, i te whenua hoki o
Hūrā.
17 Nā, patua iho rātou e Rāwiri i te pūaotanga ā
taea noatia te ahiahi o te aonga ake. Kīhai hoki
tētahi o rātou i mawhiti, heoi anō ko ētahi
taitamariki e whā rau i eke ki ngā kāmera, ā,
rere ana.
18 I riro anō hoki i a Rāwiri ngā mea katoa i
tangohia e ngā Amareki; i riro anō i a Rāwiri āna
wāhine tokorua.
19 Kīhai hoki i ngaro tētahi o ā rātou mea; te iti,
te rahi, ngā tama, ngā tamāhine, ngā taonga
parakete, ngā mea katoa i tangohia e rātou; i
hoki katoa mai i a Rāwiri.
20 I mau anō i a Rāwiri ngā hipi katoa me ngā
kāhui; ā, ka ārahina e rātou i mua i ērā atu
kararehe, i mea, "Ko te taonga parakete tēnei a
Rāwiri."
21 Ā, ka tae a Rāwiri ki ngā tāngata e rua rau i
ruha nei, kīhai nei i aru i a Rāwiri, i meinga rā kia
noho ki te awa, ki Pehoro. Ka puta rātou ki te

whakatau i a Rāwiri, ki te whakatau hoki i te iwi i a ia; ā, ka tata a Rāwiri ki aua tāngata, ka oha ia ki a rātou.
22 Kātahi ka oho ake te hunga kino katoa, ngā tāngata o Periara i roto i te hunga i haere tahi rātou ko Rāwiri, ka mea, “Kīhai rātou i haere tahi tātou, nā, e kore e hoatu ki a rātou ētahi o ngā taonga i riro mai i a tātou. Heoi anō, ko te wahine me ngā tamariki a tēnei, a tēnei, nā, mā rātou e ārahi atu, e haere.”
23 Kātahi a Rāwiri ka mea, “Kaua e pēnā, e ōku tēina, ki tā Ihowā i hōmai ai ki a tātou; nāna nei hoki tātou i tiaki, ā, hōmai ana e ia ki ō tātou ringa taua ope i haere ake rā ki a tātou.
24 Ko wai hoki hei whakarongo ki tēnei mea a koutou? Ko te wāhi hoki a te tangata i haere ki te whawhai kia rite ki te wāhi a te tangata i noho ki ngā mea; kia rite tonu te wāhi mā rātou.”
25 Nā, waiho tonu iho e ia tēnā hei tikanga, hei ritenga mō Īharaira nō taua rangi ā tuku iho ki tēnei rā.
26 Ā, i te taenga o Rāwiri ki Tikiraka, ka tonoa e ia ētahi o ngā taonga ki ngā kaumātua o Hūrā, ki ōna hoa, ā, ka mea, “Tēnā tētahi manaaki mō koutou nō ngā taonga a ngā hoariri o Ihowā”;
27 ki ngā tāngata hoki o Pētēre, ki o Rāmoto ki te tonga, ki ērā hoki i Iatiri;
28 ki o Aroere, ki o Hipimoto, ki o Ehetemoa,
29 ki o Rakara, ki o ngā pā o ngā Ierameeri, ki o ngā pā o ngā Keni;
30 ki o Horema, ki o Korahana, ki o Ataka,
31 ki o Heperona, ki o ngā wāhi katoa i hāereere ai a Rāwiri rātou ko āna tāngata.

31

Te Matenga o Haora rātou ko āna Tama (1 Whakapapa 10.1-12)

1 Nā, kua whawhai ngā Pirihitini ki a Īharaira,
ā, ka whati ngā tāngata o Īharaira i te aroaro o
ngā Pirihitini, ā, hinga ana, mate rawa, i
Maunga Kiripoa.
2 Nā, ka whāia e ngā Pirihitini a Haora rātou ko
āna tama, ā, patua iho e ngā Pirihitini a
Honatana rātou ko Apinarapa, ko Marikihua,
ngā tama a Haora.
3 Nā, ka nui haere te whawhai ki a Haora, ā,
ka mau ia i ngā kaikōpere; nui rawa tōna tūnga i
ngā kaikōpere.
4 Kātahi a Haora ka mea ki tāna kaimau patu,
“Unuhia tāu hoari, werohia hoki ahau; kei haere
mai tēnei hunga kokotikore, ā, ka wero i ahau,
ka whakatupu kino i ahau.”
Otiia kīhai i pai tāna kaimau patu; he nui hoki
nō tōna hopohopo. Nā reira ka mau a Haora ki
tāna hoari, hinga iho ki runga.
5 Ā, nō te kitenga o tāna kaimau patu, kua
mate a Haora, ka hinga hoki ia ki tāna hoari, ā,
mate tahi ana rāua.
6 Heoi, kotahi tonu te matenga o Haora rātou
ko āna tama tokotoru, ko tāna kaimau patu, me
āna tāngata katoa i taua rā anō.
7 Ā, nō te kitenga o ngā tāngata o Īharaira i tērā
taha o te raorao, i tāwāhi anō o Horano, kua
whati ngā tāngata o Īharaira, ā, kua mate a Haora
rātou ko āna tama, whakarērea ake e rātou ngā

pā, ā, rere ana; nā, ka haere ngā Pirihitini nohoia iho.
8 Ā, i te aonga ake, i te haerenga o ngā Pirihitini ki te muru i te hunga i patua, nā, ka kitea e rātou a Haora rātou ko āna tama tokotoru e takoto ana i Maunga Kiripoa.
9 Nā, tapahia ana e rātou tōna upoko, murua ana āna patu, ungā ana e rātou kia kawea puta noa i te whenua o ngā Pirihitini ā tawhio noa, kia kauwhautia i roto i te whare o ā rātou whakapakoko, i roto hoki i te iwi.
10 Ā, i whakatakotoria e rātou āna patu ki te whare o Ahataroto, ko tōna tinana ia i titia e rātou ki te taiepa o Petehana.
11 Ā, nō ka rongo ngā tāngata o Iapehe Kireara ki tā ngā Pirihitini i mea ai ki a Haora,
12 ka whakatika ngā mārohirohi katoa, ā, haere ana pau noa taua pō katoa. Nā, tangohia iho e rātou te tinana o Haora, me ngā tinana o āna tama i te taiepa o Petehana, ā, haere ana ki Iapehe, tahuna ana ki reira.
13 I maua hoki ō rātou wheua e rātou, ā, tanumia ana ki raro i tētahi rākau i Iapehe, ā, e whitu ngā rā i nohopuku ai.

Paipera Tapu 2012
Maori: Paipera Tapu 2012 (Bible)

copyright © 2012 Bible Society New Zealand Charitable Trust

Language: Māori

Contributor: Bible Society New Zealand

ki te Putanga 2012 o te Paipera Tapu

Ko tēnei putanga o te Paipera Tapu he tautikanga roa tonu o te tānga-pukapuka o ngā Karaipiture Tapu i roto i te reo Māori.

Ko te Kawenata Hou i tā-pukapukatia i te tuatahi i te tau 1837, ā, me te Paipera katoa, te Paipera Tapu, i te tau 1868. Muri mai i te āhua maha tonu o ngā whakahoutanga whakatau wawe, he kōmiti, nā Tā Apirana Ngata i arataki, i whakaoti i te whakaputanga katoa o te tuhinga tuatahi o te paiperatanga hou me te punenga reo Māori. I tā-pukapukatia i te tuatahi i te tau 1952, ā, ka noho tonu hei tuhinga paearu i tēnei wā.

Nā tēnei putanga whakataka anō i whakarewa i te tuhinga whakahou o te Paipera Tapu i te tau 1952. Kua whakareia tōna whakatakotoranga āhua maha tonu mō te kaipānui reo Māori o nāianei: kua whakaurua ngā tohutō hei whakaatu i te roa o te oro; kua tāpiria ngā tohu kōrero, ā, kua āta whakahoutia ngā tohutuhi. Kua whakaurua ngā whiti, ā, kua tāpiria he wāhanga ūpoko. I tā-pukapuka tuatahitia tēnei Kawenata Hou i roto i tēnei whakataka ahurei i Hakihea 2008.

Ko te reo Māori tuhinga paiperatanga he whakamāori hira me te tika hoki o ngā tuhinga taketake te Kawenata Tahito me te Kawenata Hou o Hiperu, Aramaka me Kariki. Ko te tuhinga reo Māori ka taea te kī he kāhua-mō-te-kāhua whakamāori, te tino whai atu ana i te hanga o ngā haurārangi tuhituhinga taketake ki tā te reo Māori e whakaritea ana.

Ka mihi atu Ngā Ringa Hāpai i te Paipera Tapu ki Aotearoa (Bible Society New Zealand) mō ngā āwhina a Te Pīhopitanga o Aotearoa, Te Taura Whiri i te Reo Māori, me ētahi atu, tae atu ki ngā tūao tataukore, nā rātou i oti ai tēnei putanga.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share, redistribute, or adapt this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not use this work for commercial purposes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are

licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Oct 2026 from source files dated 31 Oct 2025
56cec0bc-a86d-5e7b-b716-55114ea0d7ba